

Överförmyndarnämnden kallas till sammanträde 1/2024

Tid Torsdagen den 8 februari 2024 kl. 16:00

Plats Tekniska nämndhuset, Fleminggatan 4

Förhinder anmäls till:

Erika Eriksson, telefon 08-508 29 880

e-post: erika.eriksson@stockholm.se

Föredragningslista

- 1 Val av justerare samt tid för justering**
- 2 Godkännande av dagordningen**
- 3 Närvarorätt**
- 4 Borttagen på grund av sekretess**
Borttagen på grund av sekretess
ÖFF 2023/11
- 5 Anmälan av justerat offentligt protokoll 2023-12-14**
ÖFF 2023/103
- 6 Förvaltningsinformation**
- 7 Övriga frågor**

BESLUTSÄRENDEN

- 8 Verksamhetsberättelse 2023**
ÖFF 2023/1542

ANMÄLNINGSÄRENDEN

- 9 Funktionshinderrådets protokoll 7 december 2023**
ÖFF 2023/9
- 10 Funktionshinderrådets protokoll 18 januari 2024**
ÖFF 2024/174
- 11 Borttagen på grund av sekretess**
Borttagen på grund av sekretess

Överförmyndarnämnden

Flemminggatan 4
Box 12216
102 25 Stockholm
Telefon 08 509 29 700
overformyndarforvaltningen@stockholm.se
start.stockholm

ÖFF 2024/175

12 Resultat av brukardialoger

ÖFF 2024/176

13 Delegationsbeslut

REMISSER

14 Yttrande över remiss från kommunstyrelsen "Inrätta kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter"

ÖFF 2023/1723

15 Yttrande över remiss från kommunstyrelsen "Stockholms stads säkerhetsprogram"

ÖFF 2023/1575

SEKRETESS

Anmälan av justerat offentligt
protokoll 2023-12-14

5

ÖFF 2023/103

Protokoll 12/2023

fört vid Överförmyndarnämndens sammanträde torsdagen
den 14 december 2023 kl. 16:00-16:40, Vällingbyplan 2, 1 tr.,
rum Vällingby 18

Ledamöter

Fredrik Pettersson (S) Ordförande
Ewa Samuelsson (KD) Vice ordförande
Barbro Engdahl (S)
Johan Brege (M)
Kenan Parlak (V)

Ersättare

Annelie Carlsson (S)
Stephan Gullberg (MP)
Camilla Hane (M)
Gunilla Svensson Pilefors (M)
Özlem Körhan (V) §§9-14

Övriga närvarande

Håkan Pär Andersson Förvaltningschef
Amanda Vidhall Nämndsekreterare
Anita Wirén Konstantis Enhetschef
Cecilia Höglund Enhetschef
Kristofer Gisslén Enhetschef
Helena Axelsson Tjänsteman

Justerare

Fredrik Pettersson, Ewa Samuelsson

Datum för justering

2023-12-18

Paragraf

§§1-14

Sekreterare

Amanda Vidhall

§ 1**Val av justerare samt tid för justering**

Nämnden uppdrar åt ordförande Fredrik Pettersson (S) och Ewa Samuelsson (KD) att justera dagens protokoll måndagen den 18 december 2023.

§ 2

Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkänns.

§ 3**Närvarorätt**

Helena Axelson ges närvarorätt vid nämndens sammanträden.

§ 4
Borttagen på grund av sekretess
ÖFF 2023/11**Handlingar i ärendet**

- ÖFF 2023/11-30 Justerat protokoll nämndmöte 2023-11-30

§ 5**Anmälan av justerat offentligt protokoll 2023-11-30**

ÖFF 2023/103

Justerat offentligt protokoll från 2023-11-30 anmäls.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/103-28 Justerat protokoll ÖFN 2023-11-30, offentligt

§ 6**Förvaltningsinformation**

Förvaltningschef Håkan Andersson visar delar av förvaltningens webbplats, godman.stockholm.se. Förvaltningschefen meddelar att det finns mycket information på webbplatsen, bland annat om hur ställföreträdare ska redovisa sitt uppdrag. Informationen finns skriftligen men också i form av filmer och webinarier.

§ 7

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.

BESLUTSÄRENDEN**§ 8****Månadsrapport november 2023**

ÖFF 2023/8

BESLUT

Uppföljningen av ekonomi och verksamhet godkänns.

Ärendet

Överförmyndarförvaltningen visar en försiktig prognos för förvaltning inklusive nämnd på 1,0 mnkr i överskott mot budget. Förvaltningens ekonomi för året, har stått inför stora ekonomiska utmaningar för bland annat kontorsflytt samt fördröjning av införandet av det nya ärendehanteringssystemet.

Den sammantagna prognosen för totala arvoden ligger på cirka 27,0 mnkr och är en positiv avvikelse med 3 mnkr efter justerad budget på 30 mnkr. Antalet ärenden som hanteras av företaget Optio, minskar successivt då nya utmanande ärenden hanteras av professionella ställföreträdare. Prognosen för ensamkommande asylsökande barn och ensamkommande barn med uppehållstillstånd visar en minskning mot förgående prognos och visar en sammantagen prognos på 4,0 mnkr. Prognosen bygger på antalet inskrivna barn i november och antalet ärenden verkar inte öka.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/8-20 Månadsrapport november 2023

§ 9**Verksamhetsplan 2024**

ÖFF 2023/1544

BESLUT

Överförmyndarnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan 2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendet

Människor som har svårt att sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt och sörja för sin person på grund av sjukdom, ålder eller något annat skäl kan få hjälp av en god man eller en förvaltare. I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd som ser till att gode män och förvaltare sköter sina uppdrag.

Överförmyndaren ska särskilt se till att personens tillgångar används för hens nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt och ger en rimlig avkastning. Överförmyndaren ser också till att föräldrar och förmyndare tar hand om barns tillgångar på ett säkert sätt till dess att barnet blir myndigt. Bestämmelserna om överförmyndarnas verksamhet finns i föräldrabalken och i förmynderskapsförordningen samt i lag om god man för ensamkommande barn. Många av dem som har behov av stöd är äldre, personer med olika funktionsnedsättningar samt ensamkommande flyktingbarn. Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- information och utbildning av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande barn

Överförmyndarnämnden i Stockholm har därutöver ett betydande nationellt ansvar i vissa förmynderskapsfrågor. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 §, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun. Därför ansvarar nämnden bland annat för ensamkommande barn som avviker från landets samtliga 290 kommuner och för svenskar som bor i andra länder och inte är folkbokförda i någon kommun.

Nämnden har fyra utmaningar 2024:

Nämndens första utmaning är att hålla budgeten.

Nämndens andra utmaning är att korta handläggningstiderna.

Nämndens tredje utmaning är att rätta till bister som länsstyrelsen pekat på.

Nämndens fjärde utmaning är att utbilda ställföreträdare och anställda i staden.

Budget

Nämndens budget är 79,9 mnkr. Budgeten för 2024 ökar med 0,3 mnkr jämfört med 2023. Av nämndens budget är 64,9 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns medel reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden.

Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering.

I budget för 2024 minskade kostnader för införande av ett ärendehanteringssystem med 5,9 mnkr. I budgeten ingår ersättning för en generell uppräknings med 0,8 mnkr, avveckling av befintliga lokaler med 1,6 mnkr, ersättning för ökade kostnader för nya lokaler och lokalhyra med 3 mnkr samt medel för kortare handläggningstider med 0,8 mnkr.

Trots att nämnden får ersättning för en rad ökade kostnader kan nämnden konstatera att pris- och löneökningar beräknas öka ännu mer. Kostnadsökningar inom områden nämnden inte kan påverka måste mötas av minskade kostnader inom områden som är påverkbara. Nämnden har inga avgifter eller taxor som kan höjas för att öka intäkterna. I stort sett alla kostnader ökar på grund av inflationen. Nämnden prioriterar att behålla fast anställd personal. Nämnden måste därför spara på andra kostnader. Det handlar bland annat om att minska köp av externa tjänster, minskning av kostnader för visstidsanställd personal, sänka servicenivån i kontaktcenter vilket ger längre svarstider, söka extern finansiering för att kunna utveckla e-tjänster eller pausa projektet samt en generell ekonomisk återhållsamhet inom samtliga områden. Begränsade ekonomiska resurser ökar behovet av tydliga prioriteringar, effektiviseringar, att alla anställda engageras i ett arbete med ständiga förbättringar, bättre information och utbildning till ställföreträdare för att det ska bli rätt från början, fördjupat samarbete med stadsdelsförvaltningar, socialförvaltningen och äldreförvaltningen för att effektivisera gemensamma processer och så vidare. Det är nu viktigt att vara innovativ i det fortsatta utvecklingsarbetet. Första januari 2024 genomförs en omorganisation som bland annat ska skapa förutsättningar att arbeta mer effektivt.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Yttranden från fackförbunden

Saco har genom sin fackliga representant, Tomas Sjölander, lämnat ett yttrande över verksamhetsplanen enligt följande.

Sacos lokala råd på överförmyndarförvaltningen (härmed kallat Saco) är nöjda med den samverkan som finns mellan förvaltningen och facken samt skyddsombud gällande verksamhetsplanen 2024. Den ekonomiska realiteten i samhället är uppenbar för Saco och vi har beaktat den i detta yttrande. Saco är positiv till ambitionen att freda tillsvidareanställningar. Saco är överlag positiv till att inköp av tjänster och varor begränsas under 2024. Givetvis beklagar Saco att medel saknas för att ta in visstids anställda och sommarvikarier. Detta kommer leda till längre svarstider och högre stress för medarbetarna. Överförmyndarnämnden och dess förvaltning har som uppgift att bevaka att de svagaste i samhället får det stöd de behöver av sina ställföreträdare. Sedan 2015 har bemanningen ökat men ytterligare medel behövs för att slutföra digitalisering och efterföljande effektivisering av arbetet. Medarbetarna på förvaltningen gör sitt yttersta men handläggningstiderna är fortfarande långa. Saco förstår att kommunfullmäktige är i en situation där svåra prioriteringar behövs göras, varje år, i budgeten. Oavsett detta kommer Sacos lokala råd på överförmyndarförvaltningen konstant ta kampen för en god arbetsmiljö för alla medarbetare på överförmyndarförvaltningen.

Vision har genom sin fackliga representant, Elena Taubert, lämnat ett yttrande över verksamhetsplanen enligt följande.

Vision konstaterar att det ekonomiska läget medför åtstramningar i förvaltningens budget och att det minskade utrymmet får konsekvenser för verksamheten. Exempel på konsekvens är att med stor sannolikhet ingen extra personal kommer kunna tas in under arbetstoppar och sommarsemestrar; ett annat exempel är att en större mängd telefonsamtal kommer läggas över på handläggare i och med att stadens kontaktcenter kommer ta en mindre del av förvaltningens samtal.

Vision vill att det i verksamhetsplanen tas med att målen för verksamheten och förväntningarna på utfall behöver skruvas ner. Med stor sannolikhet kommer handläggningstiderna öka, och därmed även arbetsbelastningen. Det är Visions standpunkt att en

beredskap för ökad belastning behöver tas i beräkning, och en plan tas fram för att minska negativa konsekvenser i arbetsmiljön.

Information

Förvaltningschef Håkan Andersson informerar om vissa delar i verksamhetsplanen. Överförmyndarnämndens budget för 2024 är 79,9 mnkr. Även då nämnden får ersättning för ökade kostnader såsom avveckling av befintliga kontorslokaler och ökad hyra för nya kontorslokaler samt för att korta handläggningstiderna, beräknas pris- och löneökningar öka ännu mer. Förvaltningen måste därför dra ner på en hel del påverkningsbara kostnader, bland annat behöver samtlig visstidsanställd personal sluta när deras anställningstid löper ut. Det kommer också råda en generell återhållsamhet vad gäller inköp av tjänster och varor. Kontaktcenter har meddelat att de höjer sina kostnader från 3 mnkr till 5 mnkr. Förvaltningen har inte utrymme att betala mer än 3 mnkr varför servicenivån hos kontaktcenter kommer att minska. Lägre service hos kontaktcenter kommer innebära ett merarbete för förvaltningens personal. Det kommer även råda återhållsamhet vad gäller kurser, konferenser och externa utbildningar. Inom budgeten finns inte heller pengar till det pågående projektet att utveckla e-tjänster men förvaltningen ska söka, och hoppas få, extern finansiering för detta. Den begränsade ekonomin ska även mötas med tydliga prioriteringar, till exempel förenklad granskning och bättre information och utbildning för ställföreträdare, så att de ges större möjlighet att göra rätt från början.

Håkan Andersson nämner avslutningsvis några positiva saker som sker 2024, däribland att förvaltningen kommer att sitta i nya och fina lokaler, att omorganisationen som sker vid årsskiftet skapar möjligheter till förändringar, samt att ärendehanteringssystemet Lex är på plats och kommer kunna underlätta arbetet på förvaltningen.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/1544-7 Verksamhetsplan Överförmyndarnämnden 2024
- ÖFF 2023/1544-2 Bilaga 1- Blankett set Överförmyndarförvaltningen 2024
- ÖFF 2023/1544-3 Bilaga 2 - Plan för upphandling 2024
- ÖFF 2023/1544-4 Bilaga 3 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024
- ÖFF 2023/1544-5 Bilaga 4 Kompetensförsörjningsplan 2024-2026
- ÖFF 2023/1544-6 Bilaga 5 Lokal anvisning för informationssäkerhet 2024

§ 10**Uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 22-23 november 2022**

ÖFF 2022/626

BESLUT

Nämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 2022 och lägger rapporten till handlingarna.

Ärendet

Länsstyrelsen har i november 2022 granskat 65 akter. Vid inspektionen har Länsstyrelsen följt upp nämndens handläggningstider gällande granskning och ansökningar om byte av ställföreträdare. Även beslutsmotiveringar har följts upp särskilt.

Länsstyrelsen riktar kritik i vissa ärenden. Förvaltningen tar kritiken på stort allvar och åtgärder för att rätta till bristerna är av hög prioritet.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Information

Förvaltningschef Håkan Andersson sammanfattar uppföljningen av länsstyrelsens tillsyn 2022. Länsstyrelsens kritik är allvarlig och berättigad, förvaltningen tar den på stort allvar. Förvaltningen följer upp kritiken både genom att gå igenom de enskilda ärendena samt genom att leta systemfel. Förvaltningen kommer i arbetet nyttja det nya ärendehanteringssystemet Lex för att korta handläggningstiderna, ha bättre koll på ärenden samt lättare dra statistik. Uppföljningen kommer också bestå av skärpt internkontroll, en översyn över de olika arbetsprocesserna, kartläggning av behov av kompetensutveckling samt på sikt införande av e-tjänster, vilket ökar möjligheten att få in rätt underlag från början. Förvaltarenheten måste också ta fler ärenden så att krävande uppdrag innehas av ställföreträdare som klarar dessa. Förvaltningen har inte utrymme i budget för rekryteringskampanjer utan behöver istället rekrytera fler ställföreträdare genom exempelvis samarbete med frivilligorganisationer.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2022/626-10 Tjänsteutlåtande Uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 2022
- ÖFF 2022/626-9 Bilaga Uppföljning av länsstyrelsens tillsyn 2022

ANMÄLNINGSÄRENDEN**§ 11****Funktionshinderrådets protokoll 16 november 2023**

ÖFF 2023/9

BESLUT

Anmälan läggs till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Ordförande Fredrik Pettersson (S) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden lägger anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/9-26 Funktionshinderrådets protokoll 16 november 2023

§ 12
Borttagen på grund av sekretess
ÖFF 2023/131**Handlingar i ärendet**

- ÖFF 2023/131-20 Sammanfattning av ärenden där rätten gått förvaltningen emot inför decembernämnd
- ÖFF 2023/131-21 Bilaga 1 Beslut tingsrätten
- ÖFF 2023/131-22 Bilaga 2 Beslut tingsrätten

§ 13
Delegationsbeslut
ÖFF 2023/1733**BESLUT**

Anmälan läggs till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen har utsett Kristofer Gisslén till överförmyndarnämndens dataskyddsbud.

Framlagda förslag till beslut

Ordförande Fredrik Pettersson (S) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden lägger anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/1733-1 Anmälan av delegationsbeslut

REMISSER**§ 14****Yttrande över remiss från kommunstyrelsen "Stockholm stads trygghetsprogram 2024-2027"**

ÖFF 2023/1550

BESLUT

Som svar på remissen överlämnar överförmyndarnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadens trygghetsprogram för åren 2020-2023 har reviderats och kommunstyrelsen har remitterat ett nytt programförslag för åren 2024-2027. Programmet är ett styrdokument som anger inriktning för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Programmet ger en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp och består i huvudsak av två delar. Den första delen redogör för hur arbetet ska bedrivas genom att förklara olika aktörers ansvar, strukturen för arbetet samt vikten av, och formerna för, samverkan och kommunikation. Den andra delen redogör för fyra fokusområden som detta arbete ska bedrivas inom.

Nämnden ställer sig positiv till det reviderade programmet men vill lyfta fram några aspekter av, både programmet och det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i sin helhet, som nämnden tycker är extra viktiga att belysa. Dessa aspekter är följande.

Överförmyndarnämnden har en nyckelroll i att skapa trygghet och motverka brott för de stockholmare som har en ställföreträdare. Dessa personer saknar förmågan att företräda sig själva och är därför ofta helt utlämnade till nämndens förmåga att förhindra och identifiera brott. Det är därför mycket viktigt att överförmyndarnämnden får förutsättningar för att kunna utöva sitt uppdrag på ett tillfredställande sätt. En del i det är verksamhetens behov av hjälp och stöd för att hantera de utmaningar som den organiserade brottsligheten innebär för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Dessa utmaningar påverkar hela staden men drabbar mindre nämnder som överförmyndarnämnden extra hårt eftersom dessa saknar resurser för att tillgodogöra sig

specialistkunskaper och utbildning eller för att genomföra större samverkansprojekt. Stadsledningskontoret behöver ta ett ansvar för att underlätta samverkan och ge stöd åt dessa verksamheter så att det brottsförebyggande arbetet blir enhetligt, starkt och effektivt inom hela staden. Nämnden vill också lyfta fram vikten av att det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet inom staden bedrivs på ett fokuserat och kärnfullt sätt och att genomförda åtgärder verkligen ger resultat. En förutsättning för det tror nämnden är att arbetet också följs upp på central nivå med en tydlig återkoppling. Verksamheten upplever idag att man saknar tillräcklig vägledning, uppföljning och återkoppling och att det vore önskvärt om det kunde förtydligas hur trygghetsprogrammet följs upp på central nivå. Det vore även önskvärt om uppföljningen kunde resultera i en återkoppling med förslag på förbättringar så att verksamheterna får förutsättningar för att utvecklas i sitt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. På samma tema vore det önskvärt om staden kan se över sina olika program och styrdokument och försöker minimera och slå ihop frågor där detta är möjligt. En liten nämnd som överförmyndarnämnden saknar resurser för att kunna förhålla sig till alla olika dokument och det blir lätt att viktiga frågor drunknar i den omfattande pappersexercis som alla dessa program och styrdokument innebär. Det kvalitativa arbetet behöver ges företräde framför det kvantitativa arbetet.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Fredrik Pettersson (S) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Information

Förvaltningschef Håkan Andersson informerar om att överförmyndaren har en nyckelroll i att skapa trygghet och motverka brott för de stockholmare som har en ställföreträdare. Det vore förödande om den organiserade brottsligheten kom åt huvudmän och ställföreträdare. Förvaltningen anser att detta behöver synas när resurser delas ut till nämnderna. Eftersom att överförmyndaren är en liten förvaltning finns det inte samma resurser som hos de större förvaltningarna till att exempelvis avsätta tid för personal att utbilda sig inom området. På grund av detta är det också viktigt att stadsledningskontoret samordnar och ger stöd till överförmyndarförvaltningen.

Handlingar i ärendet

- ÖFF 2023/1550-5 Yttrande över remiss
Trygghetsprogrammet 2024-2027
- ÖFF 2023/1550-3 Bilaga 1 Trygghetsprogrammet 2024-2027
- ÖFF 2023/1550-4 Bilaga 2 Stadsledningskontorets
tjänsteutlåtande

SEKRETESS

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Ewa Elisabeth,Samuelsson	2023-12-15
Fredrik Karl Gustav,Pettersson	2023-12-15

Verksamhetsberättelse 2023

8

ÖFF 2023/1542

2024-01-23

Handläggare
Emma Furtenbach Lundqvist
Telefon: 08-508 29696**Till**
Överförmyndarnämnden

Verksamhetsberättelse VB 2023 för Överförmyndarnämnden

Förslag till beslut

1. Överförmyndarnämnden godkänner förslag till verksamhetsberättelse för 2023 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Överförmyndarnämnden godkänner upprättad Årsrapport för 2023 avseende dataskydd.

Håkan Andersson
Förvaltningschef**Överförmyndarnämnden**

Box 12216

08-508 29696

08-508 29 700

emma.furtenbach.lundqvist@stockholm.se
start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.....	15
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.....	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar.....	18
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	29
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	33
Uppföljning av ekonomi.....	35
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	35
Investeringar.....	37
Analys av balansräkning	37

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	38
Systematiskt kvalitetsarbete.....	40
Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	41
Checklista för årlig uppföljning	41

Bilagor

Bilaga 1: 01 Blanketset 126 VB 2023

Bilaga 2: 02 GDPR Årsrapport 2023 - Överförmyndarnämnden

Bilaga 3: 03 Uppföljning av intern kontroll 2023

Bilaga 4: 04 Lokal anvisning för informationssäkerhet 2023

Bilaga 5: 05 Riskbedömning av arbetsmiljön inför planerad ändring i verksamheten

Bilaga 6: 06 Nyckeltal 2023 Överförmyndarnämnden

Bilaga 7: 07 126 UH018

Sammanfattande analys

Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- information och utbildning av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande barn

Nämnden har haft fem utmaningar 2023:

Nämndens *första utmaning* är att korta handläggningstiderna.

Nämndens *andra utmaning* är att rekrytera och utbilda fler ställföreträdare.

Nämndens *tredje utmaning* är att medverka vid arbetsmarknadsförvaltningens införande av en förvaltarenhet med professionella ställföreträdare.

Nämndens *fjärde utmaning* är att införa ett ärendehanteringssystem och utveckla e-tjänster.

Nämndens *femte utmaning* är att förbättra arbetsmiljön.

Nämnden prioriterar utveckling av kärnverksamheten och införande av ett ärendehanteringssystem.

Nämnden har haft följande produktionsmål:

1. Att besvara frågor som inkommer via mejl inom fyra arbetsdagar. Målet nås.
2. 95 procent av de årsredovisningar där arvode begärs ska vara påbörjade senast den 1 september. Målet nås.
3. 95 procent av de årsredovisningar där arvode inte begärts ska vara påbörjade den 1 december. Målet nås inte.
4. Att rekrytera minst 200 nya gode män och förvaltare. 88 har rekryterats i år. Målet nås inte.

Budget

Nämnden redovisar ett samlat resultat på 94,5 mnkr, ett överskott med 0,5 mnkr. Det omfattar de två delarna nämnd och förvaltning samt arvoden.

Nämndens budget är 79,6 mnkr. Av nämndens budget är 64,6 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering. Den totala kostnaden för arvoden 2023 prognostiserades i tertialrapport två till 30 mnkr. Nämnden fick en justering i budgeten för friskvård på 0,1 mnkr samt 0,3 mnkr för omstruktureringskostnader i samband med flytten. För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. Nämnden begärde därför i tertialrapport två 15 mnkr ur central medelsreserv för arvoden, vilket beviljades. Därutöver har nämnden fått 0,1 mnkr för friskvårdsbidrag samt 0,3 mnkr i omstruktureringskostnader

pga. flytt till nya lokaler. Det resulterar sammantaget i en justerad nettobudget på 95,0 mnkr för 2023.

Verksamhet

Ärendehanteringssystemet LEX infördes den 22 maj. Införandet har tagit mycket av personalens tid under våren och sommaren i form av utbildningar, tester, genomgångar av rutiner och mycket annat. Detta har tagit tid från ordinarie arbetsuppgifter.

Införandet av LEX innebär att en översyn av förvaltningens statistik nu görs då förvaltningen genomfört en del registervård och förändringar av definitioner. Därför redovisas i verksamhetsberättelsen inte lika mycket statistik som tidigare. På sikt kommer mer tillförlitlig statistik att kunna redovisas t.ex. när det gäller handläggningstider.

Nu har arbetet med att skanna in handlingar och utvecklingen av e-tjänster som gör att ställföreträdare kan skicka in årsredovisningar och annat underlag digitalt istället för med papper påbörjats. Sammantaget innebär detta att ärenden om några år kommer in digitalt, handläggs digitalt och arkiveras digitalt. Det skapar förutsättningar att på sikt effektivisera verksamheten, höja kvalitén i handläggningen och korta handläggningstiden.

Förvaltningen genomför en omorganisation vid årsskiftet 2023-2024 som bl.a. syftar till att skapa en organisation som står bättre rustad att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter och underlätta fortsatt utveckling.

Arbetsmarknadsförvaltningen har startat en förvaltarenhet som tillhandahåller professionella ställföreträdare som kan åta sig uppdrag som det inte är möjligt eller lämpligt att rekrytera ideella ställföreträdare till. Det skapar förutsättningar att rekrytera ställföreträdare i särskilt krävande uppdrag och ge hjälp till huvudmän med ett särskilt stort behov av stöd. Det bidrar även till att korta handläggningstiderna. Förvaltarenhetens mål är att åta sig 100 ställföreträdaruppdrag. Enheten har inte uppnått målet utan antalet uppdrag är vid årets slut 60.

Förvaltningens flyttar från Vällingby till Kungsholmen vid årsskiftet 2023-2024. Det kommer att leda till bättre arbetsmiljö och goda förutsättningar att erbjuda utbildningen av ställföreträdare i ett centralt läge.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls. Genom att under 2023 ha fokuserat på att korta handläggningstiderna, rekrytera och utbilda fler ställföreträdare, medverka till införandet av professionella ställföreträdare och infört ett ärendehanteringssystem bidrar

nämnden till att kommunfullmäktiges inriktningsmål om en stark och jämlik välfärd i hela staden uppfylls.

Rekryteringsarbetet har utvecklats för att säkerställa att de stockholmare som behöver god man eller förvaltare också kan få det oavsett var i staden man bor. Såväl nya ställföreträdare som befintliga har lämplighetsprövas och fortlöpande erbjudits utbildning. I likhet med tidigare år tog nämnden emot såväl feriearbetande gymnasieungdomar som aspiranter från Jobbtorg Stockholm.

Nämnden har bidragit till målet genom att tillhandahålla god man och förvaltare till personer med olika arbetshinder vilket underlättar deras möjlighet att både söka och behålla ett arbete. Gode män till ensamkommande barn kan korta vägen till självförsörjande arbete och svenskkunskaper.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls delvis

Analys

Nämnden bedömer att verksamhetsmålet delvis uppfylls. Nämnden bidrar till målet om att alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid genom att säkerställa att barn och ungdomar som har behov av en ställföreträdare får det. Nämnden bidrar även genom att barn och ungdomar som har föräldrar som har behov av en ställföreträdare får det stödet.

Nämndmål: Nämnden ska öka barns delaktighet utifrån mognad och förutsättningar

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen ska utveckla sina rutiner och öka kompetensen bland handläggarna för att i handläggningen, där så är relevant, göra barnet delaktigt.

Förväntat resultat

Handläggarnas kompetens ökar för att i alla ärenden, där så är relevant, kunna pröva barnets bästa. Ökad kompetens gällande ställföreträdarskap för barn hos nämnden samt genom nätverkande även hos socialtjänsten.

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet är delvis uppfyllt. Förvaltningen handlägger ett stort antal ärenden som rör barn eller deras vårdnadshavare. I dessa ärenden ska förvaltningen, där så är lämpligt, låta barnet yttra sig inför beslut som kan påverka dem direkt eller indirekt.

Förvaltningen hade för avsikt att göra en genomgång av dessa ärenden med tillfällig god man

till barn och nätverka med socialtjänsten angående dessa typer av ärenden. Syftet är att varje barn ska ha rätt typ av företrädare förordnad för sig. Uppgiften har ej hunnits med och flyttas därför till 2024.

Förvaltningen har deltagit i stadens barnrättsnätverk där även socialtjänsten medverkar, för att höja kunskapsnivån gällande olika typer av godmanskap och förmyndarskap. Förvaltningen skulle under hösten ha erbjudit stadsdelarnas socialtjänster kompetensutveckling för att öka kunskapen om de olika ställföreträdarskapen för barn. Uppgiften har ej hunnits med och flyttas därför till 2024.

Flertalet av aktiviteterna påbörjades under 2022 och 2023 fortsätter 2024.

Under våren hölls ett barnrättsgruppsmöte på förvaltningen där det konstaterades att utifrån situationen som förvaltningen befann sig i med införandet av LEX fick delar av arbetet pausas.

- Genomlysning av samtliga processer för att identifiera när barn berörs-arbetet pausas tills flytt och omorganisation genomförs.
- Ge utbildning för alla anställda i hur man kan göra barn delaktiga inför beslut genomförs när flytt och arbetssätt kommit på plats efter införandet av LEX.
- På förvaltningen finns nu en framtagna checklista för att ge stöd till handläggaren i att göra en barnkonsekvensanalys i samband med beslut. Implementeringen pausas dock tills flytt genomförs och arbetssätt kommit på plats efter införandet av LEX.

Under 2023 har följande aktiviteter genomförts:

- Majoriteten av förvaltningens handläggare har deltagit i ett fördjupande seminarium om hanteringen av barnärenden.
- Förvaltningen har deltagit på träffar anordnade av stadens barnrättsnätverk.
- En av förvaltningens jurister har tagit fram ett underlag till hjälp vid bedömning av samtycke kring uttag gällande minderåriga. Underlaget är ett stöd för att säkerställa att barnets tillgångar används för barnets nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt som ger en rimlig avkastning.
- Ett barnboksslut för 2022 har tagits fram.
- Regelbundna möten med förvaltningens barnrättsgrupp har hållits under hösten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Alla anställda ska erbjudas utbildning i hur man kan göra barn delaktiga inför beslut	25 %			100 %	100 %		2023
Analys Förvaltningen har inte hunnit med att genomföra denna utbildning för alla anställda vilket bland annat beror på att införandet av ett ärendehanteringssystem tagit mycket tid i anspråk.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska genomföra en genomlysning av samtliga processer för att identifiera när barn berörs	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Överförmyndarnämnden Aktiviteten flyttas till 2024 pga. merarbete med införandet av ett ärendehanteringssystem och flytt.			
 Nämnden ska nätverka med stadens socialtjänster för att öka kompetensen om ställföreträdarskap för barn	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska särskilt se till att barnets tillgångar används för barnets nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt som ger en rimlig avkastning.	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska, i avvaktan på att en särskilt förordnad vårdnadshavare utses av tingsrätten, utse en god man till alla ensamkommande barn	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet nås. Nämndens bidrar till målet om att ge stöd och omsorg där behovet är som störst genom hela sin verksamhet som riktar sig till utsatta personer som har behov av stöd och omsorg.

Förvaltningen utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 vid planeringen av verksamheten. Målet är att alla ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Stockholmare som har behov av en ställföreträdare ska få en lämplig ställföreträdare inom rimlig tid. Ställföreträdare ska lämplighetsprövas och erbjudas utbildning och stöd för att kunna hjälpa sina huvudmän på ett bra sätt. På detta sätt bidrar överförmyndarnämnden till stadens mål om att stockholmare som behöver stöd ska få insatser i tid.

Förvaltningen har medverkat på utbildningar med FUB som arbetar för att barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv och Svenska Down föreningens Stockholmsavdelning.

En serviceenkät är utskickad till huvudmän. Många klarar inte av att svara på enkäten men av de som svarat är de flesta nöjda med stödet från sin gode man eller förvaltare. Nöjdheten är dock något lägre 2023 jämfört med 2022. Förvaltningen avser därför att förstärka utbildningen av ställföreträdare där huvudmännen anser att det brister. Det handlar till exempel om att ställföreträdarna måste bli bättre på att kommunicera med huvudmannen kring vad man gör och varför.

Nämndmål: Nämnden ska utöva en rättssäker handläggning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens handläggning ska i alla delar vara rättssäker.

Förväntat resultat

Att handläggningen sker på ett rättssäkert sätt.

Analys

Ansökan och anmälan om behov av god man och förvaltare

En ansökan om god man enligt FB 11:4 eller förvaltare enligt FB 11:7 kan göras av den enskilde själv, av den enskildes nära anhöriga eller av överförmyndarnämnden. En ansökan om god man eller förvaltare görs till tingsrätten som har ansvaret för att utreda ärendet. Tingsrätten har rätt att förelägga nämnden att inhämta kompletterande utredning, till exempel läkarintyg eller social utredning samt att komma med förslag på en lämplig ställföreträdare. Tingsrätten kan också be nämnden att lämplighetspröva en person som i ansökan har föreslagits till uppdraget som ställföreträdare. Tingsrätten förelägger alltid nämnden att yttra sig över den enskildes behov och hälsotillstånd och om dessa uppfyller föräldrabalkens krav för anordnande av god man eller förvaltare. Handläggning pågår i cirka 650 anmälningar och ansökningar.

Rekrytering av ställföreträdare för vuxna

En av nämndens absolut största utmaningar 2023 har varit att rekrytera ställföreträdare. Förvaltningen ska fortsätta med en långsiktig plan för rekrytering och kontroll av gode män, förvaltare och särskilda vårdnadshavare, samt se över hur rekrytering och kontroll kan utvecklas. Förvaltningen hade den 31 december 2023 347 ärenden att rekrytera i. Det kan jämföras med 482 som var antalet den 1 januari 2023. De äldsta ärendet är från februari 2022. Drygt hälften bedöms ha behov av en professionell ställföreträdare, det vill säga att uppdraget är alltför krävande för en ideellt arbetande ställföreträdare. Här fyller inrättandet av en förvaltarenhet på arbetsmarknadsförvaltningen en viktig funktion. Nämnden idkar tillsyn över förvaltarenheten. Nämnden behöver därutöver under året rekrytera minst 200 nya ideellt arbetande gode män och förvaltare för att täcka behovet av ställföreträdare som avsäger sig sitt uppdrag eller entledigas av nämnden. Hittills har 88 nya externa gode män och förvaltare rekryterats, det vill säga ställföreträdare som inte är anhöriga, inte haft uppdrag förut och som tagit på sig sitt första uppdrag. Målet om 200 nya nås inte.

Begäran om entledigande och byten

Handläggning pågår i ärenden gällande ansökan om byte samt klagomål på nuvarande ställföreträdare. Dessutom pågår handläggning i ärenden gällande begäran om entledigande.

Föräldraförvaltning

Inom en månad efter det att ett barns tillgångar överstiger åtta basbelopp (420 000 kr år 2023) eller att barnet har tillgångar som ska stå under överförmyndarkontroll ska förmyndaren/förmyndarna ge in en förteckning över egendomen. Detsamma gäller om barnet äger fast egendom som ett hus eller har nyttjanderätt till fast egendom.

Ensamkommande barn

I första skedet är barn som kommer till Sverige utan föräldrar ett ensamkommande barn som söker asyl, även kallat ensamkommande barn (EKB). I andra skedet har barnet permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd, PUT (permanent uppehållstillstånd) eller TUT (tillfälligt uppehållstillstånd). I tredje skedet om barnet fått ett tillstånd i Sverige ska en särskild förordnad vårdnadshavare utses av tingsrätten, även kallat SFV. Uppdraget att ansöka om detta till tingsrätten åligger socialförvaltningen i den kommun där barnet är folkbokfört. Överförmyndarförvaltningen har i uppdrag att stötta vid rekrytering samt att betala ut arvode till särskild förordnad vårdnadshavare.

Under 2023 har förvaltningen noterat en nedgång i antalet ankommande barn till Stockholms stad.

Förvaltarskapsomprövning

Nämnden ska enligt 5 § förmyndarskapsförordningen (1995:379) årligen särskilt granska samtliga förvaltarskap för att pröva om det finns skäl att ansöka om att förvaltarskapet ska upphöra. Om överförmyndarförvaltningen får reda på att ett förvaltarskap inte längre behövs är förvaltningen skyldig att ansöka till tingsrätten om att förvaltarskapet ska upphöra.

Förvaltningen har omprövat ungefär 700 förvaltarskap under 2023 och dryga 100 återstår att ompröva. Antalet förvaltarskap som ska omprövas ändras kontinuerligt i förhållande till om förvaltarskap upphör eller ej.

Utlämnande av allmänna handlingar

En omfattande verksamhet inom nämnden är utlämnande av allmänna handlingar. Detta ska ske skyndsamt. Absolut senast 48 timmar efter att begäran lämnats in. Det är en viktig service gentemot bland annat anhöriga och allmänhet. Förvaltningen har under 2023 höjt kompetensen på handläggarna som arbetat med utlämnande av allmänna handlingar och arbetat fram en bra rutin. Då vi ej har verktyg för att ta fram statistik är det svårt att svara på om förvaltningen nått sitt mål till 100 %.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämnden ska hantera utlämning av allmän handling inom 48 timmar					100 %		2023
 Överklaganden hanteras och skickas till tingsrätten inom fem dagar	85			85	100 %		2023

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Nämnden ska stärka kompetensen i att handlägga internationella ärenden	2023-01-01	2023-12-31	
	Nämnden ska utveckla den interna kontrollen i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsen anvisningar och att det är en aktiv och integrerad del i organisationen	2023-01-01	2023-12-31	
	Nämnden ska verka för att nämnden ska få ersättning för de nationella ansvaret över internationella ärenden	2023-01-01	2023-12-31	
	Nämnden ska, tillsammans med kommunstyrelsen, verka för att nämndens nationella ansvar överförs till lämplig statlig myndighet när så är möjligt.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Nämnden ska vara tillgänglig och ge bra service

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen ska bli mer tillgänglig via mejl och telefon samt ge ställföreträdare, anhöriga och andra intressenter en förbättrad service i form av exempelvis kortare handläggningstider, snabbare svar och ett gott bemötande.

Förväntat resultat

Antalet klagomål som gäller förvaltningens tillgänglighet och service minskar.

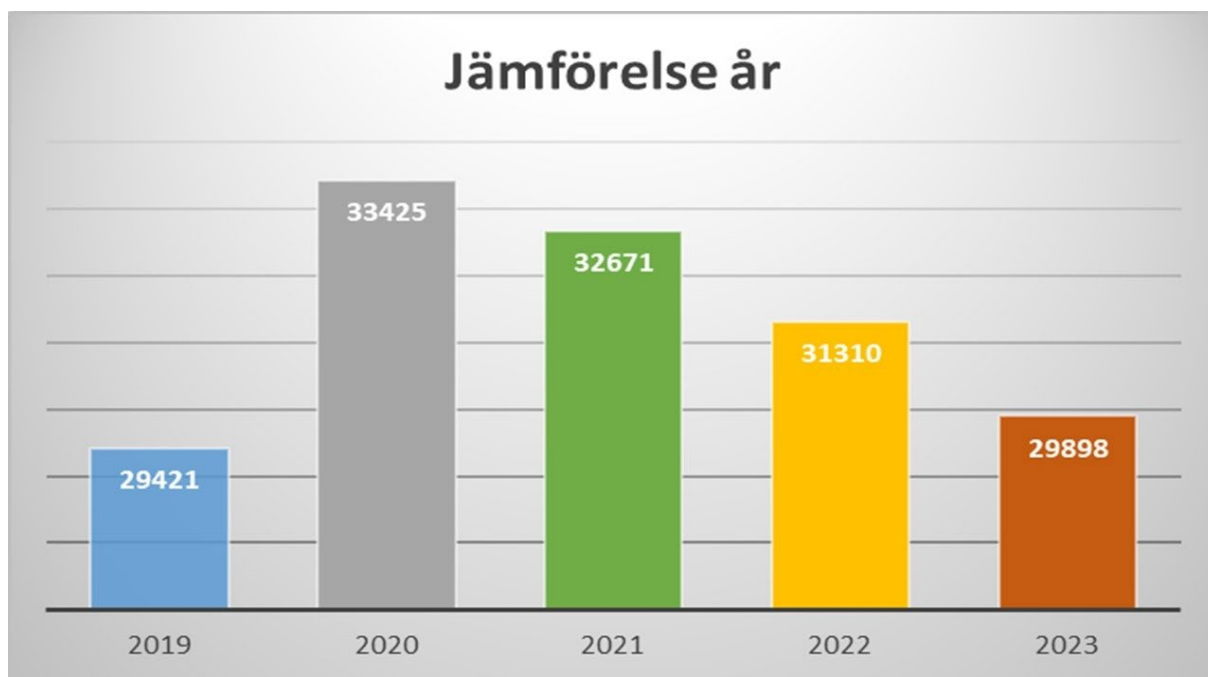
Analys

Information på hemsidan

Informationen har utvecklats under 2023. Informationen på hemsidan utvecklas för att bli mer komplett, pedagogisk och tillgänglig. Arbetet bedrivs i samarbete med ett kommunikationsföretag, serviceförvaltningens webbredaktion och stadsledningskontorets kommunikationsavdelning.

Kontaktcenter

Kontaktcenter är överförmyndarförvaltningens främsta kontaktyta mot bland annat allmänhet och ställföreträdare samt gentemot andra myndigheter. Syftet är att den som ringer ska få svar direkt och få rätt information från början. Under våren har förvaltningen haft en samverkan med en extern part om förvaltningens hemsida för att kunna göra webben mer användarvänlig och utifrån stadens riktlinjer. Kontaktcenter ska sammanställa vad man frågar mest om. Förvaltningen ska lägga upp frågor och svar för att förenkla information för både ställföreträdare och huvudmän. Detta har inte hunnits med under 2023 och uppgiften flyttas därför till 2024.

Bilden visar antal ärenden inkomna till Kontaktcenter jämfört över år.

Brukarundersökning

Nämnden har genomfört två brukarundersökningar. En som riktade sig till huvudmän och en som riktade sig till ställföreträdare. Syftet var att undersöka hur nämndens verksamhet uppfattas.

När det gäller enkäten till huvudmän så är de flesta är nöjda med sina Gode män och Förvaltare och tycker att man har god kontakt. Något som skulle kunna bli bättre är dock kommunikationen mellan ställföreträdaren och huvudmannen. Många huvudmän vill att ställföreträdare berättar mer om vad man gör och hur det går med ekonomin. Många vet inte heller var man ska vända sig om man vill klaga på sin ställföreträdare. Många har skrivit egna kommentarer.

När det gäller enkäten till ställföreträdare tycker de att de har bra kontakt med sin huvudman och att man har god kännedom om de regler som gäller för uppdraget. Man informerar i hög utsträckning om vilka åtgärder man vidtar i sitt uppdrag. Ställföreträdare instämmer till stor del i att informationen i de nyhetsbrev som skickas ut och informationen på webben är tillräcklig. Informationen som skickas ut via brev är i stor utsträckning tydlig. Förvaltningen kan bli bättre när det gäller att ge svar på de frågor som ställs och att bli mer tillgänglig. Många har skrivit kloka kommentarer under rubriken mina synpunkter. Både kritiska och positiva. Svaret kommer nu att användas för att utveckla verksamheten.

Personlig kontakt

Förvaltningen strävar efter att öka den personliga kontakten med ställföreträdarna och andra aktörer genom att ringa mer för att fråga, förklara och informera.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämnden ska svara på frågor inom fyra dagar.	94 %			93 %	80 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska öka tillgängligheten till förvaltningen för tingsrätterna	2023-01-01	2023-12-31	Avvikelse
Analys Införandet av en myndighetstelefon som bl.a. tingsrätter kan höra av sig till har försenats och införandet har flyttats fram till januari 2024.			
 Nämnden ska vidareutbilda personalen i service och bemötande	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska utbilda personalen vid Kontaktcenter för att höja kompetensen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stockholm ska ha kompetenta ställföreträdare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter att utbilda ställföreträdare, befintliga såväl som presumtiva.

Förväntat resultat

Ställföreträdare har erforderlig kompetens för sitt uppdrag, i utövandet och i sin redovisning till förvaltningen.

Analys

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att se över hur utbildningen av gode män kan förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser. Ställföreträdarna har erbjudits både fysiska och digitala utbildningar för att öka sin kompetens, bredda sina kunskapsområden och bli säkrare i uppdraget gentemot huvudmannen. Nämnden ordnar dels egna utbildningar men hänvisar även till utbildningar som t.ex. privata företag, socialstyrelsen och Svensk Demenscentrum ordnar.

Nämnden har givit ett bidrag till Stockholms läns god mans- och förvaltarförening 2023, bland annat för att de ska ordna ett stort antal kurser för sina medlemmar. Förvaltningen hade under första kvartalet möte med föreningen om hur samarbetet kan utvecklas. Förvaltningen medverkar som föreläsare på föreningens kurser.

Två kampanjer för att rekrytera ställföreträdare genomfördes 2023. En genomfördes i början på året och en kampanj genomförs den 4-17 september på sociala medier och på stadens informationstavlor i staden. Därutöver undersöktes möjligheten att rekrytera ställföreträdare på andra sätt än via kampanjer. Ett exempel är att rekryteringsbrev skickats till politiska partier, funktionshindersorganisationer, pensionärsorganisationer och föreningar som är

verksamhet inom den sociala sektorn.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att se över hur utbildningarna av gode män kan förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser. Ett antal utbildningar har genomförts under 2023 i hur redovisningar ska fyllas i, skuldsanering, hur man hjälper huvudmän med knappa ekonomiska resurser, utbildning om hur bankärenden och kan skötas på bästa sätt, utbildning för anhöriga ställföreträdare, utbildning för förvaltare med mera.

Under 2023 påbörjades ett försök med mentorer för ställföreträdare. Det handlar om att befintliga erfarna ställföreträdare är mentorer för nya ställföreträdare. Certifiering av ställföreträdare har genomförts. Det handlar om att ställföreträdare som haft uppdrag ett tag och som uppfyller vissa kvalitetskriterier. Under hösten utbildade förvaltningen 18 mentorer. Förvaltningen erbjuder alla nya ställföreträdare en mentor från den 1 november 2023. En förutsättning för att få en mentor är att ställföreträdaren blivit förordnad för en utomstående huvudman. Mentorerna har idag 49 uppdrag och de får regelbundet stöd i sitt uppdrag. I början av 2024 kommer förvaltningen återsamla alla mentorerna för en kortare genomgång efter halvtid då varje uppdrag är på 6 månader. Förvaltningen ser en positiv utveckling med mentorskap. Överförmyndarnämnden ska utvärdera användandet av mentorskap i slutet av året

Förvaltningen har ett bra samarbete och kontakter med olika överförmyndarförvaltningar för att förbättra rekrytering av ställföreträdare och effektivisera utbildningar för både ställföreträdare och handläggare. Utifrån samarbete kan förvaltningar hjälpas åt att bidra till utveckling av tillsynen av ställföreträdare.

Alla ställföreträdare får länken till två webbtест där ställföreträdaren kan pröva sin kunskaper i frågor som rör ställföreträdarskapet och lära sig mer. Ett test har förvaltningen tagit fram och ett test tillhandahålls av ett företag.

På webbsidan godman.stockholm finns tre instruktionsfilmer som riktar sig till ställföreträdare. De handlar om hur årsredovisningar och förteckningar ska fyllas i samt information om vad ett uppdrag som god man eller förvaltare innebär.

Lämplighetskontrollen av föreslagna ställföreträdare utvecklas. Det är viktigt att säkerställa att föreslagen ställföreträdare har förstått vad uppdraget innebär. Förvaltningen har tagit ett omtag och förbättrat lämplighetsprövningen av föreslagna ställföreträdare. Förvaltningens webbtест har utvecklats. Alla ställföreträdare erbjuds olika utbildningar utifrån uppdrag och huvudmannens behov för att ställföreträdare ska förstå och kunna stödja sin huvudman på bästa sätt.

Nämnden genomför särskilda rekryterings- och utbildningsinsatser för ställföreträdare för tillfälliga tidsbegränsade godmansuppdrag.

Nämnden medverkar på utbildningar för ställföreträdare som ordnas av Medborgarskolan, Sensus, ABF och Folkuniversitetet. Nämnden har deltagit i stadens tält under Järvaveckan för att sprida information om verksamheten och rekrytera ställföreträdare. På det sättet bidrar nämnden till Järvalyftet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ställföreträdare för vuxna som erbjudits kompetensutveckling	100 %			100 %	100 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska driva fler rekryteringskampanjer för rekrytering av ställföreträdare med olika metoder och utvärdera utfall	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska erbjuda utbildning för befintliga ställföreträdare som är anhöriga	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska särskilt granska ställföreträdare som är anhöriga	2023-01-01	2023-12-31	Avvikelse
Analys Särskild granskning av anhöriga har inte kunnat göras under 2023 då det inte varit möjligt att följa upp dessa särskilt i systemet. Förvaltningen hoppas kunna göra detta under 2024 då det nya ärendehanteringssystemet gör det möjligt att notera särskilt om en ställföreträdare är anhörig eller inte.			
 Nämnden ska testa att erbjuda mentorskapsprogram till gode män och förvaltare	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden ansvarar för att personer som av olika skäl behöver stöd i sin livsföring får det i form av till exempel en god man eller en förvaltare. Nämnden rekryterar, utbildar, arvoderar och utövar tillsyn över ställföreträdare. Möjligheten att få en ställföreträdare är viktig för att äldre ska få en trygg ålderdom och en äldreomsorg av god kvalitet. Därmed bidrar överförmyndarnämnden till att äldres tillvaro präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. "Handlingsplan för en äldrevänlig stad och Stockholm- äldrevänlig stad, baslinjemätning 2019" tjänar som underlag för att identifiera mål och aktiviteter. Flertalet av nämndens mål och indikatorer rör äldre.

Äldre är en av de främsta målgrupperna för nämndens verksamhet och flera mål, indikatorer och aktiviteter syftar till att tillgodose äldres behov av ställföreträdare. Det är dock i första hand behovet av ställföreträdare som avgör, inte ålder.

Det är viktigt att ställföreträdare som möter äldre har kunskap om de behov som särskilt berör äldre. Det gäller till exempel behov som beror på demens och ålderdomssvaghet.

Förvaltningen erbjöd under hösten olika kompetenshöjande föreläsningar för ställföreträdare om demens, bemötande av äldre, förvalterskap och ökad kunskap om ålderdomssvaghet för att kunna hjälpa våra äldre huvudmän på ett bra sätt.

Nämndmål: Med stöd av en god man eller förvaltare ska äldre ges en trygg livssituation

 Uppfylls helt

Beskrivning

En stor andel av huvudmännen är äldre personer, som genom en ställföreträdare kan ges en trygghet i vardagen.

Förväntat resultat

Gode män och förvaltare ska ha den kompetens som de behöver för att öka tryggheten för äldre huvudmän.

Analys

Förvaltningen vidareutveckla samarbetet med Demensförbundet, Svenskt Demenscentrum och pensionärsorganisationerna. Syftet är både att sprida kunskap om överförmyndarförvaltningens verksamhet och få in synpunkter på hur verksamheten kan utvecklas. Målet är också att värva fler seniora ställföreträdare.

Förvaltningen har träffat Kungsholmens pensionärsråd och informerat om verksamheten. Förvaltningen har medverkat på höstens seniormässa med en monter och med föreläsningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ställföreträdare som erbjudits utbildning om demens och ålderdomssvaghet	100 %			100 %	100 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna förbättra rutiner för effektiv och säker hantering och redovisning av enskildas pengar och inköp inom äldreomsorgen	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 I miljöprogrammet 2020-2023 identifieras samverkan, inköp, kommunikation samt innovation som framgångsfaktorer för att möjliggöra miljöprogrammets måluppfyllelse. Nämnden bidrar till målet om ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning genom att personalen bland annat återvinner avfall och möbler, sparar på energi, köper miljöcertifierade produkter och åker kollektivt. När förvaltningen flyttar till tekniska nämndhuset i december 2023 ökar möjligheterna att samverka med andra förvaltningar i staden kring miljöfrågor.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Överförmyndarnämnden har bidragit till stadens mål om att vara en hållbar stad med god livsmiljö genom att handla och agera på ett miljömässigt hållbart sätt. Det innebär bland annat att resa hållbart, köpa miljömärkta varor och tjänster och källsortera så många fraktioner som det för närvarande finns förutsättningar för. Ett undantag är den de studiedagar i Skellefteå dit deltagare flög då tågresorna skulle tagit för långtid. Det är nämndens bidrag till att staden når målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040.

Nämndmål: Nämnden bidrar till målet genom att i så hög utsträckning som möjligt köpa miljöcertifierade varor och tjänster

 Uppfylls helt

Beskrivning

Under 2023 ska en åtgärdsplan för ett hållbart kontor tas fram.

Förväntat resultat

Material och varor som inhandlas ska vara kravmärkta eller på annat sätt miljögodkända, tjänster ska vara miljöcertifierade.

Analys

En åtgärdsplan för ett hållbart kontor har tagits fram. Några exempel på punkter i planen är; beställningar, skrivbordsarbete, lokal, mat och kök, resor och återvinning.

Förvaltningen eftersträvar att en så hög andel som möjligt av de inköp som görs under året, av varor likväl som av tjänster, i större likväl som mindre kvantiteter, ska utgöras av kravmärkta eller på andra sätt miljöcertifierade produkter och tjänster. Vid flytt till nya lokaler återvinns befintliga möbler i nuvarande lokaler och kompletteras i huvudsak med begagnade från andra förvaltningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Självskattad andel av nämndens inköp av varor och tjänster som är miljöcertifierade	93,15 %			91,89 %	90 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska förebygga att avfall uppstår och verka för att en större andel produkter och material återanvänds genom att källsortera och återvinna samt använda stadens system för återbruk av kontorsmaterial	2023-01-01	2023-12-31	
 Utbilda personal som gör mindre inköp om vikten av att välja miljövänliga varor och tjänster	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Kommunstyrelsen har uppmanat överförmyndarnämnden att redovisa hur nämnden bidrar till att främja effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet. Det handlar bland annat om hur nämnden kan bidra till att förse parkeringsplatser och garage med ladd möjligheter.

Överförmyndarnämnden driver inga parkeringshus, har inga parkeringsplatser och har inga bilar. Nämnden har därför inte möjlighet att bidra till stadens mål att förse parkeringsplatser och garage med ladd möjligheter. Eventuella resor genomförs om möjligt med kollektivtrafik. I första hand med tunnelbana, pendeltåg och tåg. På det sättet bidrar nämnden till god framkomlighet.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Nämndens budget är 79,6 mnkr. Av nämndens budget är 64,6 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning och 15 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget. Efter budgetjustering för omslutningsförändringar på 0,3 mnkr samt prestationsförändring på 15,0 mnkr visas en nettobudget på 95,0 mnkr.

Nämnden överskrider budgeten för nämnd och förvaltning med 2,5 mnkr. Det beror på hög inflation och höga prisökningar, resultatet av avtalsrörelsen, kostnader för flytt till nya lokaler samt högre kostnader för införandet av ärendehanteringssystemet LEX än väntat.

Nämndens kostnader för arvoden hamnade på ett resultat på 27,0 mnkr, ett överskott med 3,0 mnkr. Det finns ett antal osäkerhetsfaktorer som påverkar möjligheten att prognostisera arvodeskostnaderna, som till exempel att förutse hur många huvudmän nämnden har nästa år, hur många ställföreträdare begär arvode, hur stor andel av huvudmännen kan betala arvodet själva och hur stor andel ska staden betala. Till detta kommer osäkerheten kring hur inflationen påverkar kostnaderna för arvoden. Arvodena är i enlighet med ett cirkulär från Sveriges kommuner och regioner knutna som procent av prisbasbeloppet. När Inflationen är

hög stiger prisbasbeloppet och därmed också arvoden. Införandet av en kommunal förvaltarenhet och en successiv avveckling av köp av professionella ställföreträdare har gjort att nämndens kostnader för arvoden till professionella ställföreträdare har minskat.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmännens och ställföreträdarnas uppfattning om verksamheten. Här ger införandet av ärendehanteringssystemet LEX förbättrade möjligheter att ta fram statistik till exempel när det gäller handläggningstider. Länsstyrelsen i Dalarna sammanställer statistik från olika kommuners överförmyndarverksamhet. Statistiken på deras hemsida är tillgänglig för jämförelser. Nämnden är positiv till att länsstyrelsen verkar för att ta fram metoder och nyckeltal som ska underlätta jämförelser mellan olika kommuner.

Överförmyndarförvaltningen flyttade vid årsskiftet 2023-2024 till stadens lokaler i Tekniska nämndhuset på Fleminggatan 4. Förvaltningen satt i externa lokaler i Vällingby centrum. Nämnden har haft kostnader för flytt 2023 som inte finns med i budget som till exempel för inköp av arkivskåp då arkiv saknas i anslutning till den nya lokalen samt kostnader för flytt, köp av begagnade möbler och anpassningar.

2024 kommer att innebära en ekonomisk utmaning för nämnden. Det beror på faktorer som nämnden har svårt att påverka:

- Kostnaden för lokaler ökar med sammanlagt 4,8 mnkr p.g.a. dubbla hyreskostnader till och med september (1,9 mnkr) då kontraktet med nuvarande lokaler löper ut samt högre hyra (2,9 mnkr) i de nya lokalerna.
- Prisbasbeloppet (PBB) ökar och arvoden för ställföreträdare är knutna till PBB. 2022 är PBB 48 300 kr, 2023 är PBB 52 500 kr, 2024 är PBB 57 300 kr. Kostnaderna för arvoden beräknas därför öka från ca 30 mnkr kr 2023 till 32,7 mnkr kr 2024.
- Serviceförvaltningen höjer avgiften för kontaktcenter vilket möts med sänkt service och mindre tillgänglighet.

Införandet av LEX har tagit längre tid än beräknat och krävde därför mer resurser än beräknat. Det innebär att det blev mindre pengar över till e-tjänster än beräknat 2023. Därför skjuts kostnader för utveckling över till 2024 och kommande år. Om utvecklingen av e-tjänster som gör att ställföreträdare kan skicka in underlag digitalt ska fortsätta behöver extern finansiering sökas under 2024.

Nämndens digitalisering i form av införandet av ett ärendehanteringssystem och utvecklandet av e-tjänster lägger grunden för ett fortsatt arbete med effektivisering och kvalitetsförbättringar.

Förvaltningen genomför en omorganisation vid årsskiftet 2023/2024 som syftar till att skapa en organisation som står bättre rustad att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter och underlätta fortsatt utveckling. Det handlar bland annat om att skapa en organisation som tar tillvara stordriftsfördelar, samlar administrativa uppgifter, skapa en samlad IT-funktion, utveckla stöd till, och utbildning av, ställföreträdare.

Under de närmsta tio åren prognostiseras befolkningen i staden öka med ytterligare 70 000

personer. Under 2025 väntas folkmängden passera en miljon, enligt årets befolkningsprognos. Antalet personer i åldersgruppen 80 år eller äldre ökar kraftigt och 2032 förväntas de vara 54 procent fler än 2022. Andelen som har behov av ställföreträdare brukar var 1-2% av invånarna i en kommun och högra om andelen över 80 år är hög. Nämnden måste därför ha beredskap för att antalet huvudmän kommer att öka under kommande år.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till stadens mål utifrån stadens Näringslivspolicy för Stockholms stad främst genom att öka tillgången till arbetskraft. Tack vare rätt stöd från en god man eller förvaltare kan många fortsätta att arbeta.

Det är viktigt att nämnden tar sin del av ansvaret för att hjälpa fler människor att bli självförsörjande. Nämnden välkomnar därför feriearbetande ungdomar och tillhandahåller platser för Stockholmsjobb och bidrar på så sätt till kommunfullmäktiges mål om att fler ska bli självförsörjande och komma i arbete.

Nämnden bidrar även till målet genom att tillhandahålla god man och förvaltare till många med olika arbetshinder och på så sätt underlätta deras möjlighet att både söka och behålla ett arbete. Gode män till ensamkommande barn kan korta vägen till självförsörjande arbete och svenskkunskaper.

Nämndens verksamhet riktar sig inte primärt till näringslivet. Vem som helst kan dock hamna i en situation där en god man eller förvaltare behövs. Det gäller även ägare av företag. Det är då nämndens uppgift att utse gode män och förvaltare som kan hantera de utmaningar som det innebär.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,5 %			100 %	100 %	100 %	VB 2023
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,5 %			100 %	100 %	100 %	VB 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2	– 1 %			0 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har tagit emot tre aspiranter från Jobbtorg, som ett led i stadens strävan att ge dem som står utanför arbetsmarknaden en väg in och en möjlighet till utveckling. Under sommaren erbjöd förvaltningen tre gymnasieungdomar feriejobb och studerande vid adekvat högskoleutbildning sommarjobb.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3			3	3 st.	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	4			4	3 st.	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0 st.			0 st.	0 st.	Tas fram av nämnd	VB 2023
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	3 st.	1 st.	2 st.	3 st.	3 st.	11 000	VB 2023

Nämndmål: Genom praktik och feriejobb hos överförmyndarnämnden får ungdomar och arbetssökande arbetslivserfarenhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Överförmyndarnämnden tar emot ett begränsat antal sommarjobbande ungdomar samt aspiranter från Jobbtorg.

Förväntat resultat

Sommarjobbande ungdomar får en inblick i hur det kan vara att arbeta i en kommunal verksamhet. Aspiranter från Jobbtorg stärks i sina möjligheter att få ett mer stadigvarande arbete eller satsning på vidareutveckling genom studier

Analys

Förvaltningen tar emot tre aspiranter från Jobbtorg, som ett led i stadens strävan att ge dem som står utanför arbetsmarknaden en väg in och en möjlighet till utveckling. Under sommaren erbjuder förvaltningen gymnasieungdomar feriejobb och studerande vid adekvat högskoleutbildning sommarjobb.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3			3	3 st.		2023
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	3			2	3 st.		2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har fortsatt arbetet med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats. En tillitsbaserad styrning har tillämpats utan omotiverad vilja att detaljstyra. Nämnden har delegerat i stort sett allt som är tillåtet att delegera till förvaltningen och förvaltningschefen har delegerat så mycket som möjligt till enhetschefer och handläggare.

I januari 2024 hade nämnden 64 tillsvidareanställda på heltid varav två är föräldralediga, två är tjänstlediga och en är sjukskriven. Det innebär att 59 anställda är på plats. Därutöver har förvaltningen 4 visstidsanställda. Nämndens visstidsanställda slutar under 2024 när deras avtal går ut. Sommaranställda kommer inte att tas in 2024 som en åtgärd för att nå en budget i balans.

Friskvård och kompetensutveckling m.m.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö har som mål att minska den arbetsrelaterade ohälsan och ställer tydliga krav på arbetsgivaren när det gäller arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling.

Överförmyndarförvaltningen strävar efter att medarbetarna ska känna sig friska och motiverade. Det handlar om att utveckla friskfaktorer. En viktig del i detta arbete är satsningen på friskvård. Personalen uppmuntras att använda sin friskvårdstimme och sitt friskvårdsbidrag. Det har också skapats en Friskvårdsgrupp som erbjuder olika friskvårdaktiviteter. Därutöver finns en trivselgrupp som ansvarar för olika trivselaktiviteter. Nämnden samarbetar med företagshälsovården och vid sjukskrivning erbjuds kontakt med företagshälsovården för samtal och eventuell behandling. En ergonomisk skyddsronde genomförs för att minimera arbetsskador.

Förvaltningens chefer har genomgått en ledarskapsutbildning som syftar till att utveckla ett tillitsfullt ledarskap. Alla anställda genomgår en utbildning som handlar om att utveckla medarbetarskapet. Den pausades när ärendehanteringssystemet infördes men ska pågå under flera år. Samtliga anställda har individuella kompetensutvecklingsplaner.

Kompetensutveckling sker både intern och externt.

Nämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer och rutiner för att motverka kränkande särbehandling, den gäller 2023-2025. Ingen kränkande särbehandling, oavsett orsak, accepteras inom nämndens verksamhet. Vid rekrytering strävar nämnden efter en jämnare könsfördelning utan att frångå krav på kompetens. Idag är 64 procent av personalen kvinnor och 36 procent män.

En viktig uppgift är att förhindra att personal drabbas av hot och våld. Allmänheten har inte tillgång till nämndens lokaler, som hålls låsta. Vid behov ska det vara två personer med vid varje besök. Vid behov anlitas vakter. Ett särskilt besöksrum finns som syftar till att öka säkerheten vid besök som gäller exempelvis insyn i akt. Myndighetsbrevlåda och myndighetens officiella e-postadress och telefoner ska i möjligaste mån användas. Hot ska alltid polisanmälas. Chefer och företagshälsovård har i uppgift att ge stöd om någon drabbas av hot eller våld.

En arbetsmiljöundersökning genomfördes under hösten som undersökte hur personalen mår utifrån digitaliseringsprocessen. En enkät genomförs som sedan följs upp tillsammans med chefer och skyddsombud. En riskbedömning genomförs med anledningen av förvaltningens flytt där bland annat skyddsombud deltar. En riskbedömning genomförs med anledning av förvaltningens omorganisation. Även där deltar skyddsombud.

Medarbetarundersökning

Resultatet från 2023 års medarbetarundersökning visade att jämfört med 2022 har AMI höjts från 76 till 80, motivation har höjts från 76 till 80, ledarskap har höjts från 80 till 86, styrning har höjts från 71 till 76. Resultatet följs upp med handlingsplaner på respektive enhet och förvaltningen. Förbättringsområden bearbetas i arbetsmiljögruppen samt på enhetsmöten och arbetsplatsträffar. Personalen är med och tar fram handlingsplaner.

Arbetet med att förbättra arbetsmiljön ska genomföras i nära samarbete med nämndens fackliga organisationer, förvaltningsgrupp och arbetsmiljögrupp. Arbetet förankras på enhetsmöten och arbetsplatsträffar.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Till stöd i planeringen har förvaltningen ett årshjul. För att följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet sker en uppföljning senast i december månad enligt fastställd rutin. Uppföljningen kan ske på arbetsplatsträffar eller i mindre grupper med några medarbetare som representerar verksamheten. Vid uppföljningen medverkar skyddsombud. Resultatet av den årliga uppföljningen dokumenteras och vid brister vidtas åtgärder. Brister som inte kan hanteras direkt dokumenteras i handlingsplanen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultaten återkopplas till medarbetarna på en arbetsplatsträff där utrymme ska finnas för analys och dialog kring förbättring och utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Utifrån uppföljningen på enhets/avdelningsnivå sammanställs en förvaltningsövergripande rapport. Resultatet från den samlade uppföljningen samverkas i förvaltningens samverkansgrupp och tillika skyddskommitté under första kvartalet året därpå. Efter samverkan med de fackliga organisationerna anmäls uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet till överförmyndarnämnden.

HR ansvarig och verksamhetskontroller har under 2023 gått utbildning ti SAM modulen och tagit fram årsplanering och tidsplan för arbetet med systematiskt arbetsmiljöarbete för 2024. Cheferna tar del av utbildningen via stadens utbildningsplattform.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	80	80	81	76	77	83	2023
  Sjukfrånvaro	2 %	3,2 %	1,4 %	4,5 %	4 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,6 %	1 %	1,9 %	1,4 %	2 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023

Nämndmål: En digitaliserad verksamhet ska ge bättre service och underlättar tillsynen

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Nämnden har infört digital hantering av nämndhandlingar och stadens gemensamma ärendehanteringssystem för allmänna handlingar e-dok. I maj infördes ärendehanteringssystemet LEX för nämndens individärenden. Ett arbete pågår för att utveckla e-tjänster för att ställföreträdare ska kunna lämna in handlingar digitalt.

Förväntat resultat

Förvaltningens service till ställföreträdare, huvudmän och andra intressenter har förbättrats och tillsynsarbetet underlättats genom införandet av ett verksamhetssystem och e-tjänster för ställföreträdare.

Analys

Införandet av ett ärendehanteringssystem var prioriterat under 2023. Under de närmaste åren ska förvaltningen gå från en helt pappersbaserad ärendehantering till en helt digital. Förhoppningen är att systemen ska ge stöd för styrning och uppföljning, öppna möjlighet för att automatisera viss handläggning, ge förvaltningen möjlighet att förbättra kvaliteten och underlätta tillsynen. Genom att huvudmän och ställföreträdare själva kan gå in och se statusen på sitt ärende förbättras servicen. Digitaliseringen ska även bidra till en bättre arbetssituation

för förvaltningens anställda. Det blir till exempel lättare att hitta information och färre lyft av tunga pappersakter.

Första steget i digitaliseringen var att införa ett ärendehanteringssystem. Detta genomfördes i maj 2023. Förvaltningens personal arbetar nu helt och hållet i det nya systemet.

En hel del rester från införandet återstår att följa upp med leverantören där funktioner inte fungerat eller uppfyllt förvaltningens krav eller behov på det sätt som det var tänkt. Ett leveransgodkännande av produkten kommer tas av ledningsgruppen när majoriteten av dessa är åtgärdade samt testade. Förvaltningen kommer även efter det ha behov av att beställa vidare utveckling av systemet för att det ska fungera gentemot de e-tjänster som ska byggas.

E-tjänsterna kommer att användas av ställföreträdare. En förstudie genomfördes under hösten vintern 2022/2023. Ett avrop från stadens avtal av konsultstöd genomfördes för projektledning av utvecklandet av e-tjänst samt it stöd. Utvecklingen av e-tjänster förväntas pågå 2023-2026. Målet är att det ska finnas e-tjänster för bl.a. inlämning av förteckningar, årsredovisningar, redogörelser, slutredovisningar. Det kommer att underlätta ställföreträdarnas arbete betydligt. Tredje steget är att bygga integrationer till externa parter som till exempel banker och andra myndigheter. I budget för 2024 kunde medel för framtagande av e-tjänster inte inrymmas utan extern finansiering får istället sökas.

Ett arbete har påbörjats för att införa e-arkiv på förvaltningen. Tidplanen påverkas dock av stadsarkivets upphandling av ett nytt e-arkiv för staden. När e-tjänster och e-arkiv är klara är hela kedjan digital från inkommande till handlagd och arkiverad handling. Utöver detta ska förvaltningen även arbeta för att kommunikation med ställföreträdaren blir enklare och snabbare. Dels i form av meddelandefunktion i e-tjänsten men även digitala sätt att skicka post såsom e-brev eller koppling till system såsom Kivra eller liknande för myndighetspost. Digital kommunikation mellan förvaltningen och bankerna har varit ett önskemål under lång tid men målet är svårt att nå. Dock ska fortsatt försök göras framöver för att underlätta även där för ställföreträdaren i kontakten med banker.

Målet sätts inte som uppnått då fler steg ännu finns att ta för en helt digitaliserad verksamhet. Dock har väsentliga delmål uppnåtts under året i form av nytt handläggningssystem som är en förutsättning för att resterande delar ska kunna nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 100 % av alla anställda har fått utbildning i nytt verksamhetssystem	100 %			0 %	100 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska arbeta för införandet av e-arkiv	2023-01-01	2023-12-31	
Analys En utredning har genomförts där resultatet visar att detta arbete inte går att färdigställa i dagsläget utan kommer få fortsätta under 2025-26 på grund av att en anslutning nu och arkivering inte är aktuell förrän senare			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska arrangera arbetet med nämndens nationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen	2022-01-01	2023-12-31	
Analys Kostnaden för internationella ärenden uppskattas till 2,4 mnkr. Det är en uppskattning som bygger på 234 internationella ärenden. Det är inte möjligt att se exakt vad varje enskilt ärende kostar i kostnadsredovisningen. Det är många moment i handläggningen och varje insats mäts inte i tid och kostnadsförs osv.			
 Nämnden ska fortsätta arbeta för att utveckla e-tjänster för ställföreträdare	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förvaltningen har inte utrymme i budget för 2024 att fortsätta utvecklingen av e-tjänster. Medel kommer därför att sökas externt.			
 Nämnden ska upphandla samt implementera ett nytt verksamhetssystem för nämndens verksamhet	2022-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: En förbättrad och flexibel arbetsplats

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom införandet av ett digitalt ärendehanteringssystem ska flexibiliteten för nämndens anställda öka då arbetet i större utsträckning kan ske digitalt.

Moderna digitala arbetsmetoder ska på sikt leda till en bättre arbetsmiljö. Administrativa moment som utskrift, kopiering och insortering i akter försvinner. Mer tid kan ägnas åt kvalificerad handläggning och kommunikation. Möjligheten att arbeta hemma och på andra platser än arbetsplatsen ökar. Handläggare och registratorer får stöd i att göra rätt. Chefer får stöd i att bättre kunna styra och följa upp verksamheten.

Förväntat resultat

Ökad effektivitet och ökade möjligheter till flexibel arbetsplats

Analys

Nämnden har lämnat diariesystemet Wärna och gick i maj 2023 över till ärendehanteringssystemet LEX. Nu pågår ett arbete med utveckla rutiner och arbetssätt för att ta tillvara ärendehanteringssystemets möjligheter. Personalen håller på att lära sig systemet och identifiera behov av förändringar av LEX. Ett samarbete är upprättat med andra kommuner som har LEX och leverantören. Majoriteten av inkommande handlingar scannas nu i avvaktan på att e-tjänster har införts. I det inledande skedet innebär detta ett merarbete som tar tid från övriga arbetsuppgifter. Nämnden räknar med att kvalitetsförbättringar och effektiviseringar kommer succesivt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som har möjlighet till att arbeta hemifrån är 100 %	100			0	100		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska fortsätta arbetet med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för de anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk professionell och uppskattad arbetsplats.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden tog under våren 2023 fram en krigsledningsorganisationsplan i enlighet med stadens arbete och anvisningar. En krigsledningsorganisation är framtagen där berörda parter fått utbildning och information om hur verksamheten ska hanteras vid höjd beredskap.

Personalen informerades under samma period på APT möten om stadens arbete med att bygga upp det civila försvaret, om höjd beredskap samt vad tjänsteplikt innebär. Årlig utrymningsövning genomförs på hösten. Nya medarbetare blir introducerade i förvaltningens kris och säkerhetsarbete.

Förvaltningen har under 2023 genomfört steg 5 i enlighet med stadens Handbok för arbete med RSA (KS 2022/629). Då förvaltningschef under hösten tog beslut om en omorganisation vid årsskiftet har detta inneburit planering för nya enheter och avslut av gamla. Medarbetare ska i viss mån byta arbetsuppgifter och arbetssätt och strukturer håller på att tas fram.

På grund av detta har förvaltningen inte genomfört steg 6 i RSA arbetet då delar i Kontinuitetsplanen kan behöva revideras pga. nya arbetssätt och ansvarsfördelning. Förvaltningen har även under året bytt ärendehanteringssystem som inneburit att Kontinuitetsplanen behöver ses över och antas på nytt av ledningsgruppen för att sedan implementeras. Detta arbete kommer därför genomföras under våren 2024.

Förvaltningen har inte genomfört någon upphandling under 2023. När en upphandling blir aktuell kommer det vara viktigt att den upphandlade verksamheten inte bidrar till brottslig verksamhet samt att bevaka de arbetsrättsliga kontraktsvillkoren.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	90,67 %				90 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	80 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Nämnden ska arbeta för att ha en levande krisplan som är väl känd hos både ledning och medarbetare och där årliga övningar bidrar till att stärka beredskapen i verksamheten.

 Uppfylls helt

Beskrivning

En ny krisledningsplan togs fram under 2022 med hjälp av särskilt avsatta medel i budget. Ledningsgruppen deltog i utbildning samt övning och medarbetarna genomgick en introduktionsutbildning. Genomgång av säkerhetsrutiner görs med nya medarbetare samt gemensamma genomgångar görs årligen i samband med arbetsplatsträffar. Förvaltningen har även en utrymningsövning varje år.

Förväntat resultat

Att nämnden är förberedd för krig och kriser samt att informationssäkerheten är hög.

Analys

Nämnden medverkar i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning. Nämnden har säkerställt att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan. Nämnden har påbörjat arbetet med att ta fram en krigsorganisation och krisledningsplan för överförmyndarförvaltningen.

Nämnden deltar i samtliga upphandlingar Stockholms stad gör som berör nämndens

verksamhet. Nämnden nyttjar fullt ut de avtal som staden har. Stor vikt läggs på avtalstrohet vid inköp. Då nämnden har en liten förvaltning med begränsade möjligheter till egna upphandlingar är stadens gemensamma avtal en stor tillgång.

Nämnden bedriver ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Detta är särskilt viktigt i samband med digitaliseringen av nämndens verksamhet. En informationsklassning har genomförts 2023. Det är nämndens ambition att följa de fem obligatoriska arbetssätten som ingår i stadens systematiska informationssäkerhetsarbete. Ledningsgruppen har genomgått en informationssäkerhetsutbildning som stadsledningskontoret erbjudit. Förvaltningen genomför en omorganisation 2023-2024 som bl.a. innebär att ansvaret för det systematiska informationssäkerhetsarbetet och dataskyddsarbetet förtydligas och läggs på enheten Verksamhetsstöd.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Information till medarbetare om krisplan, krisledningsorganisation årligen under APT möte	100				100		2023
	Utrymningsövning medarbetare	100				100		2023

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Som en del i introduktion av nya medarbetare ska en genomgång göras av krisplan, krisorganisation och utrymningsplan	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden är en tillsynsmyndighet som har en nyckelroll i stadens arbete med att förebygga fusk och oegentligheter. De huvudmän som nämnden har att utse en ställföreträdare för är sammantaget ägare av en mycket betydande förmögenhet. Huvudmännen befinner sig samtidigt i en mycket utsatt position och har själva begränsade möjligheter att bevaka sina rättigheter. Företag och personer med oärliga avsikter dras därför till målgruppen. Huvudmännen riskerar därutöver att nyttjas som redskap av andra som har för avsikt att ägna sig åt fusk och oegentligheter i välfärden. Det kan till exempel handla om assistansersättning och ersättningar från Försäkringskassan.

Viktigast av allt är att personer som behöver ställföreträdare får en. Det är tyvärr inte ovanligt att en huvudman utsätts för oegentligheter innan en ställföreträdare utsetts. När en ställföreträdare utsetts ska nämnden idka tillsyn över denne.

Antalet huvudmän som saknar ställföreträdare har minskat under året. I början av året

kontrollerades samtliga ställföreträdare om de finns i belastningsregistret och om de har betalningsanmärkningar. Samtliga klagomål på ställföreträdare som inkommer till nämnden utreds och följs upp. Nu pågår arbetet med att entlediga olämpliga ställföreträdare och hitta nya mer lämpliga. En särskild kontroll har genomförts av Stockholms läns godmans och förvaltarförening som nämnden ger bidrag till varje år. Inga oegentligheter påträffades i den kontrollen.

Nämndmål: Stärka huvudmännens ställning och skydd

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Avgörande för huvudmännens ställning och skydd är att var och en får en lämplig ställföreträdare och att överförmyndarförvaltningen genomför den kontroll som krävs av insända redovisningshandlingar och begärda tillstånd.

Förväntat resultat

Huvudmännen har ställföreträdare som kan sitt uppdrag och som ger dem ett adekvat stöd utifrån behov.

Analys

Förteckningar

Förvaltningen har under 2023 tagit emot knappt 1000 förteckningar. 943 förteckningar har granskats under 2023. Totalt har förvaltningen ett hundratal förteckningar att avsluta.

Årsredovisningar

3960 årsräkningar har lämnats in där arvode har begärts, av dessa har 3793 hittills blivit granskade. Det innebär att 167 årsredovisningar där ja-arvode begärts återstår att granska klart. Av dessa är majoriteten påbörjade. Målet är att 95 procent av de årsredovisningar där arvode begärs ska vara påbörjade senast den 1 september. Det innebär att målet är uppfyllt.

1575 årsräkningar har lämnats in där arvode inte begärts, av dessa har 962 granskats. 613 återstår att granska klart. Målet är att 95 procent av de årsredovisningar där arvode inte begärts ska vara påbörjade den 1 december. Målet uppnås inte.

Sammanlagt har 5535 årsräkningar för 2022 inkommit. Förvaltningen har 780 årsräkningar från 2022 kvar att granska klart. Samtliga årsräkningar har inte kommit in än.

Vid nämndens sammanträde i maj och juni vitesförelades de ställföreträdare som inte lämnat in årsredovisning.

Redogörelser

Tillsammans med årsräkningen lämnar ställföreträdaren en redogörelse för utfört uppdrag. Redogörelsen är en viktig redovisningshandling som visar hur ställföreträdaren har utfört sitt uppdrag. Redogörelsen utgör även underlag för bedömning av storleken på ställföreträdarens

arvode.

De ställföreträdare som har befriats från skyldighet att lämna årsräkning ska lämna redogörelse för sitt uppdrag. Detta är en förstärkning av tillsynen.

Gode män för ensamkommande barn är ofta befriade från att lämna in årsredovisning då det inte finns någon ekonomi att redovisa. Andra behöver inte lämna in årsredovisning därför att förvaltning av ekonomi inte ingår i uppdraget. I båda fallen lämnas istället en redogörelse för utfört uppdrag.

Slutredovisningar

Under 2023 har drygt 1076 slutredovisningar inkommit varav drygt 900 har granskats. Nya slutredovisningar kommer in löpande därför att huvudmän avlider, behovet av ställföreträdare upphör eller på grund av byte av ställföreträdare.

Vitesförelägganden

Ställföreträdare som inte lämnar in de redovisningshandlingar de är skyldiga att lämna enligt lag ska vitesföreläggas. Vitesföreläggande är en sanktion som finns att ta till mot ställföreträdare som inte lämnar in vissa typer av handlingar.

Utöver denna sanktionsmöjlighet gentemot ställföreträdaren återstår endast entledigande. Majoriteten av vitesärendena rör ställföreträdare som inte lämnat in sin årsräkning i tid, men förvaltningen arbetar aktivt med att vitesförelägga under hela året om inte förteckning eller sluträkning kommit in. Förvaltningen ansöker efter det till tingsrätten om utdömande av vite. Det finns inget självändamål för överförmyndarförvaltningen att få ett vitesbelopp utdömt. Istället eftersträvar förvaltningen att den begärda handlingen lämnas in för att trygga huvudmännens tillgångar och kunna utöva tillsyn.

Totalt under året har förvaltningen upprättat 359 ärenden om vitesförelägganden. Av dessa har 119 behandlats av nämnden. Resterande ärenden har av olika anledningen kunnat dras tillbaka innan de aktualiserats i nämnden.

Under 2023 inkom ca 1612 ansökningar om samtycke till uttag samt samtycke till placeringar, förvärv av aktier med mera inkomma.

Det betyder att handläggningstiden har kortats och att nämnden har kommit ikapp med handläggningen. Handläggningstiden varierar kraftigt på grund av att vissa ärenden gällande placering är mycket komplexa och utredningstiden i vissa fall är lång då förvaltningen behöver begära in en eller flera kompletteringar. De ärenden som ska avslås beslutas av nämnden, vilket förlänger handläggningstiden.

Handläggningstiden varierar kraftigt på grund av att vissa ärenden gällande placering är mycket komplexa och utredningstiden i vissa fall är lång då förvaltningen behöver begära in en eller flera kompletteringar. De ärenden som ska avslås beslutas av nämnden, vilket förlänger handläggningstiden.

Omprövning av förvaltarskap

Nämnden ska enligt 5 § förmyndarskapsförordningen (1995:379) årligen särskilt granska

samtliga förvaltarskap för att pröva om det finns skäl att ansöka om att förvaltarskapet ska upphöra. Om överförmyndarförvaltningen får reda på att ett förvaltarskap inte längre behövs är förvaltningen skyldig att ansöka till tingsrätten om att förvaltarskapet ska upphöra. Under 2023 har förvaltningen omprövat ca 700 förvaltarskap. Antalet förvaltarskap som ska omprövas ändras kontinuerligt i förhållande till om förvaltarskap upphör eller ej.

Barnärenden

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att utveckla sin hantering av barnärenden där framtagande av rutiner och kompetensutveckling är en viktig del. Möte har hållits med stadens barnrättsnätverk.

Internationella ärenden

Enligt särskilda bestämmelser i 16 kapitlet 2 § föräldrabalken ska överförmyndaren i Stockholm utöva tillsyn över enskilda ärenden för förmyndare, gode män och förvaltare för huvudmän som inte är folkbokförda i Sverige, men som har rätt till en svensk ställföreträdare. Om det är frågan om att huvudmannen vistas i en kommun i Sverige eller om det är frågan om ett dödsbo där den avlidne hade sin hemvist i en kommun i Sverige är det den kommunen som ska utöva tillsyn. Finns ingen sådan kommun hör ärendet till Stockholms överförmyndarnämnd. Förvaltningen utövar nu tillsyn över 234 huvudmän som är bosatta utomlands.

En rutin har tagits fram av en av förvaltningens jurister som implementerades hösten 2023. Arbetet med att identifiera och bygga ett samarbete med eventuellt lämpliga internationella samarbetspartners har fått pausas under året.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	100 % av ställföreträdarna har erbjudits årlig vidareutbildning för att få stöd i sitt uppdrag.	100			100	100 %		2023
	Andelen årsräkningar där arvode inte begärts som är påbörjade 1 december ska vara 95 %	79 %			100 %	95 %		2023
Analys								
Införandet av ett ärendehanteringssystem har tagit mycket tid vilket gjort att målet för granskning av årsräkningar inte nås								
	Andelen årsräkningar, där arvode begärs, som är påbörjade senast den 1 september ska vara 95 %	100 %			100 %	95 %		VB 2023
	Ansökningar och anmälningar ska vara påbörjade inom 30 dagar	100			85	100 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En lämplighetsprövning av alla förordnade ställföreträdare ska göras genom kontroll i polisens belastningsregister samt genom en kreditprövning. De ställföreträdare som har anmärkningar byts ut.	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska fortsätta arbetet med att fortbilda stadens biståndshandläggare och socialsekreterare om uppdraget som god man och förvaltare	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska samverka med arbetsmarknadsnämnden i inrättandet av stadens förvaltarenhet	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska särskilt erbjuda utbildning till anhöriga som är ställföreträdare	2023-01-01	2023-12-31	
 Nämnden ska särskilt granska ställföreträdare med många uppdrag	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Agenda 2030

Nämnden bedriver ett strategiskt arbete med genomförandet av de globala målen i Agenda 2030. Nämnden arbetar för att Stockholm ska bli en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar stad. En digitalisering ska leda till att verksamheten blir effektivare och ekonomiskt hållbar. Ett medvetet miljöarbete bidrar till att göra nämnden miljömässigt hållbar.

Principen om att ingen ska lämnas utanför är den bärande för hela nämndens verksamhet. Det handlar om värderingar som ska prägla det dagliga arbetet och omfattas av alla anställda. För att säkerställa detta genomförs introduktion av nyanställda, utbildningar i medarbetarskap och diskussioner på enhets- och arbetsplatsmöten.

Mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Nämndens arbete utgår från att alla människor, oavsett land, kultur och sammanhang är födda fria och lika i värde och rättigheter. Överförmyndarverksamhetens ställföreträdare spelar en viktig roll i att skydda huvudmännens rättigheter från att kränkas av andra individer eller myndigheter. Ställföreträdare företräder sin huvudman och bevakar att huvudmannens behov tillgodoses t.ex. genom att överklaga beslut och säkerställer att huvudmannen inte blir utnyttjad av andra.

En grundläggande värdering om alla människors lika värde ligger till grund för allt arbete i nämnden. Det är viktigt att skapa förutsättningar för alla människor att utvecklas till sitt bästa jag oavsett kön, könsöverskridande identitet, homosexuella, bisexuella transpersoner, queerpersoner och intersexuella. Det gäller även oberoende av etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning. Förvaltningen har en jämställdhets- och mångfaldsplan för 2023-2025. Förvaltningen har även riktlinjer för att motverka kränkande särbehandling.

Huvudmän och ställföreträdare kan påverka överförmyndarverksamheten till exempel genom

att svara på de enkäter som nämnden årligen skicka ut.

Barns rättigheter

Ett barnperspektiv grundat i barnkonventionen ska prägla arbetet med barn och deras anhöriga. Nämnden ska fortsätta att utveckla barnrättsperspektivet i handläggning, bedömning samt dokumentation om uttag från spärrat konto för minderåriga. Nämnden satsar på att göra barn mer delaktiga inför beslut som rör dem genom att ta fram informationsmaterial.

Jämställdhet

Det är behovet av stöd och inte kön som ska avgöra vilken hjälp en huvudman får. Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. All personal ska delta i diskussioner på arbetsplatsmöten om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning påverka om en person får bli ställföreträdare.

Förvaltningen strävar efter att ta fram könsuppdelad statistik när det gäller huvudmän, ställföreträdare och anställda. Statistiken ligger till grund för analyser av om det finns skillnader mellan könen som är uttryck för ojämlikhet och diskriminering. Ett exempel på könsuppdelad statistik är resultatet från de enkäter som genomförts bland ställföreträdare. Den statistik som tas fram angående personalen är redan könsuppdelad.

Förvaltningen har en jämställdhets och mångfaldsplan för 2023-2025.

Nationella minoriteters rättigheter

En medvetenhet finns om nationella minoriteters status i Sverige och att Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. Nämnden arbetar för att säkerställa nationella minoriteters rättigheter i enlighet med "Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter" och "Stockholms stads strategi för romsk inkludering 2018-2022". Förvaltningen har flera finstalande i personalgruppen som kan kommunicera på finska både skriftligt och muntligt vid behov, vilket förekommer. Om ett behov uppstår av att kommunicera på samiska och meänkieli anlitar nämnden tolk.

Homosexuella, bisexuella, transpersoner, queerpersoner och intersexuellas rättigheter (HBTQI)

Det är behovet av stöd och inte sexuell läggning eller könsuttryck som ska avgöra vilken hjälp en huvudman får. Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. Förvaltningen tillämpar kompetensbaserad rekrytering av anställda vilket betyder att det är hur kompetensen matchar mot verksamhetens behov som avgör om en person blir anställd. Det är den anställdes arbetsprestation som avgör lön. För att säkerställa att inte okunskap och fördomar leder till diskriminering krävs att personalen har hög kunskap om HBTQI och att en grundläggande uppfattning om alla människors lika värde präglar verksamheten. Förvaltningen har därför förberett en utbildning för personalen i HBTQI frågor under 2024.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

En stor del av nämndens verksamhet syftar till att stärka funktionshindrades rättigheter. Det

krävs ett läkarintyg för att få en god man eller en förvaltare. Gode Män och förvaltare ska stå på huvudmannens sida och förvalta egendom, bevaka rätt och sörja för person. Nämnden har i år genomfört en serviceundersökning riktad till huvudmän. Det är ett sätt att ta tillvara på huvudmännens synpunkter. Undersökningen ligger till grund för utveckling av nämndens verksamhet. Nämnden har ett bra samarbete med flera organisationer för funktionshindrade som bland annat medverkar och utbildar gode män och förvaltare. Slutligen fyller funktionshindersrådet en viktig roll som bidrar med expertkompetens som är mycket värdefull för verksamheten.

Internationellt samarbete

Överförmyndarnämnden har idag inget internationellt samarbete utöver ett visst utbyte med våra nordiska grannländer när det gäller studiebesök. Ett internationellt samarbete skulle dock behöva utvecklas för att nämnden på ett bättre sätt ska kunna uppfylla sitt nationella ansvar för internationella förmynderskapsärenden.

Klimatomställning

Nämnden är angelägen om att ta sin del av ansvaret för en klimatomställning även om verksamheten inte hör till de som ger störst klimatavtryck. Därför håller nämnden nu på att genomföra en handlingsplan för ett hållbart kontor. Handlingsplanen omfattar bl.a. energi användning, giftfria produkter, minimera produktionen av avfall, avfallshantering, återvinning, transporter osv.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens budget för 2023 är 79,6 mnkr. Budgeten är indelad i två separata delar- gemensamförvaltning inklusive nämndmed 64,6 mnkr och arvoden med 15,0 mnkr.

För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. Nämnden begärde därför i tertialrapport två 15 mnkr ur central medelsreserv för arvoden, vilket beviljades. Därutöver har nämnden fått 0,1 mnkr för friskvårdsbidrag samt 0,3 mnkr i omstruktureringskostnader pga. flytt till nya lokaler. Det resulterar sammantaget i en justerad nettobudget på 95,0 mnkr för 2023.

Nämnden får inte kompensation för pris- och löneökningar. Pris- och löneökningar ska mötas av generella effektiviseringar. Den ökade tilldelningen ska användas till ökade kostnader för ärendehanteringssystem och digitalisering, att korta handläggningstiderna och till ett kostnadsneutralt personalomkostnadspålägg. Kostnader för nämndens digitalisering finansierades 2022 av kommunstyrelsen men ska 2023 finansieras av överförmyndarnämnden. Därför höjdes nämndens budget 2023.

	Utfall 2022		Budget 2023	Utfall 2023			
ÖFF	Utfall netto	Avvikelse netto	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Avvikelser
Gemensamt, förvaltningen (inkl. nämnd)	52 021	79	65 000	67 912	– 362	67 550	– 2 550
Arvoden	22 047	– 247	30 000	24 148	– 629	23 519	6 481
Arvoden EKB	1 856	344	0	3 442		3 442	– 3 442
Netto	75 924	176	95 000	95 502	– 991	94 511	489
Investeringar	0	100	100	1 496	0	1 496	– 1 396
<i>Belopp i tkr</i>							

Utfall för perioden

Nämnden redovisar ett samlat resultat på 94,5 mnkr, ett överskott med 0,5 mnkr. Det omfattar de två delarna nämnd och förvaltning samt arvoden.

Nämnd och förvaltning

Utfall för nämnd och förvaltning är netto 67,5 mnkr vilket är ett underskott på 2,5 mnkr. Orsaken till underskottet är främst kontorsflytt samt fördröjning av införandet av nya ärendehanteringssystemet. Flytten till nya kontorslokaler inföll i december, vilket är tidigare än förväntat. Det innebar kostnader som inte fanns med i budgeten för bl.a. flytt, inredningskonsulter, inredning samt återställning av befintliga lokaler. Möbler från befintlig lokal har återvunnits men då de nya lokalerna är ca 200 m2 större har det varit nödvändigt att komplettera.

Förvaltningen ansökte om budgetjustering på 0,3 mnkr i omstrukturering- och utvecklingskostnader i samband med tertialrapport 2.

Arvoden

Arvodeskostnaderna är fördelade i två delar: 1) arvoden, 2) arvoden för asylsökande ensamkommande barn och arvoden för ensamkommande barn med uppehållstillstånd. Det samlade resultatet för arvoden är 27,0 mnkr. Det är ett överskott på ca 3,4 mnkr. Orsaken till överskottet är i första hand att det företag som tillhandahåller professionella ställföreträdare anlitats i lägre utsträckning än tidigare pga. förvaltningen istället anlitat den nyinrättade förvaltarenheten på serviceförvaltningen som också tillhandahåller professionella ställföreträdare. En annan orsak är att förvaltningen inte hunnit granska alla slutredovisningar. Det gör att kostnaden för vissa arvoden utfaller 2024 istället för 2023.

Resultaträkning

Resultaträkning	Utfall 2022	Utfall 2023
Intäkter		
Bidrag	– 4,6	– 0,9
Övriga bidrag	0	– 0,1
Summa intäkter	– 4,6	– 1,0
Kostnader		
Personalkostnader	42	50,4
Arvoden	25	27,6
Tjänster	7,6	12,1
Kontor & IT	2,9	2,6
Lokalkostnader	2,9	2,7
Övriga kostnader	0,1	0,1
Summa kostnader	80,5	95,5
Netto resultat	75,9	94,5

Resultaträkningen för 2023 visar en ökning mot motsvarande period förgående år. Den främsta anledningen beror på den utökade budgeten för ärendehanteringssystemet, som förgående år låg centralt i staden. Detta innebär att årets intäkter minskat och därtill ökade kostnader som hänförs direkt till utvecklingen av ärendehanteringssystemet Lex. Övriga ökningarna bl.a. personal beror på minskade vakanser och sjukfrånvaro mot tidigare år samt marknadsmässiga kostnadsökningar för varor och tjänster.

Investeringar

Nämnden beviljades en investeringsbudget på 0,1 mnkr för år 2023. Förvaltningen att flyttat till nya kontorslokaler och behövde komplettera dem med inventarier och arkivskåp. Befintliga möbler har tagits med men då lokalen är 200 kvadratmeter större behövdes kompletteringar. Arkivskåp behövde köpas då närarkiv saknas. Investeringarna är på 1,5 mnkr och det blir en avvikelse på 1,4 mnkr jämfört med budgeterad 0,1 mnkr.

Analys av balansräkning

De förändringar som framträder av resultaträkningen återspeglas även i balansräkningen. I tabellen nedan jämförs årets ingående balans (IB 2023) med utgående balans (UB) för året 2023.

Balansräkning

Balansräkning	IB2023	Förändring	UB 2023
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	0,2	1,4	1,5
<i>Maskiner och inventarier</i>	<i>0,2</i>	<i>1,4</i>	<i>1,5</i>
Omsättningstillgångar	2,2	- 1,8	0,4
<i>Kundfodringar</i>	<i>1,1</i>	<i>- 1,1</i>	<i>0,0</i>
<i>Diverse kortfristiga skulder</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>	<i>1,0</i>	<i>- 0,6</i>	<i>0,4</i>
<i>Kassa Bank</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Summa tillgångar	2,4	- 0,4	2,0
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	3,2	- 1,2	2,0
Kortfristiga skulder	- 5,6	1,7	- 3,9
<i>Kortfristiga skulder</i>	<i>- 0,2</i>	<i>0,0</i>	<i>- 0,1</i>
<i>Leverantörsskulder</i>	<i>- 3,9</i>	<i>1,1</i>	<i>- 2,8</i>
<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>	<i>- 1,5</i>	<i>0,5</i>	<i>- 1,0</i>
Summa skulder och eget kapital	- 2,4	0,5	- 1,9

Balansräkningen ger en ögonblicksbild av nämndens ekonomiska läge per den 31 december 2023 jämfört med årets början. Nämndens tillgångar har ökat något jämfört med årets början. Ökningen beror dels på ökat inköp av inventarier i form av kontorsinventarier samt en ökning av kortsiktiga fodringar. Samtidigt har nämndens leverantörs och upplupna kostnader minskat väsentligt jämfört med ingående balans.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Överförmyndarnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2023 varit tillräcklig.

Nämnden har en hög kvalitet och förankring av arbetet med internkontroller vilken bland annat utgått ifrån den kritik nämnden fått från revisorer och Länsstyrelsen.

De interna kontrollerna har skett en gång varje månad under året och dokumenterats i detalj i särskild bilaga samt sammanfattas i stadens ILS webb för uppföljning. Kontrollerna har varit i syfte att se till att nämndens rutiner följs, att inga ärenden glöms bort eller får onödig läng

handläggningstid.

En noggrann uppföljning har gjorts utifrån den rapport som följde efter länsstyrelsens granskning under 2022. Nämnden brukar varje år följa upp de individärenden som länsstyrelsen uppmärksammat och den kritik nämnden får.

Den väsentligaste avvikelsen som internkontrollen 2023 visar är framför allt långa handläggningstider inom flertalet processer. Det gäller särskilt handläggning av arvsskiften, fastighetsförsäljning, byten och förelägganden.

Detta är huvudsakligen en följd av att förvaltningen under året infört ett ärendehanteringssystem och att införandet av detta pågått under hela året. Mycket tid och resurser har gått åt under året för att färdigställa systemet innan införande, förbereda för migrering av all data från det gamla systemet, tester, utbildningar framtagande av nya arbetssätt och rutiner med mera. Flera av förvaltningens handläggare har fått ägna sig åt dessa uppgifter under året istället för löpande handläggning vilket orsakat att förvaltningen skapat balanser inom alla processer som tas med in i nästa år.

Nämnden har under året försökt minska handläggningstiden något och har så gjort genom att föra över resurser för särskilda insatser. Personalen har även ställt upp på att arbeta vissa helger under året.

Under 2023 har nämnden fortsatt samarbetet och satt rutiner med stadens nyupprättade förvaltarenhet. Ett mindre antal ärenden har skickats över till enheten för hantering. Dock har enheten inte haft kapacitet att ta emot alla ärenden som förvaltningen skulle kunna skicka över.

Det nya ärendehanteringssystemet ger betydligt bättre förutsättningar för att utveckla internkontrollen och ta fram mer och säkrare siffror än vad som tidigare varit möjligt. Nu fortsätter arbetet med att sätta rutiner för hur statistiken ska tas fram likvärdigt på olika enheter. Det har även visat sig att sökfunktionen i det nya systemet har vissa brister vilket leverantören arbetar på att rätta. Det finns även en del rättningar från migrering av data till det nya systemet som ännu inte är klar. Förvaltningen följer löpande upp dessa med leverantören av systemet.

En del av internkontrollen består i att förebygga och upptäcka oegentligheter. Det handlar om att skapa en kultur och ett arbetssätt som stävjar oegentligheter samt att följa upp med kontroller. Då kontrollerna månadsvis genomförs av enhetscheferna samt verksamhetskontroller tillsammans kan arbetet med återkoppling och åtgärder lättare planeras och implementeras efteråt i verksamheten. Medarbetarna blir alltmer vana och införstådda med i vilket syfte kontrollerna görs och delaktiga i att analysera resultatet samt att ta fram förbättringsåtgärder.

De avvikelser som framkommer vid kontrollerna kan leda till uppföljning med medarbetare eller vid systemfel, ändring av rutiner, utbildningsinsatser med mera.

Internkontroller är en integrerad del i verksamheten och bidrar till nämndens kontinuerliga kvalitetsarbete.

Systematiskt kvalitetsarbete

Nämnden arbetar för att stärka och utveckla en kultur, ledarskap och kapacitet som främjar kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering. Nämnden strävar efter att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete och en tillitsbaserad styrning. Några nyckelbegrepp i sammanhanget är kompetensutveckling, kollegialt lärande, innovation och digitalisering.

Systematisk hantering av synpunkter och klagomål

Arbetet med att systematiskt hantera synpunkter och klagomål har fortsatt under 2023. Ett webbformulär finns numera på den externa webben för att lämna in synpunkter. Nämnden utreder alla inkomna klagomål.

Förvaltningen har tagit emot 64 synpunkter och klagomål under 2023. Dessa har handlat om till exempel synpunkter på handläggningstider, arvode, Kontaktcenter, ställföreträdare som inte kan kopplas ihop med ett specifikt ärende.

Med anledning av att eDok nu används som system för registrering av inkomna ärenden har arbetet med uppföljning förbättras för att säkerställa att svar ges till den som lämnat en synpunkt eller ett klagomål.

Ständiga förbättringar

Inom samtliga enheter bedrivs ett systematiskt arbete med att samla upp de förbättringsförslag som finns i organisationen. Målet är att skapa en kultur där alla medarbetar bidrar med förslag på stora och små förbättringar. Det strukturella arbetet har dock fått pausats under året på grund av införandet av Lex. Dock har medarbetarna varit delaktiga i tester av systemet och kunnat påverka konfigurerings och användandet.

Utveckling av innovationskapacitet

Öppenhet, nyfikenhet och mod har präglat nämndens förhållningssätt till innovativa förslag. Hemarbete tillämpas, digitala mötesformer på bred front där förvaltningen under 2023 övergått till att använda Zoom istället för Skype. Arbetet med att digitalisera verksamheten har tagit ett kliv framåt under 2023 då ett ärendehanteringssystem nu används. Arbetet fortsätter 2024 genom utveckling av e-tjänster och anslutning till digitala meddelandet.

Utvecklat ledarskap

Ledningsgruppen har 2023 genomgått en gemensam ledarskapsutveckling med fokus på förändringsledning. Två nya enhetschefer har deltagit i utbildningen "Chef i staden" samt i av staden anordnade "Fokusgrupper". Var tredje vecka har förvaltningens chefer ett särskilt möte där enbart ledarskapsfrågor diskuteras.

Kvalitetsutmärkelse

Nämndens mål är att en enhet ska tävla om stadens kvalitetsutmärkelse. Under 2023 har en controller utbildat sig till examiner och även medverkat i arbetet med att granska tävlande enheter. Nämnden förbereder ett deltagande genom att ta tillvara dessa erfarenheter och succesivt införa arbetssätt som ligger inom ramen för kvalitetsutmärkelsen.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Framgångsfaktorer-analys av utfall

Under 2023 har ett ärendehanteringssystem införts, en omorganisation samt en flytt av förvaltningen har planerats som ska genomföras vid årsskiftet 2023-2024.

På arbetsplatsen sker löpande dialog mellan chef och medarbetare. Alla medarbetare har fått lämna önskemål och synpunkter på införandet av ett ärendehanteringssystem samt inför kommande omorganisation och byte av lokaler. En framgångsfaktor har varit att inkludera medarbetarna i planering av både omorganisation och lokalbyte genom diskussioner på enhetsmöten, apt möten, göra risk och sårbarhetsanalyser. En särskild flyttgrupp med olika deltagare från förvaltningen har varit delaktiga i att planera och genomföra förberedelser inför flytt. Fackliga och skyddsombud har löpande informerats om processen för omorganisation samt fått haft synpunkter på tidsplan.

Förvaltningen har rutiner för arbetet med löpande riskbedömningar. Alla enheter har haft apt-möten där riskanalyser genomförts och en samlad riskanalys och handlingsplan för samtliga förändringar har tagits fram i samarbete mellan arbetsgivare och skyddsombud och samverkats på förvaltningsgruppen. Analys och handlingsplan bifogas.

Föregående års aktiviteter från årlig uppföljning-analys av utfall

Förvaltningen har uppdaterat och implementerat rutin för särskilt riskfylld arbetsuppgift som berör mottagande av vissa besökare för insyn i akt. Det handlar om hur förvaltningen kan öka säkerheten för personalen vid besök av upprörd person som har rätt till insyn i akt.

Överförmyndarnämnden

Uppföljning av budget 2023 - verksamhetsberättelse och bokslut

Vid frågor kontakta budgetenheten, vid finansavdelningen, stadsledningskontoret.
E-post: slk-finansavdelningen.slk@stockholm.se

Kostnader och intäkter (-) för betydande projekt eller projekt över 50 mnkr som ej är investeringar

Mnkr	Ack. t.o.m. 2022		2023				2024				Total							
			Budget		Utfall		Budget		Prognos		Beslutat		Prognos		Beslutat		Prognos	
	(1) Kostnad	(2) Intäkt (-)	(3) Kostnad	(4) Intäkt (-)	(5) Kostnad	(6) Intäkt (-)	(7) Kostnad	(8) Intäkt (-)	(9) Kostnad	(10) Intäkt (-)	(11) Total kostnad	(12) Total intäkt	(13) Total kostnad	(14) Total intäkt	(15) Start- datum	(16) Avslutn. datum	(17) Start- datum	(18) Avslutn. datum
Projekt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Summa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				

Vid behov kan egna delsummeringar för grupper av projekt infogas. OBS att summaformeln kan behöva ändras.

1 och 2 Ackumulerad kostnad resp. intäkt t.o.m. 2022 för projektet.

11 och 12 Totalt beslutad/beviljad kostnad resp. intäkt för projektet.

15 och 16 Datum projektet ska starta resp. avslutas enligt beslutet.

17 och 18 Prognos för projektets start- respektive slutdatum. Avikelser från beslutade (15 resp. 16) datum ska förklaras.

Innehållet i blanketten ska analyseras och kommenteras i tjänsteutlåtandet. Avvikelse gentemot budget eller totalt beslutad kostnad resp. intäkt ska speciellt kommenteras med angivelse av dess orsak samt vidtagen åtgärd.

Uppföljning av budget 2023 - verksamhetsberättelse och bokslut

Vid frågor kontakta slk-controller för nämnden, vid stadsledningskontoret

[illegible]

Anvisningar för ifyllande av blankett Resultatenheter

- 1) Resultatenhetens namn (intraprenader skall särskilt anges).
- 2) Resultatenhetens bruttobudget t.ex. beräknad ersättning (anges i tkr).
- 3) Belopp som motsvarar 5 % av enhetens bruttobudget (anges i tkr).
- 4) Summan ska överensstämma med resultatenheternas resultat i bokslutet
- 5) Avser hela resultatet (100 % exkl. resultatfond).
- 6) Resultatenheterna ska föra över sitt resultat till följande år, både över- och underskott, som uppkommit till följd av enhetens eget handlande med maximalt 5 % av enhetens bruttobudget för året
- 7) Resultatfonden får ha ett överskott med motsvarande maximalt 10 % av enhetens bruttobudget, vid underskott gäller maximalt 5 %.
- 8) Kontroll av ackumulerad resultatöverföring (max 10 % vid överskott och max 5 % vid underskott)
- 9) Belopp som motsvarar 10 % av enhetens bruttobudget (anges i tkr).
- 10) Kontroll av årets överföring (max 5 %)

Om blanketten inte räcker till kan flera rader infogas i tabellen.

Överförmyndarnämnden

Uppföljning av budget 2023 - verksamhetsberättelse och bokslut

Vid frågor kontakta budgetenheten, vid finansavdelningen, stadsledningskontoret.

E-post: slk-finansavdelningen.slk@stockholm.se

Utgifter mnkr	2022	2023		
	(1) Utfall utgift 2022	(2) VP 2023 Utgift 2023	(3) S:a avvik	(4) Utfall utgift 2023
Inventarier och maskiner	0,0	0,1	1,4	1,5

Innehållet i blanketten ska analyseras och kommenteras i tjänsteutlåtandet.

[illegible]

GDPR Årsrapport

2023

Överförmyndarnämnden

GDPR Årsrapport 2023

Januari 2024

Dnr: Klicka här för att ange Dnr

Utgivningsdatum: Klicka här för att ange utgivningsdatum

Kontaktperson: Kristofer Gisslén

Bakgrund

Dataskyddsförordningen trädde i kraft som lag i Sverige den 25 maj 2018. Syftet med förordningen var att skapa enhetliga dataskyddsregler inom EU avseende respekt för privatlivet och rätten till skydd av personuppgifter enligt artikel 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Dataskyddsförordningen syftar även till att säkerställa det fria flödet av personuppgifter mellan medlemsstaterna i EU.

Enligt dataskyddsförordningen är varje nämnd och bolagsstyrelse inom Stockholms stad ansvarig för att verksamheten följer dataskyddslagstiftningen vid hantering av personuppgifter. Det innebär att nämnd och bolagsstyrelse behöver informera sig, styra och följa upp sin verksamhet avseende behandlingen av personuppgifter.

Varje nämnd och bolagsstyrelse i Stockholms stad har i enlighet med dataskyddsförordningen utnämnt ett Dataskyddsbud ("DSO"). DSO:n har till uppgift att övervaka verksamhetens integritets- och dataskyddsregelefterlevnad samt att ge rekommendationer och rapportera direkt till högsta förvaltningsnivå.

Denna årsrapport är således ett medel för nämnd och styrelse att ta emot de råd och rekommendationer som DSO:n är skyldig att ge till ansvarig enligt dataskyddsförordningen samt för att få insyn i vad DSO:ns granskande arbete av verksamhetens status avseende integritet och dataskydd visar. Årsrapporten syftar till att nämnd/bolagsstyrelse ska kunna fatta beslut om prioriteringar, resurser och initiativ framåt. Detta samspel resulterar i att det blir enklare för ansvarig nämnd/bolagsstyrelse att visa hur de som personuppgiftsansvarig efterlever dataskyddslagstiftningen.

Dataskyddsförordningen bygger på grundläggande principer och en av dessa principer är ansvarsskyldigheten. Den innebär att nämnd eller bolagsstyrelse ska kunna *visa* att verksamheten efterlever dataskyddsförordningen. Årsrapporten är en mycket viktig del av denna *dokumenteringsskyldighet*. Årsrapporten är även ett medel för nämnds/bolagsstyrelsens uppföljning och styrning av verksamhetens systematiska integritets- och dataskyddsarbete.

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Innehållsförteckning	4
Sammanfattning	5
1. Obligatoriska rapporteringsområden	7
1.1. Registerförteckning	8
1.2. Styrdokument	11
1.3. Tekniska och organisatoriska åtgärder för personuppgiftsbehandlingar	13
1.4. Konsekvensbedömningar	15
1.5. Individens rättigheter	18
1.6. Personuppgiftsincidenter	20
2. Genomförda granskningar	23
2.1. Sammanfattning	23
2.2. Syfte	23
2.3. Genomförda granskningar och deras resultat	23
2.4. DSO ger råd och rekommendationer till PUA	24
3. Risker inom dataskydd	25
3.1. Sammanfattning	25
3.2. Syfte	25
3.3. Resultat av riskkartläggningen	25
3.4. DSO ger råd och rekommendationer till PUA	26
4. Planerade granskningar under det nya verksamhetsåret ...	27
4.1. Sammanfattning	27
4.2. Planerade granskningar	27
5. Övrigt att rapportera	29
5.1. Sammanfattning	29
5.2. Övriga obeservationer	29
5.3. DSO ger råd och rekommendationer till PUA	29

Sammanfattning

I egenskap av ert Dataskyddsombud (DSO) lämnar jag följande årsrapport.

Jag har sedan våren 2021 innehaft uppdraget som DSO och har sedan dess verkat för att stärka den interna kontrollen över de personuppgifter som behandlas, samt bevaka att incidenter rapporteras i stadens incidenthanteringssystem.

Jag kan konstatera att medvetenheten inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde är fortsatt god vad gäller dataskyddet. En bidragande faktor kan vara att verksamhetens huvuduppgift är att handlägga ärenden som rör enskildas hälso- och ekonomiska förhållanden och därför är redan medvetenheten av den anledningen hög. Överförmyndarnämnden bedöms också ha en god förmåga att tillvarata de registrerades rättigheter och skyldigheten att vid behov kunna anmäla incidenter till Integritetsskyddsmyndigheten.

I föregående årsrapport rekommenderades överförmyndarnämnden att åtgärda ett antal redovisade brister. 2023 har präglats av övergången mellan två verksamhetssystem (Wärna och LEX) vilket menligt påverkat förmågan att aktivt arbeta med dataskyddet. I denna rapport redogör jag för de upptäckter jag gjort under året vid uppföljningen av föregående års uppdrag.

Jag kan konstatera att jämte medarbetarnas kunskap om skyldigheten att anmäla incidenter till Integritetsskyddsmyndigheten, brister det alltså i kunskapen om skyldigheten att rapportera och dokumentera alla former av personuppgiftsincidenter. Alldeles för få ärenden inrapporteras i incidenthanteringssystemet i förhållande till löpande avvikelser som torde uppstå i verksamheten. Bristen härleds helt till bristande utrymme för utbildning i dataskyddet för såväl nyanställd som befintlig personal. Stärkt medvetenhet om att alla medarbetare är skyldiga att meddela sin närmsta chef om incidenter och själva anmäla in det i incidenthanteringssystemet är nyckeln till att eliminera denna brist.

Vidare finns det alltså brister rörande överförmyndarnämndens avsaknad av rutiner för konsekvensbedömningar i enlighet med dataskyddsförordningen. I föregående års rapport lyftes särskilt vikten att sådana rutiner skulle inrättas under 2023 och att samtliga informationsbehandlingar skulle inventeras i syfte att avgöra om och i så fall vilka behandlingar som måste konsekvensbedömas. Under 2023 har inventeringen genomförts och all informationsbehandling har därefter informationssäkerhetsklassats. En följd av detta är att all information nu också kan registerföras i enlighet med dataskyddsförordningen. Med detta bedöms

överförmyndarförvaltningen ha tagit ett stort steg framåt i sin informationshantering och arbetet med att säkerställa säkerheten kring informationsmaterian.

1. Obligatoriska rapporteringsområden

Denna årsrapport spänner över sex obligatoriska rapporteringsområden som Personuppgiftsansvarig ("PUA") som ett minimum ska informera sig om årligen för att kunna anses leda och styra dataskyddsarbetet så som dataskyddsförordningen avser.

De obligatoriska rapporteringsområdena är registerförteckning, styrdokument, tekniska och organisatoriska åtgärder för personuppgiftsbehandlingar, konsekvensbedömningar, individens rättigheter och personuppgiftsincidenter.

Nedan redogörs för nämndens status och mina slutsatser samt rekommendationer gällande de obligatoriska rapporteringsområdena efter min genomförda uppföljning.

1.1. Registerförteckning

1.1.1. Sammanfattning

Fråga/kontroll	Svar
Antal behandlingar som är registrerade?	23 behandlingar är upptagna i ett excelark, varav 9 stycken uppdaterats i verksamhetssystemet Visma Draftit Privacy Records.
Har nödvändiga uppdateringar gjorts?	Nej.
Bedöms registerförteckningen vara fullständig?	Delvis. Den fysiska registerförteckningen bedöms vara fullständig. Visma Draftit Privacy Records är inte fullständig.
Har verksamheten lämpliga rutiner för registerföring?	Uppfylls.

1.1.1. Syfte

Av artikel 30 i dataskyddsförordningen framgår det att verksamheten måste inventera alla personuppgifter som behandlas, både i rollen som personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde och dokumentera dem i en så kallad registerförteckning. Med hjälp av registerförteckningen kan verksamheten synliggöra med vilka lagliga grunder personuppgiftsbehandlingen utförs, samt förvissa sig om att insamling av personuppgifter inte görs i onödan eller i strid med lagstiftningen. Om dokumenteringskravet uppfylls kan verksamheten arbeta effektivt, systematiskt och riskbaserat och samtidigt värna individens integritet, särskilt när känsliga och särskilt skyddsvärda personuppgifter behandlas av verksamheten.

1.1.2. Resultat

Antalet registrerade behandlingar

Den ursprungliga registerförteckningen som upprättades i ett Excel-ark innehåller 23 behandlingar grundande i de processer som verksamheten arbetar med. Nio av dessa har förts över till det

digitala stödet Visma Draftit Privacy Records och i samband med detta också uppdaterats.

Registerförteckningens aktualitet

Verksamheten bör löpande, gärna årligen, följa upp innehållet i registerförteckningen för att se om det skett förändringar som ska uppdateras. Förändringarna ska vara sådana att rådande behandlingar saknas i förteckningen eller att upptagna behandlingar inte längre utförs. Verksamheten ska endast ha en registerförteckning och inte flera som konkurrerar med varandra. Nämndens fysiska registerförteckning i form av ett Excel-ark bedöms inte vara uppdaterad. Nämndens digitala registerförteckning är inte uppdaterad, då den inte är komplett. Dess innehåll motsvarar heller inte den fysiska registerförteckningen. Att nämnden för närvarande har två konkurrerande registerförteckningar är inte tillfredsställande. Den sammanvägda bilden är därför att nämnden endast delvis har en nödvändigt uppdaterad registerförteckning.

Omfattningen av registerförteckningens fullständighet

Den ursprungliga registerförteckningen har i de tidigare årsrapporterna bedömts vara komplett om än inte uppdaterad, utifrån den kunskap som då fanns. Efter att informationssäkerhetsklassningen genomförts under 2023 kan det konstateras att den ursprungliga registerförteckningen varit långt ifrån komplett. Först när den klassade informationen överförs till Visma Draftit Privacy Records kan överförmyndarförvaltningen anses ha en komplett registerförteckning.

Rutiner för registerföring

Det finns tydliga rutiner för hur registerföringen ska gå till och instruktionen om hur mallen för registerföring ska ifyllas bedöms pedagogisk. Visma Draftit Privacy Records innehåller tydliga instruktioner och rutiner som vägledning för den som ska genomföra registreringen i systemet.

1.1.3. DSO anger hur allvarliga bristerna är på en skala

	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder
	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga

X

Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

Överförmyndarförvaltningens samlade hantering av registerförteckningen bedöms uppfylla alla ställda krav även om den ännu inte är registrerad i Visma Draftit Privacy Records. Informationssäkerhetsklassningen innebär att upprättandet av registerförteckningen endast är en formaliafråga. Förteckningen behöver dock ställas under årlig översyn. Av stadsledningskontorets mall för dataskyddsombudet årsplan framgår det att "[d]ataskyddsombudet bör genomföra en årlig genomgång av behandlingsregistret i syfte att kontrollera att uppgifterna är uppdaterade och aktuella". En gång per år bör således räcka för att säkerställa aktualiteten i registerförteckningen.

1.1.4. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Överförmyndarnämnden rekommenderas att under 2024 säkerställa att informationssäkerhetsklassningen i sin helhet överförs till det digitala stödet Visma DraftIt Privacy Records så att en fullgod registerförteckning färdigställs.

1.2. Styrdokument

1.2.1. Sammanfattning

Fråga/kontroll	Svar
Finns lämplig styrande dokumentation på plats?	Ja
Håller innehållet i de existerande dokumenten lämplig kvalitet?	Ja
Är dokumenten pedagogiska och ger de ett tillräckligt stöd?	Ja
Är dokumenten uppdaterade?	
Finns ägare till dokumenten utpekade, så att uppdateringar kan bli gjorda vid behov?	Ja

1.2.2. Syfte

En röd tråd i Dataskyddsförordningen är att viktiga arbetssätt och rutiner ska vara dokumenterade. Genom att vara nedtecknade, beslutade och kommunicerade kan medarbetarna behålla kunskapen om dataskyddet över tid och tillämpa den på ett konsekvent sätt.

Detta rapporteringsområde visar på dels en bedömning om verksamheten har antagit sådana styrdokument som krävs för att kunna efterleva Dataskyddsförordningens principer för behandling av personuppgifter, dels om dokumentationen innehållsmässigt håller en lämplig kvalitet.

1.2.3. Resultat

Finns lämplig styrande dokumentation på plats?

Det finns skriftliga rutiner samlade i en gemensam mapp dit medarbetarna kan vända sig för stöd i dataskyddsarbetet. Rutinerna är dock uppblandade med annan dokumentation runt dataskyddet vilket skapar otydlighet i överblicken av vilka rutiner som finns och till vad. Rutinerna skulle behöva separeras från annan dokumentation och samlas i en enhetlig rutinmapp.

Förvaltningen rekommenderades i föregående årsrapport att åtgärda denna brist. Bristen konstateras fortfarande råda och måste prioriteras under 2024.

DSO bedömer om innehållet i existerande dokument håller lämplig kvalitet

Dokumentationen är utformad för att medarbetarna ska kunna tillgodogöra sig stödet utan förkunskaper. De är pedagogiskt utformade för att kunna användas när de behövs. Rutinerna spänner över ämnen såsom hur en personuppgiftsincident ska rapporteras, hur registerutdrag ska hanteras samt hur inventering av personuppgifter och konsekvensbedömningar ska utföras.

1.2.4. DSO anger hur allvarliga bristerna är på en skala

	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder
X	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga
	Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

1.2.5. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Överförmyndarnämnden rekommenderas att under 2024 säkerställa att rutindokumentationen separeras från mallar och informationsmaterial för att förenkla för medarbetarna att hitta dessa.

1.3. Tekniska och organisatoriska åtgärder för personuppgiftsbehandlings

1.3.1. Sammanfattning

Fråga/kontroll	Svar
Hur många av personuppgiftsbehandlingarna som finns i verksamheten har informationsklassats?	Samtliga
Är klassade personuppgiftsbehandlingar aktuella?	Ja.

1.3.2. Syfte

En förutsättning för att kunna bedriva ett gott dataskyddsarbete är att verksamheten informationsklassat all sin informationsbehandling. Informationsklassning är en metod som hjälper verksamheten att välja rätt åtgärder för att skydda information. Utan informationsklassning saknar därför verksamheten förutsättningar att kunna välja rätt åtgärder för att skydda sin information. PUA behöver årligen ges en uppdaterad bild av huruvida informationsklassning är genomförd för personuppgifter som verksamheten hanterar. Ansvar för att informationsklassning genomförs ligger på den del av verksamheten som är informationsägare. Om en ansvarig för klassningen inte har pekats ut och känner till sitt ansvar för klassning, minskar sannolikheten avsevärt att en klassning faktisk initieras. Enbart sådan informationsklassning som avser behandling eller system som omfattar *personuppgifter* är av intresse för denna rapport.

1.3.3. Resultat

Eftersom all information som förekommer i verksamheten blivit informationssäkerhetsklassad under året har också samtliga brister på området undanröjts. I förra årsrapporten rapporterades allvarliga brister som krävde omgående insatser. Vid denna granskning bedöms samtliga brister vara åtgärdade på detta område.

1.3.4. DSO anger hur allvarliga bristerna är på en skala

	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder
	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga
X	Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

1.3.5. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Överförmyndarnämnden bedöms ha förmågan att kunna bedriva ett gott dataskyddsarbete. DSO har inga rekommendationer att lämna till detta avsnitt.

1.4. Konsekvensbedömningar

1.4.1. Sammanfattning

Fråga/kontroll	Svar
Har man identifierat alla behandlingar som det borde göras konsekvensbedömningar av?	Nej
Har alla potentiella högriskbehandlingar konsekvensbedömts?	Nej
Är de genomförda bedömningarna aktuella?	-

1.4.2. Syfte

Konsekvensbedömningen hjälper en organisation att identifiera och minimera integritetsriskerna för personuppgifter som behandlas i projekt eller linjeverksamhet. En konsekvensbedömning har till syfte att identifiera och dokumentera risker kopplade till en viss behandling, samt att bedöma sannolikheten och konsekvensen om riskscenariot skulle inträffa. Baserat på bedömningen kan/ska riskförebyggande åtgärder vidtas. Konsekvensbedömningen är ett uttryckligt krav enligt Dataskyddsförordningen och ska alltid göras vid behandlingar av personuppgifter som "sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter" (artikel 35.1). I förekommande fall ska en konsekvensbedömning också föregås av ett samråd med Integritetsskyddsmyndigheten.

1.4.3. Resultat

Inga konsekvensbedömningar har genomförts under 2023. Under 2023 övergick verksamheten i ett nytt digitalt verksamhetssystem (LEX) som inneburit delvis nya arbetssätt i informationsbehandlingen – arbetssätt som skulle kunna medföra att en konsekvensbedömning blir nödvändig. Redan under 2022 framkom det att just denna kunskap, det vill säga den om vikten av att *alltid* överväga om ett nytt arbetssätt innebär nya former eller typer av behandlingar, brister i verksamheten. Många ser övergången som ett byte av ett digitalt system, där information endast byter lagringsplats, inte som ett sådant förändrat arbetssätt som kan få konsekvenser för personuppgiftsbehandlingen.

Verksamheten bör därför ha som utgångspunkt att *alla* nya behandlingar ska omfattas av en konsekvensbedömning för att säkerställa att kunskapen på området inte faller i glömska. Mängden av nya typer av behandlingar bedöms som pass begränsad årligen att en konsekvensbedömning inte bör vara allt för betungande för verksamheten.

Identifierade behandlingar som det borde göras konsekvensbedömningar för

Informationssäkerhetsklassningen genomförs i form av en inventering av information utifrån de arbetsprocesser som verksamheten identifierat. På så sätt bör verksamheten i dagsläget vara väl förtrogen med såväl befintliga som nya arbetssätt. Under 2024 bör därför konsekvensbedömningar göras utifrån denna kunskap.

Konsekvensbedömningar för alla potentiella högriskbehandlingar av personuppgifter?

Inga konsekvensbedömningar har genomförts under 2023.

Är de genomförda konsekvensbedömningarna aktuella?

Inga konsekvensbedömningar har genomförts under 2023.

1.4.4. DSO anger hur allvarliga bristerna är på en skala

	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder
X	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga
	Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

1.4.5. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Riskenivån bedöms ha sänkts under 2023 från omfattande med krav på omgående åtgärder till brister som inte bedöms omfattande, med hänvisning till att informationssäkerhetsklassningen inneburit en större medvetenhet inom verksamheten för de informationsmängder som behandlas. Möjligheterna att kunna genomföra konsekvensbedömningar bedöms bättre inför 2024 än 2023. Överförmyndarnämnden rekommenderas därför att under 2024 säkerställa att nödvändiga behov av konsekvensbedömningar identifieras och att eventuella konsekvensbedömningar genomförs.

1.5. Individens rättigheter

1.5.1. Sammanfattning

Fråga/kontroll	Svar
Hur många begäran (om registerutdrag, begränsning, radering etc.) har inkommit från registrerade personer?	0
Hur många av dessa begäran har hanterats av verksamheten inom 30 dagar?	-

1.5.2. Syfte

Registrerade personer har enligt Dataskyddsförordningen (artikel 12–22) ett antal rättigheter som på olika sätt ska garantera att den registrerade personen har insyn i hur dennes personuppgifter hanteras samt har en viss kontroll över personuppgiftsbehandlingen. Det är ett krav enligt förordningen att den verksamhet som enligt förordningen är att se som PUA tillgodoser rättigheterna i fråga. Rättigheterna medför en rätt att ställa krav på att verksamheten vidtar vissa åtgärder, som exempelvis att lämna ut ett så kallat registerutdrag eller att rätta vissa uppgifter. (Radering, den så kallade ”rätten att bli glömd”, är sällan aktuell i någon större mån eftersom stadens verksamheter lyder under krav på bevarande till följd av offentlighetsprincipen.) Verksamheten har enligt Dataskyddsförordningen artikel 12.3 en skyldighet att vidta åtgärder inom trettio dagar efter att ha mottagit begäran. I undantagssituationer kan denna tidsfrist förlängas.

Om verksamheten inte klarar av att hantera en begäran från en registrerad person i enlighet med dataskyddsförordningens krav, kan det skada allmänhetens förtroende för hur staden hanterar personuppgifter. Det kan även leda till tillsynsärenden från Integritetsskyddsmyndighetens sida, med sanktioner som följd.

1.5.3. Resultat

Verksamhetens förutsättningar att hantera registrerades rättigheter inom föreskriven tidsfrist

Verksamheten har tydliga rutiner för hur en begäran om registerutdrag ska handläggas. Det finns också en ny

ansökningsblankett framtagen där den sökande tydligare kan ange för vem begäran avser (om minderårig eller huvudman).

Verksamheten håller på att ta fram en rutin för hur den sökandes identitet kan styrkas i enlighet med dataskyddsförordningens bestämmelser. En förfrågan har ställts till stadens övriga DSO om att skapa ett enhetligt kontrollsystem för att säkerställa att den som begär ett registerutdrag verkligen är vem den utger sig för att vara. Processen för att handlägga en begäran bedöms dock vara fullgod.

1.5.4. DSO anger hur allvarliga bristerna är på en skala

	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder
	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga
X	Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

1.5.5. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Överförmyndarnämnden bedöms ha en god förmåga att kunna hantera de registrerades rättigheter inom föreskriven tid. Antalet system ur vilka de registrerades uppgifter ska hämtas är till antalet få och arbetsinsatsen som krävs för att kunna fullgöra nämndens skyldigheter inom ramen för dataskyddslagstiftningen bedöms vara begränsad.

1.6. Personuppgiftsincidenter

1.6.1. Sammanfattning

Fråga/kontroll	Svar
Hur upptäcks personuppgiftsincidenter?	Anmälan av enskilda medarbetare.
Hur många personuppgiftsincidenter har dokumenterats?	10
Hur många av dessa har ansetts behöva rapporteras (till IMY resp. till berörda personer) och inte?	1
Hur många av incidenterna har rapporterats i tid till tillsynsmyndigheten?	0

1.6.2. Syfte

Med begreppet personuppgiftsincident avses enligt Dataskyddsförordningen (artikel 4.12) ”en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.” En personuppgiftsincident skiljer sig från många andra typer av incidenter genom att innehålla just personuppgifter. Därför omfattar den här granskningen enbart personuppgiftsrelaterade incidenter, inte övriga former av rapporterade incidenter.

Hantering av personuppgiftsincidenter är en viktig och obligatorisk komponent bland dataskyddsförordningens olika verktyg för att åstadkomma en sund personuppgiftshantering. Incidenthanteringen består av två huvudsakliga moment – dokumentering respektive rapportering.

Rapporteringsskyldighet gäller som huvudregel för alla personuppgiftsincidenter. Undantag från rapporteringsskyldigheten gäller enbart om det är ”osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter” (se artikel 33). Detta innebär att de flesta personuppgiftsincidenter ska rapporteras

till Integritetsskyddsmyndigheten, inte senare än 72 timmar efter att verksamheten fått vetskap om incidenten.

Om personuppgiftsincidenten sannolikt leder till hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter, ska rapportering även ske till de berörda registrerade personerna, utan dröjsmål. Dataskyddsförordningen delar alltså in personuppgiftsincidenter i tre kategorier: ingen rapportering, rapportering till Integritetsskyddsmyndigheten samt rapportering till de berörda personerna. Bristande förmåga att rapportera personuppgiftsincidenter i tid kan leda till sanktioner från Integritetsskyddsmyndigheten sida.

Enligt dataskyddsförordningen artikel 33.5 ska alla personuppgiftsincidenter dokumenteras, det vill säga även i de fall då incidenten inte ska rapporteras till Integritetsskyddsmyndigheten. Bristande dokumentation står i strid med Dataskyddsförordningen och leder också till problem med att ta fram korrekta siffror till årsrapporteringen avseende hur väl verksamheten lever upp till rapporteringsfristerna. Enligt artikel 33.5 är det ett krav att dokumentera omständigheterna kring personuppgiftsincidenten, dess effekter och de korrigerande åtgärder som vidtagits. Dokumentationen ska göra det möjligt för tillsynsmyndigheten att kontrollera efterlevnaden och bristande dokumentering är sanktionsgrundande.

1.6.3. Resultat

Verksamhetens förmåga att rapportera personuppgiftsincidenter i tid till Integritetsskyddsmyndigheten?

Verksamheten har en god beredskap för att kunna anmäla in incidenter till Integritetsskyddsmyndigheten. Rutinen är tydlig för hur anmälningsprocessen ska gå till och dataskyddsombudets möjligheter att snabbt kunna skaffa sig tillgång till nödvändig information för att kunna avgöra om en anmälan är nödvändig bedöms som mycket goda. Medvetenheten saknas dock fortfarande inom förvaltningen om vad som ska betraktas vara en personuppgiftsincident och var sådana incidenter ska anmälas.

Under året har en incident inträffat som anmälts till IMY. På grund av missar i den interna kommunikationen anmäldes den inte inom 72-timmars fristen utan först en och en halv vecka för sent. Dataskyddsombudet ser allvarligt på det inträffade, men bedömer inte att det beror på ett systemfel utan på missar i det enskilda fallet.

1.6.4. DSO anger hur allvarliga bristerna är på en skala

	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder
	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga
X	Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

1.6.5. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Överförmyndarnämnden bedöms ha en god förmåga att kunna anmäla personuppgiftsincidenter till tillsynsmyndigheten inom föreskriven tid. Nämnden rekommenderas dock att under 2024 säkerställa att medvetenheten kring dokumentationsskyldigheten i stadens incidentrapporteringssystem stärks hos samtliga medarbetare. Nämnden rekommenderas också säkra att dataskyddsombudet har en designerad backup som träder i dess ställe vid frånvaro för att undvika brister i rapporteringsskyldigheten.

2. Genomförda granskningar

2.1. Sammanfattning

Förvaltningen skulle under 2023 genomföra tre granskningar:

- **Granskning 1:** Finns all behandling (inklusive ev. förändringar som gjorts i behandlingen eller dess ändamål) dokumenterad i registerförteckningen [enligt kraven i artikel 30]?
- **Granskning 2:** När uppgifter samlas in, finns och efterlevs rutiner som ger den registrerade information enligt kraven i artikel 14?
- **Granskning 3:** Behandlas enbart uppgifter som faktiskt behövs för att uppnå de angivna ändamålen? (Uppgiftsminimering) och bevaras uppgifterna bara så länge som de är nödvändiga för det ändamål för vilket de samlades in? (Lagringsminimering)

2.2. Syfte

Granskningen är avsedd att säkerställa att verksamheten uppfyller skyldigheterna i Dataskyddsförordningen. En granskning kan därför innehålla kontroller av sådant som tidigare bedömts fungera för att säkerställa att dessa bedömningar fortfarande är giltiga.

Normalt sett bedöms tre granskningar vara en rimlig insats under ett verksamhetsår. Granskningsområdena väljs utifrån ett *riskbaserat synsätt*, det vill säga att fokus ligger på områden där verksamhetens mest relevanta risker har identifierats i riskanalysen och i de övriga rapporteringspunkterna i årsrapporten som visar på brister. På så sätt åstadkoms en röd tråd i dataskyddsarbetet från ett verksamhetsår till nästa samtidigt som de största riskerna elimineras eller åtminstone sänks till en mer acceptabel nivå.

2.3. Genomförda granskningar och deras resultat

Granskning 1

Finns all behandling (inklusive ev. förändringar som gjorts i behandlingen eller dess ändamål) dokumenterad i registerförteckningen [enligt kraven i artikel 30]?

Under 2023 har granskning av registerförteckningen inte genomförts. Målet har istället varit att upprätta en helt ny registerförteckning utifrån informationssäkerhetsklassningen, då *alla* informationsmängder som behandlas i verksamheten

inventerats och därför med enkelt handgrepp kan registreras i registerförteckningen. Under 2024 ska den befintliga registerförteckningen ersättas av en helt ny.

Granskning 2

När uppgifter samlas in, finns och efterlevs rutiner som ger den registrerade information enligt kraven i artikel 14?

Granskningen har inte hunnit genomföras under 2023.

Granskning 3

Behandlas enbart uppgifter som faktiskt behövs för att uppnå de angivna ändamålen? (Uppgiftsminimering) och bevaras uppgifterna bara så länge som de är nödvändiga för det ändamål för vilket de samlades in? (Lagringsminimering)

Granskningen har inte hunnit genomföras under 2023.

2.4. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Överförmyndarnämnden rekommenderas att under 2024 säkerställa att alla verksamhetens blanketter tillförs information om syftet med insamlingen av personuppgifter, bevarandetid och hänvisning till var man kan läsa mer om överförmyndarnämndens behandling av personuppgifter. Därtill rekommenderas nämnden att behålla samma granskningsområden för 2024 för att säkerställa att dessa grundläggande områden hanteras korrekt.

3. Risker inom dataskydd

3.1. Sammanfattning

Relevanta risker inom verksamheten:

- Utbildningar inom GDPR/Dataskydd.
- Översikt av personuppgiftsbiträden som verksamheten använder (inklusive överföringar till tredjeland om relevant).

3.2. Syfte

Verksamheten ansvarar för att göra vissa typer av riskanalyser, så som konsekvensbedömningar och informationsklassningar, men dessa ger inte en heltäckande bild av personuppgiftsriskerna i verksamheten. Riskanalyserna ger en överblick över alla risker i verksamhetens samtliga personuppgiftsbehandlingar.

3.3. Resultat av riskkartläggningen

Utbildningar inom GDPR/Dataskydd

Behovet av kunskap om hur ett gott dataskydd uppnås behöver stärkas inom verksamheten. Mängden information som verksamheten behandlar, graden av känslighet samt tiden som uppgifterna behandlas är viktiga riskfaktorer att omhänderta med hjälp av utbildning. I dagsläget erbjuder verksamheten de obligatoriska informationssäkerhets- och dataskyddsutbildningar som stadsledningskontoret tagit fram till samtliga anställda och särskilt till nyanställda. Därutöver bör verksamheten också erbjuda breda och fördjupade utbildningar inom dataskyddet för att öka medvetenheten kring dataskydd. I dagsläget erbjuds dock inte sådana utbildningar vilket är en brist som behöver åtgärdas.

Under 2023 har det inte funnits utrymme att erbjuda utbildningar inom området. Bristen kvarstår därför från föregående års rapport och måste prioriteras under 2024. Under 2023 har förvaltningen istället fokuserat på att bygga upp ett stabilt informationssäkerhetsarbete genom att klassa all den information som behandlas i verksamheten. Med den på plats, och med ett upprättat årshjul för informationssäkerhetsarbetet går det under 2024 att planera in interna utbildningar i dataskydd.

	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder

X	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga
	Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

Rutiner för konsekvensbedömningar

Som tidigare nämnts har verksamheten inte genomfört några konsekvensbedömningar av personuppgiftsbehandlingarna. Det saknas också mallar och rutiner för hur sådana konsekvensbedömningar ska genomföras.

X	Allvarliga brister identifierade som omgående kräver insatser av ledning och/eller övriga verksamheten
	Brister identifierade som bedöms vara omfattande och/eller kräva omgående åtgärder
	Brister identifierade som bör åtgärdas men ej bedöms vara brådskande, omfattande eller allvarliga
	Inga brister av nämnvärd betydelse identifierade

3.4. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

Överförmyndarnämnden rekommenderas att under 2024 säkerställa att alla anställda erbjuds utbildningar inom dataskydd för att stärka medvetenheten om dataskyddsarbetet. Därtill rekommenderas förvaltningen att under 2024 ta fram rutiner och mallar för konsekvensbedömningar som verksamheten kan använda vid införandet av nya personuppgiftsbehandlingar.

4. Planerade granskningar under det nya verksamhetsåret

4.1. Sammanfattning

Relevanta granskningsområden inom verksamheten för 2024:

- Registerförteckningen
- Uppgiftsinsamling
- Bevarande av uppgifter

4.2. Planerade granskningar

Förvaltningen rekommenderas att under 2024 genomföra följande granskningar:

Granskning 1

Finns all behandling (inklusive ev. förändringar som gjorts i behandlingen eller dess ändamål) dokumenterad i registerförteckningen [enligt kraven i artikel 30]?

Registerförteckningen ska följas upp i samband med den årliga inventeringen av personuppgiftsbehandlingarna. Eftersom registerförteckningen över tid är ett levande register bör verksamheten därför rikta särskild uppmärksamhet mot att granska hur registerförteckningen är uppbyggd och uppdaterad. Om registerförteckningen uppdaterats ska det också framgå vad som ändrats och när.

Granskningen genomförs som en del av inventeringen, det vill säga kraven i artikel 30 jämförs med den upprättade registerförteckningen för att säkerställa att alla behandlingar är korrekt dokumenterade. Granskningen utförs under andra halvan av 2024 för att säkerställa att så många nyregistreringar som möjligt omfattas av granskningen.

Målet med granskningen är att måluppfyllnaden om en korrekt upprättad registerförteckning ska uppgå till 100%. Måluppfyllnaden ska visa på hur många korrekt dokumenterade behandlingar som finns i registerförteckningen.

Granskning 2

När uppgifter samlas in, finns och efterlevs rutiner som ger den registrerade information enligt kraven i artikel 14?

Granskningen görs mot de blanketter som verksamheten använder sig av när någon

- anmäler behov av ett ställföreträdarskap
- lämnar klagomål mot ställföreträdarskap
- ansöker om tillstånd att sälja eller köpa fastighet
- ansöker om tillstånd för underårig att bedriva näring.

Granskningen utförs under andra kvartalet 2024.

Målet med granskningen är att måluppfyllnaden om väl fungerande rutiner med god efterlevnad uppgår till 100%.

Granskning 3

Behandlas enbart uppgifter som faktiskt behövs för att uppnå de angivna ändamålen? (Uppgiftsminimering) och bevaras uppgifterna bara så länge som de är nödvändiga för det ändamål för vilket de samlades in? (Lagringsminimering)

Granskningen görs genom stickprov bland kompletteringar till redovisningshandlingar i 20 avslutade akter samt i verksamhetssystemet. Syftet är att kontrollera att enbart kompletteringar begärts som krävts för att kunna slutföra redovisningsgranskningen begärts in, samt att kontrollera att akterna gallrats från sådana personuppgifter som inte behöver arkivbevaras när akten upphört.

Granskningen utförs under tredje halvåret 2024.

Målet med granskningen är att måluppfyllnaden om korrekt insamlade och gallrade personuppgifter uppgår till 100%.

5. Övrigt att rapportera

5.1. Sammanfattning

Verksamheten handlägger ärenden som uteslutande behandlar personuppgifter av olika slag och därför är medvetenheten generellt god hos medarbetarna vad beträffar hanteringen av känslig information. Dataskyddsarbetet påverkas dock av verksamhetens kunskap och förståelse för hur information ska handläggas på ett informationssäkert sätt. Här bedöms förvaltningen ha ett större behov av utveckling, men rörande detta område har DSO redan lämnat rekommendationer enligt ovan.

5.2. Övriga observationer

Inga övriga observationer har gjorts under 2023.

5.3. DSO ger råd och rekommendationer till PUA

DSO har inga rekommendationer att lämna till detta avsnitt.

Överförmyndarnämnden

Tjänsteutlåtande
Dnr: ÖFF 2023/1544
Sid 1 (8)
2023-12-07

Handläggare

Emma Furtenbach Lundqvist
Telefon: 0850829696

Till

Överförmyndarnämnden

Uppföljning av intern kontroll 2023, Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	3
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	5
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	5
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	5
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	7

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Överförmyndarnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2023 varit tillräcklig.

Nämnden har en hög kvalitet och förankring av arbetet med internkontroller vilken bl.a utgått ifrån den kritik nämnden fått från revisorer och Länsstyrelsen.

De interna kontrollerna har skett en gång varje månad under året och dokumenterats i detalj i särskild bilaga samt sammanfattas i stadens ILS webb för uppföljning. Kontrollerna har varit i syfte att se till att nämndens rutiner följs, att inga ärenden glöms bort eller får onödig lång handläggningstid.

En noggrann uppföljning har gjorts utifrån den rapport som följde efter länsstyrelsens granskning under 2022. Nämnden brukar varje år följa upp de individärenden som länsstyrelsen uppmärksammat och den kritik nämnden får.

Den väsentligaste avvikelserna som internkontrollen 2023 visar är framför allt långa handläggningstider inom flertalet processer. Det gäller särskilt handläggning av arvsskiftet, fastighetsförsäljning, byten och förelägganden.

Detta är huvudsakligen en följd av att förvaltningen under året infört ett ärendehanteringssystem och att införandet av detta pågått under hela året. Mycket tid och resurser har gått åt under året för att färdigställa systemet innan införande, förbereda för migrering av all data från det gamla systemet, tester, utbildningar framtagande av nya arbetssätt och rutiner m.m. Flera av förvaltningens handläggare har fått ägna sig åt dessa uppgifter under året istället för löpande handläggning vilket orsakat att förvaltningen skapat balanser inom alla processer som tas med in i nästa år.

Nämnden har under året försökt minska handläggningstiden något och har så gjort genom att föra över resurser för särskilda insatser. Personalen har även ställt upp på att arbeta vissa helger under året.

Under 2023 har nämnden fortsatt samarbetet och satt rutiner med stadens nyupprättade förvaltarenhet. Ett mindre antal ärenden har skickats över till enheten för hantering. Dock har enheten inte haft kapacitet att ta emot alla ärenden som förvaltningen skulle kunna skicka över.

Det nya ärendehanteringssystemet ger betydligt bättre förutsättningar för att utveckla internkontrollen och ta fram mer och säkrare siffror än vad som tidigare varit möjligt. Nu fortsätter arbetet med att sätta rutiner för hur statistiken ska tas fram likvärdigt på olika enheter. Det har även visat sig att sökfunktionen i det nya systemet har vissa brister vilket leverantören arbetar på att rätta. Det finns även en del rättningar från migrering av data till det nya systemet som ännu inte är klar. Förvaltningen följer löpande upp dessa med leverantören av systemet.

En del av internkontrollen består i att förebygga och upptäcka oegentligheter. Det handlar om att skapa en kultur och ett arbetssätt som stävjar

oegentligheter samt att följa upp med kontroller. Då kontrollerna månadsvis genomförs av enhetscheferna samt verksamhetskontroller tillsammans kan arbetet med återkoppling och åtgärder lättare planeras och implementeras efteråt i verksamheten. Medarbetarna blir alltmer vana och införstådda med i vilket syfte kontrollerna görs och delaktiga i att analysera resultatet samt att ta fram förbättringsåtgärder.

De avvikelser som framkommer vid kontrollerna kan leda till uppföljning med medarbetare eller vid systemfel, ändring av rutiner, utbildningsinsatser m.m

Internkontroller är en integrerad del i verksamheten och bidrar till nämndens kontinuerliga kvalitetsarbete.

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Process: Arbetsmiljö

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Arbetsmiljöarbete	Genomgång av rapporterade incidenter och händelser i IA. Löpande uppföljning av arbetsmiljö med medarbetare på medarbetar och uppföljningssamtal, APT	Uppföljning av inrapporterade händelser i IA en ggr per år och till HR ansvarig. En jämförelse kan även göras med svar från medarbetarenkäten för att se om händelser rapporteras till IA. Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Avstämning halvårsvis av inrapporterade händelser i IA systemet samt muntligen med enhetschefer. Inga händelser finns kända gällande medarbetares upplevelse av kränkande särbehandling.

Process: Hantera handlingar och arkiv

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Diarieföring	Uppföljning i enheten för arkiv och registratur	Genomgång av 5 handlingar från backen för kompletteringar till årsräkningar vid ett tillfälle Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Kompletteringsbackar är rensade och borttagna och kompletteringar skannas numera in i Lex
		Stickprovskontroll av 5 inregistrerade handlingar innevarande vecka samt avstämning av ev. felrapporterade ärenden till systemadministratör Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Kontroller visar att vissa typer av ärenden flöddats/fördelats felaktigt direkt efter go live av ärendehanteringssystemet Lex.

Process: IT-funktionalitet

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Införande av ärendehanteringssystem	Löpande systemförvaltning	Stickprovskontroll av 5 bevakningar per process och enhet efter go live av ärendehanteringssystem Lex Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Avvikelse identifierades efter go live av Lex. Detta rörde bl.a fel gällande uppgifter om föreslagna ställföreträdare i ärenden, inkomstregistrering för vissa typer av redovisningshandlingar och fel i integrationen som hämtar in folkbokföringsuppgifter.
		Stämna av upprättad support kedja inför go live samt uppföljning av avvikelse rapportering i samband med införande av Lex Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Supportkedjan har kommunicerats ut inför och under go live och har visat sig fungera bra. Ett produktionsstopp fick införas under ca 24 timmar pga felaktigheter med EPS dvs systemet för uppdatering av folkbokföringsuppgifter. Arbetet kunde sedan återupptas efter vissa justeringar trots att inte hela problemet var åtgärdat

Process: Kompetens

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Utbildnings/handledning	Uppföljning av äldsta ärenden, ärendedragningar	Uppföljning av de 5 äldsta ärendena i varje process per enhet 2 ggr per år Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: I alla kontrollerade ärenden gällande anmälan god man pågick utredning. Det kan konstateras att i några ärenden behöver påminnelse skickas ut av något slag. Ett ärende bör kunna avslutas och bevakning tas bort. Gällande bytesärenden är vissa gamla men det beror till största delen på att rekrytering pågår. Mycket lång utredningstid i vissa ärenden. Förvaltningen bör yttra sig till tingsrätten där utredning inte går att inhämta.
		Uppföljning av överklaganden innevarande månad och avstämning av hantering 2 ggr per år Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Samtliga granskade ärenden rör överklagan av arvodesbeslut. I ett ärende var det överklagade arvodesbeslutet ändrat. Det framgick dock inte om ärendet översänts till tingsrätten eller ej.

Process: Planera och följa upp verksamheten

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Styrning och uppföljning	Statistik uttag veckovis, månadsvis	Uppföljning 2 ggr per år av om det finns ärenden kopplade till medarbetare som slutat eller är tjänstlediga Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Ett par bevakningar och ett ärende hittades som stod kvar på personer som slutat eller var tjänstlediga.

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Process: Förebygga fusk och oegentligheter i välfärden

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Granskning av redovisningshandlingar	Särskild rutin för granskning av HM med assistansersättning, Granskningsrutin, ärendedragningar	Uppföljning av ärenden där assistansersättning identifierats vid granskning. Uppföljning av användning av Lex box konfigurerad för granskning av assistansersättning Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Ett ärende har framkommit där huvudmannen har fått en skatteskuld. Årsräkningar från 2019 och framåt har granskats om pga att oegentligheter uppmärksammas. Genomgång med årsräkningsgrupp gällande användning av funktion för registrering av assistansbolag i Lex. Denna är okänd av förvaltningen och huvudmän med assistansersättning har inte börjat användas ännu. Dessa är därför ännu inte sökbara i systemet

Process: Förordna /byte av god man

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Anmälan ansökan god man samt bytesprocess	Systematiskt arbete utifrån äldst ärende först.	Stickprov av 5 ärenden 2 ggr per år där nämnden fattat beslut om vite. Kontroll av om bytehantering är påbörjad/genomförd Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Inga bytesärenden till följd av vitesprocessen är inledda. TUT3 ansvarar än så länge för den delen av bytesprocessen och har ännu inte kunnat frigöra tid för det.

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
		Uppföljning av de 5 äldsta ärendena för byten 2 ggr per år Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Ett antal avvikelser hittas. T.ex har man i bytesärende missat att skicka ut bekräftelse på inkommet klagomål. Ärenden som inte är avslutade eller där bevakningar har missats att ta bort. Oklart varför dessa inte är åtgärdade. Troligen arbetsbelastning.

Process: Tillsyn av ekonomisk förvaltning

Arbetssätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Granskning av redovisningar	Granskningsrutin, systematisk uppföljning på enhetsträffar och individuellt	Uppföljning av 3 bytesärenden 2 ggr per år för kontroll av att utbetalning av arvode skett till rätt ställföreträdare efter byte av ställföreträdare Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Det framkommer att det är svårt att i systemet följa bytesärendet till utbetalning av arvode vid sluträkning då sluträkningsärendet inte kopplas till bytesärendet.
		Uppföljning av de 5 äldsta sluträkningarna om granskning är genomförd inom två månader. 2 ggr per år. Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Ett antal sluträkningar är inte färdiggranskade och handläggningen har avstannat av oklar anledning.

Stockholms
stad

Lokal anvisning för Informationssäkerhet

Överförmyndarförvaltningen

Beslutad 05-12-2023

Lokal anvisning för informationssäkerhet

December 2023

Dnr: Klicka här för att ange Dnr

Utgivningsdatum: Klicka här för att ange utgivningsdatum

Kontaktperson: Kristofer Gisslén

Bakgrund

Denna lokala anvisning beskriver roller och organisation för överförmyndarförvaltningens informationssäkerhetsarbete. Dokumentet fastställdes av förvaltningschefen för överförmyndarnämndens räkning 05-12- 2023.

Den lokala anvisningen uppdateras årligen enligt årshjulet.

Den lokala anvisningen kompletterar stadens centrala riktlinje och tillämpningsanvisning för informationssäkerhet och dokumenterar hur överförmyndarförvaltningen lokalt och praktiskt tillämpar och arbetar med informationssäkerheten. Den förtydligar hur ansvarsfördelning och roller har anpassats för överförmyndarförvaltningen – vem som ansvarar, vilka stödfunktioner och kontrollfunktioner som finns, och vilka övriga roller som i sitt uppdrag arbetar med skydd av informationstillgångar.

Den lokala tillämpningsanvisningen beskriver också hur överförmyndarförvaltningen systematiskt arbetar med, och följer upp, informationssäkerheten.

Innehåll

Bakgrund	3
Innehåll	4
1. Organisation och roller	5
1.1. Ledning (styrande)	5
1.1.1. Överförmyndarnämnden	5
1.1.2. Förvaltningschef	6
1.1.3. Chef	6
1.1.4. Processägare	7
1.2. Stödjande och uppföljande	7
1.2.1. Informationssäkerhetssamordnare (ISAM)	7
1.2.2. Dataskyddsombud (DSO)	8
1.2.3. ILS-samordnare	8
1.2.4. Arkivansvarig och arkivarie	8
1.3. Övriga funktioner	9
1.3.1. Sammanfattning	9
1.3.2. Syfte	9
1.3.3. Särskild systemspecialist/objektspecialist	9
2. Nätverk och grupper	10
3. Årshjul	10
4. Rutiner och praktiskt arbete	10

1. Organisation och roller

Överförmyndarförvaltningens organisation för informationssäkerhet är indelad i tre olika nivåer. Den **styrande** omfattar operativt beslutande roller och funktioner i verksamheten. Dessa har på olika nivåer en budget och ett personalansvar, vilket även innefattar operativt ansvar för informationshanteringen inom den delen av verksamheten.

De **stödjande** och **granskande** funktionerna är specialistfunktioner som stödjer linjeverksamheten i dess informationssäkerhetsarbete. De granskande funktionerna, utöver stadens egna revisorer, följer även upp att riktlinjer och lagstiftning följs.

1.1. Ledning (styrande)

1.1.1. Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden är ytterst ansvarig för informationen och formellt informationsägare och personuppgiftsansvarig för överförmyndarförvaltningen. Överförmyndarnämnden ansvarar för att det finns ett ändamålsenligt och effektivt informationssäkerhetsarbete inom verksamheten samt att stadsövergripande riktlinjer och vägledande dokument för informationssäkerhet följs.

Överförmyndarnämnden ansvarar för att en ändamålsenlig organisation finns på plats och för att nödvändiga resurser tilldelas samtliga funktioner för att kunna genomföra ett effektivt informationssäkerhetsarbete. I denna lokala anvisning beskrivs hur denna organisation fungerar i praktiken.

Överförmyndarnämnden har ansvar att utse ett dataskyddsombud. Överförmyndarnämnden kan även delegera uppgiften till förvaltningschefen, som då ska anmäla sitt beslut till överförmyndarnämnden.

Överförmyndarnämnden inhämtar årligen en så kallad GDPR årsrapport från dataskyddsombudet. Syftet är att överförmyndarnämnden med hjälp av rapporten ska kunna utöva sin lagstadgade skyldighet att informera sig om dataskyddsrisker för verksamheten. Denna rapport har senast inhämtats för år 2022 och godkänts av överförmyndarnämnden.

I överförmyndarnämnden ansvar ligger även att delegera uppgiften att besluta om informationshantering och regler för detta. Denna uppgift beskrivs i rubrik 2.1.2 samt 2.1.3 i detta dokument.

1.1.2. Förvaltningschef

Förvaltningschefen är överförmyndarnämndens representant (delegat) när det gäller de övergripande lednings- och styrningsfrågorna.

Förvaltningschef ansvarar för:

- Att fastställa de lokala tillämpningsanvisningarna och andra övergripande styrdokument för överförmyndarförvaltningen.
- Att utse en informationssäkerhetssamordnare och ansvara för att stödfunktioner för informationssäkerhet tilldelas de resurser som krävs.
- Att verksamheten tilldelas de resurser som behövs för att kunna upprätthålla god informationssäkerhet.
- Att hålla sig underrättad om informationssäkerheten i överförmyndarförvaltningen, minst genom att inhämta den årliga rapporten ”VP-anvisning: Ledningens genomgång” från informationssäkerhetssamordnaren.
- Att se till att klassificeringsstruktur och hanteringsanvisningar/dokumenthanteringsplan har fastställts för verksamhetens informationshantering.

1.1.3. Chef

Ansvar för att skydda informationen som hanteras inom verksamheten följer linjeansvaret. Varje chef har inom sin verksamhet ett särskilt ansvar för att informationen hanteras på ett korrekt sätt enligt gällande lagstiftning och riktlinjer. Ansvar för informationshanteringen ska ligga så verksamhetsnära som möjligt, och inom överförmyndarförvaltningen innebär det som lägst på enhetschefsnivå. Chefen kan delegera och fördela ansvaret inom sin verksamhet på det sätt som bedöms lämpligt, men har fortsatt kvar det formella ansvaret.

Chefer inom överförmyndarförvaltningen ansvarar för:

- Att se till att samtliga medarbetare och konsulter som hanterar stadens information genomför stadens obligatoriska e-utbildningar för informationssäkerhet och dataskydd årligen.
- Att följa upp och utreda de incidenter som verksamheten anmäler i IA, samt att kontakta dataskyddsombud och/eller informationssäkerhetssamordnare vid incidenter som rör personuppgifter eller andra informationssäkerhetsfrågor.
- Att säkerställa att registervård genomförs inom chefens verksamhet och att uppdatera och följa upp överförmyndarförvaltningens register över hantering av personuppgifter (det vill säga registerförteckningen).

- Att de inköp/upphandlingar som chef beslutar om följer gällande lagar vad gäller informationshantering, samt stadens och överförmyndarförvaltningens styrdokument.
- Att informationsinventering är gjord av den egna verksamheten med stöd från informations-säkerhetssamordnare och arkivfunktioner. Att se till att viktigare informationstillgångar är klassade och att verksamhetens it-tillgångar har en utsedd objektledare.
- Att ta fram lokala rutiner för den egna verksamheten vid behov.

1.1.4. Processägare

All informationshantering i överförmyndarförvaltningen har en ansvarig chef. En ansvarig chef har utsetts för respektive process med särskilt uppdrag att se till att rutiner och instruktioner finns på plats för informationshanteringen inom processområdet. Dessa ska även följa överförmyndarförvaltningens klassificeringsstruktur. Den chef som ansvarar för en specifik process har benämningen processägare. Processägaren beslutar vilka digitala verktyg som får användas i processen och hur information ska hanteras inom processen.

1.2. Stödjande och uppföljande

1.2.1. Informationssäkerhetssamordnare (ISAM)

Överförmyndarförvaltningens ISAM är utsedd av förvaltningschefen. Nu tjänstgörande ISAM utsågs datum 05-12-2023.

ISAM ansvarar för att samordna och följa upp det operativa informationssäkerhetsarbetet och att stötta samt vägleda hela överförmyndarförvaltningens verksamhet. ISAM ska arbeta utifrån förvaltningschefens styrning av vilka verksamhetsrisker och åtgärder som ska prioriteras.

ISAM ansvarar för:

- Att vara kontaktpunkt för stadens centralt informationssäkerhetsansvariga (CISO) samt rapportera allvarliga incidenter till denna.
- Att fungera rådgivande gentemot förvaltningens/bolagets objektledare, i projekt samt till ansvariga för upphandling.
- Att samverka med andra närliggande ansvarsområden och roller.
- Att stödja linjeverksamheten när det gäller det strategiska arbetet, kartlägga information, informationsklassificera den, hantera incidenter samt att utbilda medarbetare och sprida kunskap om lokala rutiner.

- Att bevaka förändringar i lagstiftningen och händelser i omvärlden.
- Att genomföra uppföljning/revision av det lokala informationssäkerhetsarbetet.

1.2.2. Dataskyddsombud (DSO)

Nu tjänstgörande dataskyddsombud anmäls till överförmyndarnämnden 16-12-2023

Dataskyddsombudets övergripande och viktigaste uppgift är att kontrollera att dataskyddsförordningen (GDPR) följs av verksamheten. Uppföljningen består bland annat i att utföra kontroller och informationsinsatser.

Dataskyddsombudet ska kunna agera självständigt och oberoende i sitt uppdrag och ska därför inte utföra det operativa arbetet. DSO har ett nära samarbete och kontakt med ISAM, vilket är nödvändigt för att arbetet ska bedrivas effektivt och leda till största möjliga nytta.

Dataskyddsombudet har dessutom i uppgift att:

- Vägleda, informera och ge råd till verksamheten om hur relevanta skyddsåtgärder ska väljas och implementeras för att person- och integritetsskyddet ska upprätthållas.
- Ge råd vid personuppgiftsincidenter, i enlighet med verksamhetens incidentrutin. Dataskyddsombudet ska alltid involveras i samband med konsekvensbedömningar och ges möjlighet att övervaka genomförandet av dem.

1.2.3. ILS-samordnare

Verksamhetens ILS-samordnare samordnar uppföljningen och beredningen av nämndens/bolagets ILS-arbete.

ILS-samordnaren ska aktivt arbeta för att informationssäkerhet är med och följs upp i förvaltningens väsentlighets- och riskanalys samt införliva informationssäkerheten i verksamhetsplanen med stöd från informationssäkerhetssamordnaren.

1.2.4. Arkivansvarig och arkivarie

Övergripande arkivfunktioner har en viktig funktion i stadens informationssäkerhetsarbete. Arkivfunktionen, arkivansvarig och arkivarie deltar aktivt i överförmyndarförvaltningens informationssäkerhetsarbete och i dess inventeringar av informationstillgångar – både digitala och fysiska.

Arkivansvarig och arkivarier är stödfunktioner i framtagandet av de dokument där hantering och arkivering av

överförmyndarförvaltningens samtliga informationstillgångar beskrivs, dvs. överförmyndarförvaltningens hanteringsanvisningar/dokumenthanteringsplan och övrig arkivdokumentation.

Arkivfunktionernas roller beskrivs i överförmyndarförvaltningens arkivinstruktion/arkivorganisation.

1.3. Övriga funktioner

1.3.1. Sammanfattning

Medarbetare inom överförmyndarförvaltningens ska följa stadens riktlinjer och regelverk (både centrala och lokala), ta del av den information som finns om informationssäkerhet och genomföra de obligatoriska utbildningarna inom informationssäkerhet och dataskydd. Nyanställda medarbetare godkänner stadens generella användarkontrakt i samband med sin första inloggning i stadens it-miljö, och ska därefter påminnas om kontraktets innehåll enligt en rutin som nämnden/styrelsen beslutar om.

1.3.2. Syfte

Roller med denna expertfunktion deltar aktivt i det operativa arbetet genom att t.ex. delge sin expertkunskap vid upphandlingar, införande av system/produkt, informationsklassningar och drift. It-funktioner innebär i överförmyndarförvaltningens verksamhet rollen it-samordnare.

1.3.3. Särskild systemspecialist/objektspecialist

Inom överförmyndarförvaltningen finns även de som genom administratörsbehörigheter på olika sätt förvaltar it-objekt i verksamheten. Strukturen/hanteringen för varje it-objekt sätts för varje enskilt objekt, men det finns alltid minst en kontaktperson. Objektledaren ansvarar för att utse den organisationen.

2. Nätverk och grupper

ISAM ingår i stadens informationssäkerhetsnätverk. Nätverket leds av stadsledningskontoret med deras informationssäkerhetsansvariga som sammankallande och är mycket aktivt med olika informationsmöten och kunskapsutbyten. Dessvärre träffas nätverket vid tidpunkter som kolliderar med överförmyndarförvaltningens ledningsgruppsmöten, vilket innebär att ISAM inte kunnat medverka vid något nätverksmöte.

Dataskyddsombudet ingår inte i något stadsövergripande nätverk, men deltar på gemensamma digitala samarbetsytor för stadens samtliga dataskyddsombud.

3. Årshjul

Överförmyndarförvaltningen genomför under 2023 klassning av alla informationsmängder som behandlas inom verksamheten. Klassningen ska årligen, vid behov, uppdateras. Utifrån resultatet av klassningen ska all information under 2024 skyddsvärderas och vid behov också riskanalyseras. Eftersom överförmyndarförvaltningen inte genomfört klassningar av denna magnitud tidigare är målsättningen för 2024 inte högre satt än att kunna genomföra skyddsvärdering och riskanalys av informationen. Under 2025 ska en handlingsplan upprättas, där ledningsgruppen prioriterar de åtgärder som föreslagits i skyddsvärderingen och riskanalysen.

Under 2024 kommer också registerförteckningen (GDPR) att uppdateras utifrån klassningsresultatet. Rutiner och utbildningar inom dataskyddsområdet behöver prioriteras under 2024.

4. Rutiner och praktiskt arbete

2024 är första året som överförmyndarförvaltningen på bred front inleder informationssäkerhetsarbetet. Någon inventering av befintliga rutiner har ännu inte gjorts. Det kommer att bli en del av 2024 års informationssäkerhetsarbete. Bristfälliga rutiner eller frånvaro av rutiner ingår i det arbetet.

Vid ledningens genomgång 2024 ska en fullödlig redovisning av samtliga rutiner kopplade till informationssäkerhet samt redogörelser för vilket praktiskt arbete som utförs inom området tillställas ledningsgruppen.

Inför förändring med ny organisation

Riskbedömning av arbetsmiljön inför planerad ändring i verksamheten.

Ansvarig chef: Håkan Andersson

Datum: 2023-11-03

Närvarande:

Precisera den planerade förändringen – vad består den planerade ändringen av:

Ny organisation vid årsskiftet. Fyra befintliga enheter läggs ned och tre nya skapas. Samma verksamhet organiseras på ett nytt sätt. Processer som hör ihop ska hör till samma enhet. Alla processer som hör till anordnande hör till en enhet. Alla processer som hör till granskning och tillsyn hör till en enhet. Förvaltningsgemensam administration hör till en enhet. Arbetsmängden och arbetsuppgifterna är de samma men en del arbetssätt förändras. Arbetsderna förändras inte. Omorganisationen innebär inte någon förändring när det gäller antalet chefer eller vilka som är chefer. (En enhetschef idag är chef för två enheter). Omorganisationen innebär i sig ingen ökning eller minskning av antalet anställda. Enhetschef bestämmer tillsammans med sin personal hur enheten ska vara organiserad internt och hur arbetet ska bedrivas.

Nytt ärendesystem har genomförts i maj 2023. Nu pågår anpassning och utveckling av rutiner och arbetssätt. Nya och förändrade funktionaliteter beställs av leverantören. Utbildning av personalen pågår för att alla ska använda systemet rätt och göra lika. Alla anställda involveras i förändringsarbetet. Begränsningar finns pga. Lex konstruktion och leverantörens begränsade förändringskapacitet.

Nya lokaler. Vid årsskiftet flyttar förvaltningen från Vällingby till Kungsholmen. De nya lokalerna är 200 m2 större än nuvarande. Lokalerna är nyrenoverade och förväntas erbjuda bättre ventilation, bättre temperaturreglering, bättre ljudmiljö, bättre ljusmiljö och bättre luft än nuvarande lokaler där problemen med detta är stort idag. Flytten innebär att vi får ett riktigt vilrum vilket vi inte har idag. Personal som arbetar minst tre dagar i veckan på kontoret får fast arbetsplats om de så önskar. Det finns fria arbetsplatser för anställda som önskar ha det. Enskilt rum kan erbjudas medarbetare om enligt läkarintyg behöver detta. Möjligheten att arbeta hemma kvarstår när arbetet så tillåter. Bytet av lokaler

Var ska förändringen genomföras:

På överförmyndarförvaltningen

Datum för genomförande:

Ny organisatin införs 1/1 2024

Nytt ärendehanteringssystem infördes 23/5 2023

Nya lokaler, inflytt 1/1 2024

påverkar i sig inte möjligheterna att arbeta hemma. Ökad digitalisering de närmaste åren kommer göra det möjligt för fler att arbeta hemma när arbetet så tillåter.

Berörda medarbetare	Vad ska tas upp	Konsekvens av förändringen - beskrivning	Risken bedöms vara				Åtgärd med tidsplan	Ansvarig	Uppföljning/ Utvärdering
			Obe- tydlig	Känn bar	Allvar lig	Mkt Allvar lig			
Alla medarbetare	Vilka brister i Lex finns att åtgärda?	Förekommer		x			En enkät till alla medarbetare om hur LEX fungerar har genomförts. Enkät svar följs upp Hösten 2023. En uppföljning med digitala skyddsronder genomförs. Våren 2024.	FC, EC	Augusti 2024
Alla medarbetare behöver fördjupa kunskapen om hur lex används på bästa sätt.	Hur ska kunskapsbrist i Lex åtgärdas?	Förekommer		x			Utbildning individuellt, på enhetsnivå och på förvaltningsnivå. Löpande. Medarbetare är med och utvecklar rutiner och användning av Lex. Löpande.	EC	Augusti 2024
Alla medarbetare	Vilka begränsningar finns i Lex när det gäller funktionalitet?	Förekommer. Informera om tekniska och organisatoriska begränsningar för att åtgärda brister.		x			Information på förvaltningsmöte och enhetsmöte. Våren januari – juni 2024.	FC och EC	Augusti 2024
Några medarbetare enligt överenskommelse mellan chef och medarbetare	Förändring av ansvarsområde pga omorganisation	Förekommer		x			Tydliggöra beslutsvägar, roller och ansvarsområden och kommunicera dessa till medarbetare. Januari 2024.	EC	Augusti 2024
Några medarbetare enligt överenskommelse mellan chef och medarbetare	Kompetensbehov pga nya arbetsuppgifter	Förekommer		x			Chef och medarbetare identifierar kompetensutvecklingsbehov. Komplettering av befintlig kompetensutvecklingsplan. Januari 2024	EC	Augusti 2024
Alla medarbetare	Påverkan på samarbete	Kan förekomma i och med nya beslutsvägar. Kan skapa stress.	x				Tydliggöra beslutsvägar, roller och ansvarsområden och kommunicera. Januari 2024.	EC	Augusti 2024
Några medarbetare enligt överenskommelse mellan chef och medarbetare	Några medarbetare <u>byter</u> arbetsuppgifter och det medför kompetens- förändringar	Förekommer. Det kan bli problem i överlämningar i olika processer som kan medföra en ökad risk stress		x			Planera och tydliggöra bemanningen. Planera för överlämning och upplärning. Erbjud kompetensutveckling. Januari 2024	EC	Augusti 2024

Berörda medarbetare	Vad ska tas upp	Konsekvens av förändringen - beskrivning	Risken bedöms vara				Åtgärd med tidsplan	Ansvarig	Uppföljning/ Utvärdering
			Obe-tydlig	Känn bar	Allvar lig	Mkt Allvar lig			
Alla medarbetare	Nya enheter/gruppsammansättningar/arbetslag	Kan förekomma. Samma personal som tidigare grupperas på ett nytt sätt. Kan orsaka stress.		x			Teambuildningsinsatser krävs, januari till juni 2024.	EC	Augusti 2024
Några medarbetare	Behov av arbetsmiljöutrustning och verksamhetsanpassningar i nya lokaler	Kan förekomma. Risk för dålig fysisk arbetsmiljö.	x				Befintlig arbetsmiljöutrustning tas med till nya lokaler. Kompletteringar görs vid behov. Januari- februari Genomföra ergonomirond och arbetsmiljöronnd i nya lokaler våren 2024.	HR-ansvarig	Augusti 2024
Enskilda medarbetare	Förändring kan skapa oro	Kan förekomma. Medarbetare blir oroliga.		x			Individuellt stöd till medarbetare från chef, HR-ansvarig och företagshälsovård. Hösten 2023 och våren 2024.	EC och HR-ansvarig	Augusti 2024
Alla medarbetare	Var ska jag sitta i de nya lokalerna och hur fungerar det där?	Kan förekomma. Medarbetare blir oroliga		x			Alla medarbetare har besökt de nya lokalerna. Alla medarbetare får en plan över olika rums funktioner. Arbetsmiljögruppen tar fram förslag till trivselregler. Chef ger medarbetare besked om var hen ska sitta om fast plats önskas. Före årsskiftet till 2024.	FC, EC och HR-ansvarig	Augusti 2024
Alla medarbetare	Många förändringar sker samtidigt och medarbetare känner inte att man kan påverka	Kan förekomma. Chefer missar problem och förslag till lösningar som personalen har. Risk för att problem inte åtgärdas.		x			Omorganisation, flytt och Lex ska vara stående punkter vid månadsmöte mellan chef och medarbetare, på apt-möten, förvaltningsövergripande möte, arbetsmiljögrupp, förvaltningsgrupp.	FC, EC och HR-ansvarig	Augusti 2024
Alla medarbetare	Många förändringar genomförs samtidigt och medarbetare hänger inte med	Förekommer. Medarbetare blir oroliga.		x			Tydlig information om vad som ska hända, när, hur och varför i nyhetsbrev, vid månadsmöte mellan chef och medarbetare, på apt-möten, förvaltningsövergripande möte, arbetsmiljögrupp och förvaltningsgrupp.	FC, EC och HR-ansvarig.	Augusti 2024

Berörda medarbetare	Vad ska tas upp	Konsekvens av förändringen - beskrivning	Risken bedöms vara				Åtgärd med tidsplan	Ansvarig	Uppföljning/ Utvärdering
			Obe- tydlig	Känn bar	Allvar lig	Mkt Allvar lig			
Alla medarbetare	Säkerställa att förvaltningen uppfyller kraven som rör Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA)	Förekommer. Det är extra viktigt att förvaltningen lever upp till kraven på ett systematiskt arbetsmiljöarbete när flera förändringar genomförs samtidigt.		x			En uppföljning av förvaltningens Organisatoriska och sociala arbetsmiljö (OSA) – 2023 genomförs. Företagshälsovården anlitas som stöd för genomförandet. Våren 2024.	FC, HR-ansvarig	Augusti 2024
Alla medarbetare	Många förändringar genomförs samtidigt. Allt kanske inte blir bra.	Kan förekomma. Det som inte blivit bra behöver identifieras.		x			Enkät till alla medarbetare i augusti Utvärdering på apt, i ledningsgrupp och förvaltningsgrupp löpande samt samlat och djupare i augusti Beredskap finns för att göra justeringar när det gäller organisation, lokaler och verksamhetssystem	FC, EC, HR-ansvarig	Augusti 2024

Kommentarer till blanketten ”Riskbedömning av arbetsmiljön inför planerad ändring i verksamheten.

Arbetsgivaren är den som har huvudansvaret för arbetsmiljön. I detta ansvar ingår bland annat att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Det betyder att förvaltningen på olika sätt och på olika nivåer i organisationen ska arbeta förebyggande och aktivt med att minska riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetet. I länken beskrivs mera konkret vad som ingår i det [systematiska arbetsmiljöarbetet](#).

Som en del i det systematiska arbetsmiljöarbete är, att inför planerade ändringar i verksamheten, kartlägga arbetsmiljökonsekvenser som den planerade förändringen kan leda till och på vilket sätt dessa risker ska åtgärdas. (*”När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas”.* (8 §, andra stycket, AFS 2001:1, Systematiskt arbetsmiljöarbete). Exempel på förändringar som kan medföra risker för ohälsa och olycksfall är personalneddragningar, otydlig organisation, nybyggnation, lokalbyten eller ensidigt upprepat arbete.

Vid riskbedömningen är det viktigt att arbetsgivaren ger arbetstagare och fackliga organisationer möjlighet att medverka. Inom staden och i förvaltningen görs detta i enlighet med samverkansavtalet.

De olika stegen enligt samverkansavtalet vid en planerad ändring av verksamheten kan beskrivas enligt följande:

1. Förvaltningen tar fram ett förslag, inkl. eventuella underlag för den planerade förändringen, t ex planritningar, organisationsskisser, kostnadsberäkningar etc. samt förslag till ”Riskbedömning av arbetsmiljön inför planerad förändring av verksamheten” enligt blankettmallen.
2. Information och diskussion på berörd enhet vid APT och övergripande information till facklig företrädare.
3. Förslaget förhandlas på samverkans- eller förvaltningsgrupp. Eventuella revideringar och kompletteringar av förslaget görs.
4. Genomförande och uppföljning

Exempel på förändringar

- Personalneddragning
- Produktionsförändring
- Förändrade arbetstider
- Utökat arbetsinnehåll
- Nya arbetslag/gruppsammansättningar
- Ny byggnation/lokalbyten
- Ändringar i befintliga lokaler
- Förändring av arbetsutrustning
- Kemiska produkter
- Ny ventilation
- Ändrade arbetsuppgifter

126 överförmyndarförvaltningen

Handläggare: Lena Lindgren HR ansvarig

Telefon nr:08-50829863

Mejladress: lena.m.lindgren@stockholm.se

Nyckeltal för personalstatistik för överförmyndarförvaltningen

För in underlag i gulmarkerad ruta

Underlag finns i LIS/Gemensamma mappar /Basnyckeltal/VB2023

Nyckeltal 122: Andel tillsvidareanställningar

	Underlag 2023		Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Antal tillsvidare-anställningar	Totala antalet anställningar	Andel tillsvidare-anställningar	Andel tillsvidareanställda
Tillsvidareanställda	67	71	94,4%	97,3%
Kommentarer:				

Nyckeltal 123: Andel heltidstjänster

	Underlag 2023		Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Antal heltids-anställningar	Totala antalet tillsvidare-anställningar	Andel heltids-anställningar	Andel heltids-anställningar
Heltidstjänster	67	67	100,0%	100,0%
Kommentarer:				

Nyckeltal 124: Personalomsättning

	Underlag 2023		Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Det lägsta talet av antalet avgångar eller rekryteringar av tillsvidare-anställningar	Genomsnittligt antal tillvidare-anställningar under året	Personalomsättning (%)	Personal-omsättning %
Personalomsättning	6	71	8,5%	8,7%

Nyckeltal 125: Andelen kvinnliga chefer i förhållande till andelen kvinnor bland de anställda

	Underlag 2023						Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Antalet anställda kvinnor	Totala antalet anställda	Andel kvinnor (%)	Antalet kvinnor i chefsposition	Totala antalet chefer	Andel kvinnliga chefer (%)	Kvinnliga chefer (kvot)	Kvinnliga chefer (kvot)
Kvinnliga chefer	48	71	68%	2	4	50%	0,74	0,76

Kommentarer:

Nyckeltal 126: Andelen utrikes födda chefer i förhållande till andelen utrikes födda medarbetare

	Underlag 2023						Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Antalet anställda som är utrikes födda	Totala antalet anställda	Andel utrikes födda (%)	Antalet utrikes födda chefer	Totala antalet chefer	Andel utrikes födda chefer (%)	Utrikes födda chefer (kvot)	Utrikes födda chefer (kvot)
Utrikes födda chefer	Endast kvoten ska fyllas i 2019, underlag ges från Sweco						0,00	0,00

Kommentarer:

Nyckeltal 127: Korttidsfrånvaro. (Sjukfrånvarodagar dag 1-14 i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden.)				
	Underlag 2023		Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Antal sjukfrånvarodagar dag 1-14	Totala antalet dagar av avtalad arbetstid	Andel korttids-sjukfrånvaro	Andel korttids-sjukfrånvaro
Korttidssjukfrånvaro	462	26 612	1,74%	2,19%
Kommentarer:				
Nyckeltal 128: Långtidsfrånvaro. (Sjukfrånvarodagar dag 15 och framåt i förhållande till den totalt avtalade arbetstiden.)				
	Underlag 2023		Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Antal sjukfrånvarodagar dag 15-	Totala antalet dagar av avtalad arbetstid	Andel långtids-sjukfrånvaro	Andel långtids-sjukfrånvaro
Långtidssjukfrånvaro	505	26 612	1,90%	4,29%
Kommentarer:				
Nyckeltal 129: Kostnad korttidsfrånvaro per årsarbetare (kostnad utan personalförsäkring (PF))				
	Underlag 2023		Nyckeltal 2023	Nyckeltal 2022
	Kostnad för sjukfrånvaro dag 2-14 i tkr	Antalet årsarbetare*	Kostnad sjukfrånvaro per årsarbetare, kronor	Kostnad sjukfrånvaro per årsarbetare, kronor
Kostnad korttidsfrånvaro	498	78	6 385	7 645
Kommentarer:				

Budgetavräkning - Stadsdelsförvaltning

Period: 202301-202313

Förvaltning: 126

Kr

	Nämndens budget inkl budgetjust.	Nämndens utfall	Avvikelse
Drift och underhåll	0,00	0,00	0,00
Avskrivningar	0,00	0,00	0,00
Internränta	0,00	0,00	0,00
Kostnader	0,00	0,00	0,00
Verksamhetens intäkter	0,00	0,00	0,00
Intäktsförd investeringsinkomst	0,00	0,00	0,00
Intäkter (-)	0,00	0,00	0,00
Summa drift	0,00	0,00	0,00
Investeringsplan			
Utgifter	0,00	0,00	0,00
Inkomster (-)	0,00	0,00	0,00
Summa investering	0,00	0,00	0,00
Period 201514 är exkluderat i rapporten för att erhålla en korrekt investeringsplan.			

Budgetavräkning - Fackförvaltning (med och utan investeringar)

Period: 202301-202313

Förvaltning: 126

Kr

	Nämndens budget inkl budgetjust.	Nämndens utfall	Avvikelse
Drift och underhåll	95 000 000,00	95 362 328,25	-362 328,25
Avskrivningar	0,00	140 368,78	-140 368,78
Internränta	0,00	8 519,07	-8 519,07
Kostnader	95 000 000,00	95 511 216,10	-511 216,10
Verksamhetens intäkter	0,00	-1 000 296,81	1 000 296,81
Intäktsförd investeringsinkomst	0,00	0,00	0,00
Intäkter (-)	0,00	-1 000 296,81	1 000 296,81
Summa drift	95 000 000,00	94 510 919,29	489 080,71
Investeringsplan			
Utgifter	100 000,00	1 496 199,51	-1 396 199,51
Inkomster (-)	0,00	0,00	0,00
Summa investering	100 000,00	1 496 199,51	-1 396 199,51
Exploateringsinkomster (budgeterade)	0,00	0,00	0,00
Investering netto inklusive exploateringsinkomster	100 000,00	1 496 199,51	-1 396 199,51
Försäljningsbeting	0,00	0,00	0,00
Period 201514 är exkluderat i rapporten för att erhålla en korrekt investeringsplan.			

Balansräkning

Period: 202300-202313

Förvaltning: 126

Kr

		Förändring		UB 202313			Totalt
		IB 202300	202301-202313	Externt	Stadens bolag	Internt	
Anläggningstillgångar		185 225,35	1 355 830,73	1 541 056,08	0,00	0,00	1 541 056,08
12	Maskiner och inventarier	185 225,35	1 355 830,73	1 541 056,08	0,00	0,00	1 541 056,08
Omsättningstillgångar		2 216 170,15	-1 789 633,93	408 376,97	18 159,25	0,00	426 536,22
15	Kundfordringar	1 124 454,00	-1 120 432,00	4 022,00	0,00	0,00	4 022,00
16	Diverse kortfristiga fordringar	45 194,00	-42 643,00	2 551,00	0,00	0,00	2 551,00
17	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 046 522,15	-626 558,93	401 803,97	18 159,25	0,00	419 963,22
Summa Tillgångar		2 401 395,50	-433 803,20	1 949 433,05	18 159,25	0,00	1 967 592,30
Eget kapital		3 207 216,91	-1 230 843,36	1 976 373,55	0,00	0,00	1 976 373,55
20	Eget kapital	3 207 216,91	-1 230 843,36	1 976 373,55	0,00	0,00	1 976 373,55
Avsättningar		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Långfristiga skulder		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kortfristiga skulder		-5 608 612,41	1 664 646,56	-3 284 773,20	-17 873,00	-641 319,65	-3 943 965,85
24	Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-155 252,50	47 141,00	-108 111,50	0,00	0,00	-108 111,50
25	Leverantörsskulder	-3 943 420,16	1 123 052,22	-2 459 033,94	-17 873,00	-343 461,00	-2 820 367,94
28	Övriga kortfristiga skulder	-1 498,00	-866,00	-2 364,00	0,00	0,00	-2 364,00
29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 508 441,75	495 319,34	-715 263,76	0,00	-297 858,65	-1 013 122,41
Summa Skulder & Eget kapital		-2 401 395,50	433 803,20	-1 308 399,65	-17 873,00	-641 319,65	-1 967 592,30
Ekonomichefens underskrift				den			
Handläggarens underskrift				den			

Resultaträkning					
Period: 202301-202313		Förvaltning: 126		Kr	
		Externt	Stadens bolag	Internt	Totalt
Verksamhetens intäkter (-)		-873 837,81	0,00	-126 459,00	-1 000 296,81
31	Fastställda taxor och avgifter av kommunfullmäktige	-6 868,00	0,00	0,00	-6 868,00
35	Bidrag	-777 620,00	0,00	-126 459,00	-904 079,00
36	Försäljning av verksamheter och entreprenader	-40 584,00	0,00	0,00	-40 584,00
37	Försäljning av exploateringsfastigheter	-48 765,81	0,00	0,00	-48 765,81
Verksamhetens kostnader (+)		69 596 162,39	208 095,15	25 552 729,71	95 356 987,25
40	Inköp av anläggningstillgångar och finansiella omsättnings	69 959,02	0,00	0,00	69 959,02
46	Köp av huvudverksamhet	2 849 075,00	0,00	0,00	2 849 075,00
49	Kostnader att fördela	0,00	0,00	0,00	0,00
50	Löner och arvoden	51 435 451,01	0,00	0,00	51 435 451,01
51	Löner ej arbetad tid	658 177,45	0,00	0,00	658 177,45
53	Andra ersättningar	486,00	0,00	0,00	486,00
54	Kostnader för naturaförmåner	-660,00	0,00	0,00	-660,00
55	Kostnadsersättningar	1 323 789,29	0,00	0,00	1 323 789,29
56	Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal	0,00	0,00	20 668 914,27	20 668 914,27
57	Pensionskostnader	9 565,00	0,00	0,00	9 565,00
60	Lokal- och markhyror	2 089 215,32	0,00	0,00	2 089 215,32
61	Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	344 741,62	0,00	0,00	344 741,62
62	Bränsle, energi och vatten	96 794,61	0,00	0,00	96 794,61
63	Hyra/leasing av anläggningstillgångar	657 358,65	0,00	8 000,00	665 358,65
64	Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	305 489,93	0,00	0,00	305 489,93
65	Kontorsmateriel och trycksaker	104 144,35	0,00	0,00	104 144,35
66	Reparation och underhåll av maskiner och inventarier	36 250,50	0,00	0,00	36 250,50
68	Tele- och IT-kommunikation samt postbefordran	420 101,17	26 235,20	210 540,00	656 876,37
69	Kostnader för transportmedel	27 550,00	0,00	0,00	27 550,00
70	Kostnader för transporter, frakt och resor	235 475,72	0,00	0,00	235 475,72
71	Representation	152 173,68	0,00	0,00	152 173,68
72	Annonser, reklam och information	327 233,00	1 859,95	58 520,00	387 612,95
73	Försäkringar och riskkostnader	51 596,25	0,00	0,00	51 596,25
74	Övriga främmande tjänster	7 792 228,33	180 000,00	4 467 661,44	12 439 889,77
76	Diverse kostnader	609 966,49	0,00	139 094,00	749 060,49
Verksamhetens nettokostnader		68 722 324,58	208 095,15	25 426 270,71	94 356 690,44
Avskrivningar (+)		140 368,78	0,00	0,00	140 368,78
79	Avskrivningar	140 368,78	0,00	0,00	140 368,78
Skatteintäkter (-)		0,00	0,00	0,00	0,00
Generella stadsbidrag och utjämning (-)		0,00	0,00	0,00	0,00
Verksamhetens resultat		68 862 693,36	208 095,15	25 426 270,71	94 497 059,22
Finansiella intäkter (-)		0,00	0,00	0,00	0,00
Finansiella kostnader (+)		5 341,00	0,00	8 519,07	13 860,07
85	Finansiella kostnader	5 341,00	0,00	8 519,07	13 860,07
Resultat efter finansiella poster		68 868 034,36	208 095,15	25 434 789,78	94 510 919,29
Extraordinära poster		0,00	0,00	0,00	0,00
Årets resultat		68 868 034,36	208 095,15	25 434 789,78	94 510 919,29
Ekonomichefens underskrift					den
Handläggarens underskrift					den

Anläggningsinformation	10	11	12	13	2381-2389
	Immateriella anläggningstillgångar	Mark, byggnader och tekniska anläggningar exkl. 117x	Maskiner och inventarier	Finansiella anläggningstillgångar	Inv.skuld Upplösningar
Förvaltning: 126	Kr				
<u>Information från Huvudboken</u>					
IB Anskaffningsvärden	0,00	0,00	1 380 648,24	0,00	0,00
Periodens förändring (anskaffning)	0,00	0,00	1 496 199,51	0,00	0,00
UB Anskaffningar	0,00	0,00	2 876 847,75	0,00	0,00
IB Avskrivningar	0,00	0,00	-1 195 422,89	0,00	0,00
Periodens förändring (avskrivning)	0,00	0,00	-140 368,78	0,00	0,00
UB Avskrivningar	0,00	0,00	-1 335 791,67	0,00	0,00
Summa bokfört värde	0,00	0,00	1 541 056,08	0,00	0,00
Summa förändring i Huvudbok	0,00	0,00	1 355 830,73	0,00	0,00
<u>Information från Anläggningsreskontran</u>					
Aktivering	0,00	0,00	1 496 199,51	0,00	0,00
Tillägg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Summa anskaffningar	0,00	0,00	1 496 199,51	0,00	0,00
Historiska anläggningar (värdeöverföring)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Automatisk avskrivning	0,00	0,00	-140 368,78	0,00	0,00
Nedskrivning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Återföring (uppskrivning)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Försäljning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utrangering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ändra dimension från	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ändra dimension till	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Omgruppering från	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Omgruppering till	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Överförs till, aktiveringstransaktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Överförs från	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Överförs till	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Omvärdering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kalkylmässig ränta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Manuell avskrivning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reversering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BFV-avrundning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Summa förändringar i Anläggningsreskontran	0,00	0,00	1 355 830,73	0,00	0,00
Diff HB (förändring bokfört värde) och ANL (förändringar)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<u>Specifikation nedskrivna anläggningar</u>					
Summa nedskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Anläggnings- och rörelsekapital		
Kr, Period: 202301-202313		Förvaltning: 126
Ingående balans anläggnings- och rörelsekapital		-3 207 216,91
Drift		
Intäkter		-1 000 296,81
Kostnader		95 511 216,10
Summa		94 510 919,29
Investering		
Inkomster		0,00
Utgifter		1 496 199,51
Summa		1 496 199,51
Totalt		96 007 118,80
Stadskassans konto		
Externa inbetalningar		2 544 204,00
Interna inbetalningar		0,00
Externa utbetalningar		-26 357 282,73
Interna utbetalningar		-71 928 683,92
Summa		-95 741 762,65
Fordran/skuld stadskassan		-1 230 843,36
Årets förändring av resultatfond		0,00
Årets förändring av anläggnings- och rörelsekapital		-1 230 843,36
<i>(motsvarar årets förändring av eget kapital - bokförs konto 8901 & 2021)</i>		
Utgående balans nämndens anläggnings- och rörelsekapital		-1 976 373,55

Kontokontroller		Tips
Kr, Period: 202301-202313		Förvaltning: 126
Felsökning		
Stadkonto	Belopp	
Kontroll konto 49xx		
4901	Preliminärt kostnadsförda fakturor	0,00
4903	Preliminärt kostnadsförda extrarader	0,00
Drift - SUMMA Konto 49xx		0,00
Investering - SUMMA Konto 49xx		0,00
Kontroll Motpart 9* (förvaltningsinterna motparter)		
SUMMA Motpart 9* i BR (1-2)		0,00
SUMMA Motpart 9* i RR (drift)		0,00
SUMMA Motpart 9* i RR (inv)		0,00
Kontroll Motpart 1990		
SUMMA Motpart 1990		0,00
Kontroll VT HC & UU		
SUMMA BR		0,00
SUMMA RR		0,00

Kontroll konto 90xx-98xx

9041	Internränta	-8 519,07
9044	Moms	3 491 988,52
9046	Punktskatt el, överföring mot finansförvaltningen	-23 345,00
9052	PO	-20 891 063,03
9055	LISA-löner	-54 497 745,34
SUMMA Konto 904x och 905x		-71 928 683,92

SUMMA Konto 90xx (ej 905x)	0,00
-----------------------------------	-------------

9131	Personalförsäkring	0,00
9133	Avräkning internränta	0,00
9181	Ej identifierade inbetalningar	0,00
SUMMA Konto 91xx		0,00

SUMMA Konto 93xx-95xx	0,00
------------------------------	-------------

9894	Oidentifierade inbetalningar	0,00
9899	Genomgångskonto kundreskontra	0,00
SUMMA Konto 96xx-98xx		0,00

9999	Felkonton övrigt	0,00
SUMMA Konto 99xx		0,00

Kontroll konto kontra stadkonto 3-9999

Summa stadkonto	23 813 078,73
Summa konto	23 813 078,73
SUMMA	0,00

Kontroll mot resultatrapport

Summa drift	94 510 919,29
Summa drift enligt resultatrapport	94 510 919,29

SUMMA	0,00	
--------------	-------------	--

Kontroll aktivering & investering

Summa investeringsinkomster/utgifter	1 496 199,51	
Summa aktiverat (789x)	-1 496 199,51	
SUMMA	0,00	

Summa investeringar på 8-konto (får ej finnas)	0,00	
---	-------------	--

Kontroll RR, BR och Anl.- & rör.kap

Årets resultat enligt resultaträkningen	94 510 919,29	
Summa drift enligt anl. & rör.kap	94 510 919,29	
SUMMA	0,00	

Årets förändring av anläggnings- och rörelsekapital	-1 230 843,36	
Summa bokfört på stadkonto 2021 (motp 2000-8999)	-1 230 843,36	
SUMMA	0,00	

Tillgångar	1 967 592,30	
Skulder & Eget kapital	-1 967 592,30	
SUMMA	0,00	

Kontroll blanka koddelar

Bokfört utan motpart	0,00	
-----------------------------	-------------	--

Bokfört utan projekt	0,00	
-----------------------------	-------------	--

Bokfört utan verksamhet	0,00	
--------------------------------	-------------	--

Kontroll UB kontra IB			
Stadkonto		UB 202200-202214	IB 202300
12	Maskiner och inventarier	185 225,35	185 225,35
15	Kundfordringar	1 124 454,00	1 124 454,00
16	Diverse kortfristiga fordringar	45 194,00	45 194,00
17	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 046 522,15	1 046 522,15
SUMMA Tillgångar		2 401 395,50	2 401 395,50
201	Eget kapital, ingående värde	1 951 154,97	3 207 216,91
202	Årets resultat	1 256 061,94	0,00
SUMMA Eget kapital		3 207 216,91	3 207 216,91
24	Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-155 252,50	-155 252,50
25	Leverantörsskulder	-3 943 420,16	-3 943 420,16
26	Moms och särskilda punktskatter	0,00	0,00
28	Övriga kortfristiga skulder	-1 498,00	-1 498,00
29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 508 441,75	-1 508 441,75
SUMMA Skulder		-5 608 612,41	-5 608 612,41

Funktionshinderrådets
protokoll 7 december 2023

9

ÖFF 2023/9

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande	Torbjörn Dacke (HSO/FUB)
Ledamöter	Gunilla Antemar (HSO/Neuro) Niklas Bjurström (HSO/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm) Nils Duwähl (DHR) Elsa Brunemalm (SDF) ledamot Micaela Kedhammar (Attention)
Tjänstemän	Lina Blombergsson, socialförvaltningen Lisa Gagnerud, socialförvaltningen Therese Englund, socialförvaltningen Anna Colliander, socialförvaltningen Emelie Lif, socialförvaltningen Linda Hamnes, äldreförvaltningen Håkan Andersson, överförmyndarförvaltningen Philip Stewén, borgarrädssekreterare Alexander Ojanne (S), socialnämndens ordförande Jan Jönsson (L), socialnämndens vice ordförande

Frånvarande Gunnar Sandström (SRF)

Justerare Gunilla Antemar (HSO/Neuro)
Torbjörn Dacke (HSO/FUB)

Sekreterare Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 7 december 2023 klockan 14:00-16:00.

Förmöte för rådets ledamöter och ordförande startade klockan 13:30.

Plats:

Digitalt via Zoom X

Bilagor

Bilaga 4.1 – Funktionshinderråd 7 dec 2023.pptx

1. Godkännande av föredragningslistan

Den utsända dagordningen godkändes.

2. Val av justerare och tid för justering

Torbjörn Dacke och Gunilla Antemar utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 11 december 2023.

3. Alexander Ojanne (S) och Jan Jönsson (L) (socialnämndens presidium)

Gästar rådet för att svara på rådets frågor.

Rådets första fråga:

Rådet gärna vill allmänt höra vilka utmaningar på funktionshinderområdet presidiet ser på kort sikt under år 2024 och gärna också på lite längre sikt.

Alexander Ojanne berättar att staden är i en ekonomisk ganska tung period generellt. Skulle arbetslösheten sticka iväg och vi inte får bukt på inflationen kommer vi få finansiella problem på kort sikt. Samtidigt tycker han att de tagit lite höjd för detta i budgeten, utan några effektiviseringskrav. Han menar på att det inte är en expansiv budget som de lagt för 2024 men inte heller några neddragningar trots ett ganska kärvt ekonomiskt läge.

Alexander Ojanne fortsätter berätta att byggkonjunkturen och lokalförsörjningen generellt kommer vara ett problem på längre sikt om de inte lyckas få ett grepp om det. Han tycker att den planen som ligger är bra, men att när man lägger budget så är det ju alltid en prognos och man får hoppas stämmer överens med framtiden.

Jan Jönsson berättar att han instämmer med Alexander Ojanne om att budgeten för 2024 ser bättre ut än för 2023. Det Jan Jönsson ser som ett fortsatt problem att det inte är särskilt många som vill vara med i stadens LOV, det är ju ett problem för stadens funktionsnedsatta då man inte får samma valfrihet som andra får. Detta är ju ett långvarigt problem som varit även under förra mandatperioden men något som han ser behöver förändras och ses över på kort sikt.

Det Jan Jönsson ser som bekymmersamt är trygghetsfrågorna för funktionsnedsatta, något som är ett påtagligt problem under trygghetsundersökningar, att funktionsnedsatta upplever en så pass högre brottutsatthet. Han anser att det är något man behöver undersöka orsaken till för att kunna jobba med på rätt sätt.

På längre sikt ser Jan Jönsson att byggtakten nu är ganska kraftigt bromsad på grund av det allmänna läget i landet, vilket gör att även bygget av LSS bostäder stannat upp.

Rådet undrar varför det är ett svagt intresse att gå med i LOV. Rådet har även svårt att se ett slut på trygghetsproblemet.

Jan Jönsson berättar att en problematik med det svaga intresset för att gå med i LOV är att Stockholm till skillnad från många andra kommuner inte har någon indexering på ersättningsnivåerna för framförallt gruppbostad där problemet är stort. Han berättar att inom daglig verksamhet finns det många aktörer som är anslutna till LOV. Bland annat äldreomsorgen i Stockholm är kopplat till OPI, där man får höjd ersättning beroende på hur ekonomin utvecklar sig. Han tror att man kanske behöver kolla på frågan och kanske titta på prissättningen.

Jan Jönsson förklarar att trygghetsfrågan delvis är en polisiär fråga. Han informerar att han och Alexander Ojanne kommer ta med sig frågan vidare.

Rådet undrar om man kanske kan starta upp ett samarbete med verksamheterna som inte vill gå med i LOV för att försöka ta reda på vad problemet är.

Alexander Ojanne berättar att problemet är att det finns en underetablering, vilket gör att även om man inte går med i LOV så får man sina platser fyllda då staden måste placera personerna och då blir det en placering som går på en individuell prislista. Vilket gör att det blir betydligt dyrare för staden att placera, men företaget tjänar mycket mer pengar på det.

Alexander Ojanne berättar också att vi är utelämnade att göra på detta sätt då det inte finns några andra platser att köpa. Hade det varit en mer fungerande marknad och ett större utbud av placeringar funnits hade det blivit en konkurrens men företagen vet att företagen får placering ändå och det blir ett sätt att tjäna pengar på för företagen.

Jan Jönsson berättar att han läste i förslaget till ett nytt verksamhetsprogram att man vill pröva att göra idéburna verksamhet alltså sådana som inte har ett vinstintresse. Han vet inte om det går att kombinera med LOV men den idén tycker han och liberalerna är väldigt bra då de tycker att det är bra att få in mer stiftelser och kooperativ eller liknande då de ofta har ett rätt genuint engagemang i det de gör och där kanske man kan hitta spännande lösningar.

Alexander Ojanne berättar att vi ser att i den mätningen som gjorts nu att tryggheten ligger ganska still. Den går varken upp eller ner i staden generellt, men för dem som är funktionsnedsatta har otryggheten gått upp och tryggheten gått ned.

Alexander Ojanne berättar att de också kommer att samla funktionshinderrörelsen till rundabordssamtal för att ha dessa diskussioner. Han vill gärna att ledamöterna i detta råd tar med sig frågan tillbaka till sina organisationer. Vad kan staden göra för att motverka otryggheten hos de funktionsnedsatta?

Rådet ställer frågan om att man kanske under trygghetsvandringar kan engagera medborgarna i frågor som bidrar till tryggheten för de funktionsnedsatta?

Alexander Ojanne tycker att det skulle vara spännande att göra trygghetsvandring riktat mot de med funktionshinder.

Rådets andra fråga till presidiet är att de gärna skulle vilja höra hur man ser på "Tillgängliga trottoarer och gångbanor", under den rubriken står det tydligt på stadens hemsida att trottoarer och gångbanor alltid ska vara säkra och framkomliga, sandade, saltade, sopade etc.

I år - liksom tidigare år - är cykelbanorna rena och fina medan snön får ligga kvar på trottoarerna.

I ett längre perspektiv innebär detta för våra målgrupper risk för isolering och därmed risk för psykisk ohälsa.

Det är många som på grund av att de använder t ex rullator eller rullstol inte kan gå ut när trottoaren inte underhålls när det har snöat.

Rådet tycker det är viktigt att belysa sambandet mellan psykisk ohälsa och ofrivillig isolering hemma. Att kanske inte möta någon annan människa under en längre tid. Bara en sådan sak som att själv kunna gå och handla är en viktig del i både fysisk och psykisk hälsa.

Rådet vet att snöröjningen är upphandlad och inte görs av staden men tänker att frågan är större än så.

Alexander Ojanne håller med om att det inte är tillräckligt bra snöröjning men menar också på att Stockholms stad är en väldigt komplex stad att snöröja med tanke på täta, små, många och befolkade gator. Ett problem som har varit är att det har varit två olika upphandlingar, en för cykelbanor och en för gångbanor. Upphandlingen för cykelbanor har skött väldigt bra. Sedan finns det problem med att sopsalta trottoarer då det är ett problem för stadens hundar då deras tassar inte mår bra av saltet.

Rådet berättar om att man i Västerås använder spillvärme från deras fjällvärmeverk som går i ledningar under trottoarer och

cykelbanor, vilket innebär att de inte behöver snöröja. Rådet undrar kan man tänka annorlunda och möjligtvis tänka lite så som Västerås gjort?

Alexander Ojanne är medveten om hur Västerås gjort påpekar också att han inte är rätt person att svara på detaljfrågor för snöröjningen i Stockholms stad. Han tror att det är lättare i en mindre stad att se till att snöröjningen fungerar. Han menar också på att det skulle innebära en väldigt stor kostnad för Stockholm stad att behöva gräva upp alla trottoarer då det är ett stort område med många centrum, så många olika bostadsområden vilket gör det mer komplex. Alexander Ojanne tycker att fråga är viktig. Han och Jan Jönsson tar med sig frågan till kollegorna på Trafiknämnden och uppmanar rådet att också ta kontakt med dem.

Rådet hälsar att det är en fråga som lyfts med trafiknämnden redan men att det håller med om att det borde lyftas igen.

Rådet tackar presidiet för att de kom till dagens möte och för den öppna dialogen.

4. Anna Colliander (utredare, socialförvaltningen)

Gästar rådet för att berätta om Boendeplan 2023 och 2024.

Anna Colliander visar ett bildspel (se bilaga 4.1)

Anna Colliander berättar att boendeplanen 2023 - 2033 blev antagen av socialnämnden i maj detta år och den har varit uppe för beredning hos kommunstyrelsen i oktober.

Socialförvaltningen har påbörjat arbetet med nästa års boendeplan.

Anna Colliander fortsätter med att berätta de har gjort ett dokument som fungerar som en vägledning för skribenterna på stadsdelarna. Den fungerar som en vägledning för de frågor som ska fyllas i till socialförvaltningen. Vägledningen brukar socialförvaltningen presentera på ett uppstartsmöte med stadsdelsförvaltningarna. På uppstartsmötet går man igenom föregående års resultat, frågorna inför nästa år boendeplan och även har en utvärdering.

Varje år beställer socialförvaltningen en prognos över behovet av bostäder med särskild service från Sweco. Sweco's nya prognos för nästa år beräknas vara klar i mitten av december 2023.

Det som är nytt är att socialförvaltningen även beställt en prognos på boende med särskild service för barn och ungdomar inom LSS och stödboenden för socialpsykiatriens målgrupp. När Sweco's prognos är klar skickas den ut till stadsdelsförvaltningarna som ett underlag i deras arbete.

Den 16 februari kommer stadsdelsregionerna att lämna in sina boendeplaner till socialförvaltningen så att de kan sammanställa en stadsövergripande boendeplan.

Utifrån prognosen i boendeplan 2023 kommer staden nå målet om bostäder med särskild service för personer i behov inom en tioårsperiod.

Rådets kommentarer:

Rådet är positiv till att det inom en tioårsperiod är möjligt att nå målet om bostad med särskild service.

Anna Colliander har tagit med sig några frågor till rådet: Socialnämnden ska utreda förutsättningarna för att starta bostad med särskild service för barn och unga inom LSS. De flesta

bostäder med särskild service för barn och unga ligger i friliggande hus. I Stockholm är det svårt att hitta tomt att bygga friliggande bostäder på. Hur ser rådet på att bygga bostäder för barn och unga inom LSS i stadsmiljö, exempelvis på bottenplan med uteplats?

Än finns inga servicebostäder för socialpsykiatrins målgrupp. Utformningen för en servicebostad inom LSS är cirka 12 lägenheter samt gemensamhetsutrymme. Hur ser rådet på antal lägenheter kopplade till servicebostaden?

Det är nu möjligt för privata aktörer att ansluta till LOV med friliggande gruppboendestäder i länet. En friliggande gruppboendestad har hittills anslutits. Fördelar och nackdelar för olika målgrupper att bo i länet?

Rådet lyfter vikten av att lägenheterna måste vara ljusa och med i alla fall några soltimmar varje dag. Rådet tycker också att det är av stor vikt att det ska vara helst mindre än 300 meter till närmsta grönområde för att det ska vara lättare att komma ut och inte bli isolerad.

Rådet vill också framföra att behoven och önskemålen för barn och unga ser olika ut i olika åldrar. Som barn kanske det är viktigast att ha en gunga nära boendet medan man som ung kanske tycker att det är viktigt att det finns en balkong/uteplats att nyttja.

Rådet tror att cirka tolv lägenheter är en bra mängd för serviceboendestäderna för socialpsykiatrins målgrupp. Rådet tror också på att inte ha någon påtvingad gemenskap men att det ska finnas en gemensam yta.

Anna Colliander berättar att de flesta som flyttar till en bostad med särskild service är runt 16-17 års ålder, men att åldersspannet kan vara upp till 21 år.

Anna Colliander tackar för rådets svar på hennes frågor, något hon kommer att ta med sig i det fortsatta arbetet med boendepåbudsplanen.

Rådet tackar Anna Colliander för att hon kom och gästade rådet.

5. Genomgång av föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

Rådets kommentarer:

Rådet tackar för ännu ett bra och utförligt protokoll med en tydlig struktur och för att det är lätt att se vad rådet har sagt och vad tjänstemännen svarat.

6. Socialnämnden

6.1. Föredragningslista socialnämnden 2023-12-12

6.1.6. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2028

Rådets kommentarer:

Rådet tycker att programmet är mycket bra men väldigt "allmänt" och önskar att få ta del av tillämpningsanvisningarna med förslag på indikatorer.

Lisa Gagnerud hälsar att hon inte är säker på hur processen ser ut men att hon kommer att undersöka frågan med funktionshinderombudsmannen Astrid Thornberg till nästa sammanträde.

6.1.12. Genomlysning av Stockholms stads användning av sociala lägenheter inklusive utredning om boenden för komplexa målgrupper

Rådets kommentarer:

Rådet önskar krav på fastighetsägaren om att redovisa om personerna blir uppsagda eller om de säger upp sina bostäder själva, eftersom det inte fanns noteringar på detta för 47 %.

6.1.13. Möjlighet att fatta beslut för längre tidsperioder i syfte att öka framförhållningen för brukare och utförare

Rådets kommentarer:

Rådet har läst att handläggarna bör ta kontakt med den enskilda personen som har insatsen i god tid, men i verkligheten är det den enskilde som jagar handläggaren när beslutet går ut. Något som kan vara väldigt svårt för den enskilde eftersom det sker byten av handläggare ofta i stadsdelarna. Rådet vill gärna se att besluten är fleråriga eller tillsvidare.

Rådet anser att det ska finnas möjlighet att delta i Daglig verksamhet även efter uppnådd pensionsålder. Rådet ser gärna att de får en uppföljning av detta under nästa år.

6.1.14. Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten

Rådets kommentarer:

Rådet ser gärna en uppföljning av Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten under 2024. Rådet undrar vilka åtgärder staden kommer att vidta för att kunna nå de som är uppsatta i handlingsplanen?

Lina svarar att handlingsplanen är en beskrivning av ett önskat läge och att staden även satt in stadsövergripande aktiviteter. Tanken är att man på årsbasis enklare kan fatta nya beslut utifrån behov och hela tiden justera indikatorerna därefter så att vi förflyttar oss hela tiden.

6.1.19. Boendestöd inom funktionsnedsättning – en kvalitetsgranskning

Rådets kommentarer:

Rådet har noterat att det blivit en minskning sedan tidigare. Finns det en ambition att öka andelen?

Lisa berättar att hon bjudit in funktionshinderinspektörerna till ett av vårens sammanträden, när deras årsrapport går upp till nämnden så att rådet kan ställa frågor och gå djupare i kvalitetsgranskningen.

7. Äldrenämnden

7.1. Föredragningslista äldrenämnden 2023-12-12

7.1.7. Verksamhetsplan för äldrenämnden 2024

Rådets kommentarer:

Rådet tycker det känns bra att de fyra fokusområden vi har beslutat om i vårt råd fanns med i verksamhetsplanen. Rådet noterade även att det stod att man ska ha tillgång till ett bra boende som man har råd med.

Rådet önskar att personalen får utbildning i hur man pratar med människor med hörselnedsättning och inte bara i hur olika hjälpmedlen fungerar.

Linda Hamnes svarar att de fokuserat mycket på lokaler och hjälpmedel men att det numera börjar jobba med utbildningar för personalen.

7.1.11. Stockholms stads handlingsplan för en hållbararbetssituation inom socialtjänsten

Rådets kommentarer:

Rådet hänvisar till svaret under punkt 6.1.14.

8. Överförmyndarnämnden

8.1. Föredragningslista överförmyndarnämnden 2023-12-14

8.1.14. Yttrande över remiss från kommunstyrelsen ”Stockholmstads trygghetsprogram 2024-2027”

Håkan berättar att de möter en mer organiserad brottslighet som de inte mött förut. Det är mer avancerade upplägg med bland annat företag.

Håkan vill även nämna att det i en annan kommun i Sverige framkommit i att det är en chef för den kommunens överförmyndarnämnd som skingrat pengar av sina huvudmän. Därför har Håkan krävt att revisorerna ska göra en särskild granskning av Stockholms stads överförmyndarförvaltning.

Rådets kommentarer:

Rådet tycker att det ta initiativ är mycket bra.

9. Anmälningssärenden/Övrigt

Rådets kommentarer:

Rådets vill att det ska skickas ut en fastställd kalender för kommande års sammanträden för vårt funktionshinderråd.

Lisa Gagnerud och Therese Englund sammanställer en årsplan för rådets samtliga sammanträden som skickas ut till rådet under kommande vecka.

Lisa Gagnerud berättar att det finns en e-tjänst för äldreomsorgen och för personer med funktionsnedsättning. Stockholms stad hoppas att kunna utveckla e-tjänsten under det kommande året. Den finns på marknaden och används men socialförvaltningen vet att den behöver förbättras. Lisa Gagneruds förslag är att vi skickar ut länken till ledamöterna så att rådet kan testa den och gå igenom för att se vad de tycker om e-tjänsten och vilka förbättringar de ser att förvaltningen kan göra med e-tjänsten. Hur kan den bli enklare? Saknas det någonting i e-tjänsten?

Rebecka Jeppsson som är en av de som jobbar med e-tjänsten kommer att besöka rådet under januari för att prata om e-tjänsten och få in rådets synpunkter.

Rådet ställer sig positivt till Lisa Gagneruds förslag.

Ordförande tackar för ett bra möte och avslutade mötet.

Funktionshinderrådets
protokoll 18 januari 2024

10

ÖFF 2024/174

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande	Nils Duwähl (DHR)
Ledamöter	Gunilla Antemar (HSO/Neuro) Niklas Bjurström (HSO/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm) Micaela Kedhammar (Attention) Gunnar Sandström (SRF)
Tjänstemän	Veronica Wolgast Carstorp, socialförvaltningen Lisa Gagnerud, socialförvaltningen Therese Englund, socialförvaltningen Rebecka Jeppsson, socialförvaltningen Håkan Andersson, överförmyndarförvaltningen Philip Stewén, borgarradssekreterare
Frånvarande	Torbjörn Dacke (HSO/FUB) Elsa Brunemalm (SDF) ledamot
Justerare	Gunilla Antemar (HSO/Neuro) Nils Duwähl (DHR)
Sekreterare	Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 18 januari 2024 klockan 14:00-16:00.

Förmöte för rådets ledamöter och ordförande startade klockan 13:30.

Plats:

Digitalt via Zoom X

Bilagor

Sammanträdesplan för funktionshinderrådet 2024.docx

ASoS – ansökan om stöd och service.pptx

1. Godkännande av föredragningslistan

Den utsända dagordningen godkändes.

2. Val av justerare och tid för justering

Nils Duwähl och Gunilla Antemar utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 22 januari 2024.

3. Anmälan av sammanträdesplan för funktionshinderrådet 2024

Lisa Gagnerud visar ett dokument(se bilaga).

Hon berättar att hon har tagit fram en sammanträdesplan där de utifrån de fyra teman planerat in dem på de olika sammanträdestillfällena. Planeringen är preliminär med reservation för ändringar.

4. Lisa Gagnerud och Rebecka Jeppsson (utredare, socialförvaltningen)

Gästar rådet för att berätta om e-ansökan ASoS och för att diskutera förbättringsområden.

Rebecka Jeppsson börjar med att presentera sig för rådet. Hon berättar att hon jobbar på enheten för digitalt verksamhetsstöd där hon är projektledare. Ett av hennes ansvarsområden är att se över de e-tjänster som vi ansvarar för som är kopplade till socialtjänsten.

Lisa Gagnerud visar ett bildspel (se bilaga).

Lisa Gagnerud berättar att de gästar rådet som ett led till de fyra fokusområden vi tog fram förra hösten. Det här sammanträdet har temat digitalisering.

Lisa Gagnerud och Rebecka Jeppsson har med sig tre frågor:

- Hur kan tjänsten blir enklare för användaren (gärna konkreta tips!)
- Vad saknar ni i tjänsten?
- Vilka ärenden tror ni att personer i målgruppen skulle vilja göra online?

Det går bra att maila Lisa Gagnerud och Rebecka Jeppsson även i efterhand om rådet har några funderingar eller förslag på förbättringsområden.

Rådet tipsar om att lägga till riksfärdtjänst eftersom det är något som hanteras av kommunen, men även titta på att få in vanliga färdtjänsten då ansökan alltid går genom kommunen innan regionen fattar beslut.

Rådet ser även att det ska finnas möjlighet att kunna logga in för de som har juridiska rättigheter att agera ombud för någon.

Rådet undrar om det finns någon plan på att erbjuda ”mina myndighetsbeslut” som komplement till fysisk post? De undrar om den är tillgänglighetsanpassad för skärmläsare och hur GDPR ställer sig till e-tjänsten.

Ett förslag från rådet är även att se över den information som finns i e-tjänsten och på hemsidan för att se till att det finns information på lätt svenska. Saker som vad är det man kan ansöka om, vad betyder en kontaktperson, vem behöver det och hur ansöker man om det.

Rebecka Jeppsson berättar att det är många som har önskat just att få Kivra och myndighetsbesluten som alternativ.

Socialförvaltningen håller på att se över vilka alternativ som finns och hur det skulle kunna gå att lösa. Frågan är uppe på bordet redan men det är långa processer.

Lisa Gagnerud berättar att tjänsten är tillgänglighetsanpassad och tjänsten ska fungera med skärmläsare men att det ska finnas ett dokument där man ser en sammanfattning av ansökan i e-tjänsten som är i PDF-format som inte är tillgänglighetsanpassat än. Något som de är medvetna om och jobbar på att lösa.

Hon berättar de gjorts en informationsklassning av systemet. Och att det ska vara ett högsäkert system. Som Tieto har levererat åt socialförvaltningen.

Hon meddelar också att hon tar med sig frågan om möjlighet att kunna logga in för de som har juridiska rättigheter att agera ombud för någon.

Rådet ser gärna en utveckling av de digitala tjänsterna men att staden samtidigt behåller analoga möjligheter under överskådlig tid.

Lisa Gagnerud berättar att man kan ringa kontaktcenter, antingen till sin stadsdelsförvaltning men att det även finns ett kontaktcenter funktionsnedsättning som guidar och hjälper till.

Rådet undrar över om det finns någon statistik som visar på hur snabbt stadsdelarna reagerar på meddelanden från kontaktcenter.

Lisa Gagnerud tar med sig frågan.

Rådet tackar Lisa Gagnerud och Rebecka Jeppsson för att de kom och gästade rådet och ordförande tycker det vore bra om de i rådet som använder sig av skärmläsare kunde testa e-tjänsten och även ta med sig till sina föreningar och be även de testa.

5. Genomgång av föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

Rådets kommentarer:

Rådet tackar för ett väl skrivet och justerat protokoll.

6. Socialnämnden

6.1. Föredragningslista socialnämnden 2024-01-23

Rådet har inga kommentarer.

6.1.9. Våld i nära relationer

Rådets kommentarer:

Rådet tycker att det borde arbetas mer aktivt med män som utsätts för våld i nära relationer.

Veronica Wolgast Carstorp föreslår att vi bjuder in någon för att få en dragning inom området då hon vet att arbetsgruppen som jobbar med just våld i nära relation även arbetar mot målgruppen män som utsätts för våld i nära relation.

Rådet vill också ha en kortare dragning om hur äldreomsorgen jobbat vidare med anhöriganställningar.

Therese Englund tar med sig frågan vidare till Linda Hamnes.

6.1.11. Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 3 år 2023

Rådets kommentarer:

Rådet undrar över "personalbrist" som orsak, är det kontaktpersoner, eller också andra insatser?

Lisa Gagnerud svarar att det stämmer att det gäller kontaktperson eller kontaktfamilj både inom LSS och SoL. När stadsdelsförvaltningarna väljer personalbrist som orsak för kontaktperson eller kontaktfamilj så handlar det ofta om att det är brist på kontaktpersoner/kontaktfamilj eller att SDF inte har kunnat göra en bra matchning utifrån det utbud av kontaktpersoner- och familjer som SDF har.

6.2. Verksamhetsplan för socialnämnden 2024

Rådets kommentarer:

Rådet vill uppmärksamma på sid 37, skrivningen om att man tänker utreda möjligheten öppna barnboende LSS inom stadens gränser. Rådet ställer sig väldigt positivt till detta. De undrar om det kommit igång än. Och hur det gått med förra årets uppdrag om att starta ett HVB-hem i egen regi.

Veronica Wolgast Carstorp berättar att staden är i det inledande skedet än så länge med barnboendet. Angående HVB-hemmet har staden rekryterat delar av personalstyrkan och landat i vilken lokal det blir.

Rådet undrar hur staden arbetar för att barn och unga inte ska få uppbrott i sina placeringar.

Veronica Wolgast Carstorp svarar att staden jobbar hårt med att hitta familjehem som mäktar med hela uppväxten, sedan tar placeringen slut när man blir myndig om man inte går gymnasiet och det finns nu en stor utredning om barn i samhällets vård, där ett förslag är att man ska kunna förlänga placeringarna även efter 18 års ålder även om man inte går i gymnasiet. Ansvar för barnet stannar i stadsdelen under hela perioden om inte familjehemsföräldrarna vill bli vårdnadshavare för barnet. Då blir det inte längre en placering längre. Ur ett barnperspektiv har man länge tryckt på att om ett barn varit placerad i mer än en 2-3 årsperiod ska det göras en bedömning huruvida om det är lämpligt att familjehemsföräldrarna blir vårdnadshavare för barnet, för att minska uppbrotten. Men det går inte alltid att undvika.

7. Äldrenämnden

7.1. Föredragningslista äldrenämnden 2024-01-30

Rådets kommentarer:

Rådet har inga kommentarer.

8. Överförmyndarnämnden

8.1. Verksamhetsplan för överförmyndarnämnden 2024

Rådets kommentarer:

Rådet undrar vad Håkan Andersson ser som utmaningar inför året.

Håkan Andersson berättar att de är att hålla budget i dessa tider.

Rådet undrar hur det går med rekryteringen av ställföreträdande.

Håkan Andersson berättar att de just nu har ett samarbete med Järva stadsdelsförvaltning för att rekrytera nya ställföreträdande. Han berättar att de ser ett behov av fler som bor i området och har mångfaldskompetens. Men att de kommer försöka samarbeta med andra stadsdelsförvaltningar för att försöka rekrytera ställföreträdande.

Rådet ställer sig positivt till verksamhetsplanen.

9. Anmälningssärenden/Övrigt

9.1. S:t Julianpriset 2024

Rådet har tagit del av informationen.

Övrigt:

Rådet berättar att de i SRF vill bjuda in första linjens chef från alla stadsdelsförvaltning för att resonera om varför de över 65 får minskat antal timmar ledsagning. Hur når man ut till dessa

Therese Englund tar det vidare till Linda Hamnes.

Rådet vill veta om det måste bli en ny ansökan när man ringer och ber om fler timmar ledsagning, vilket leder till att de timmar man sparar försvinner.

Lisa Gagnerud tar med sig det och undersöker.

Ordförande tackar för ett bra möte och avslutade mötet.

Resultat av brukardialoger

12

ÖFF 2024/176

RESULTAT

AV BRUKARDIALOGER.

FÖRHOPPNINGSVIS TILL GAGN FÖR:
ÖVERFÖRMYNDARFÖRVALTNINGEN

VÅREN 2023

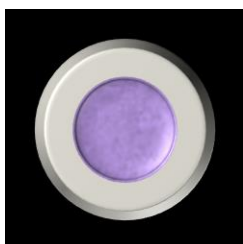
ALLT SOM FINNS I DESSA RAPPORTER ÄR GODKÄNT AV
BRUKARNA OCH ANONYMISERAT.

Av: Elisabet Kvist, Brukarstödjare Stadsledningskontoret. Med visst
bidrag av, Fredrik Gothnier, Brukarstödjare Stadsledningskontoret

L
E
V
A

&

B
O

BRUKARDIALOG (tidigare Brukarforum, Individuell Åsiktsinsamling & Brevforum)

Ett komplement till Den Årliga Brukarundersökningen

När vi brukarstödjare kontaktade verksamheterna för att boka in besök våren 2022, hade de en möjlighet att vi ordnade med brukarforum och/eller individuell åsiktsinsamling och/eller brevforum.

1. Brukardialoger kallar vi de möten som sker mellan oss (Brukarstödjare) och de brukare som önskar tala med oss.

På dessa möten kan en eller fler deltagare (i detta fall boende) berätta vad de tycker är bra och (ifall det finns något) mindre bra med sin verksamhet, sina insatser och med kommunen i största allmänhet. De kan presentera förbättringsförslag, samt ställa enklare frågor. Vanligtvis sker dialogerna i samband med att informanterna fyller i sin enkät med oss.

Deltagare om Brukardialog: "Det är helt fantastiskt att vi numera kan prata direkt om det som är viktigt för oss. + att det finns människor som vill lyssna – på alla nivåer!"

Vi brukarstödjare har grundläggande kunskaper om hur kommunen fungerar, vad det finns för stöd och insatser. Samt hur man kan gå till väga för att ansöka om dessa.
Vid behov hänvisas brukare vidare.

Forumet/mötena är helt frivilliga att delta på. Deltagarna är anonyma och personal (från boendet i fråga) medverkar inte.

För de som vill lämna synpunkter och inte sitta ned med oss fanns en möjlighet att bli uppringd och göra det via telefon. Eller via brev som boende-personal vidarebefordrade till oss.

Sekretess och samtycke:

Det är viktigt att det finns ett samtycke innan någonting skrivs ned och förs vidare.

Ty det är brukarna som äger sin information och väljer om de vill dela den med Stockholms Stad i detta sammanhang. Därför är vi alltid noggranna med att fråga. Personal önskas även påminna brukarna om deras rättigheter.

Deltagare om att tala enskilt med brukarstödjarna: "Det finns saker som jag vill berätta men inte i grupp. För att det är av så känslig karaktär. Därför är det bra att man också kan prata med dem utan att andra lyssnar."

Trevlig läsning!

Sammanställning.

Innan Ni/Du börjar läsa kan det vara bra att känna till att när det står "notering," är det jag Brukarstödjare Elisabet som kommenterar. Inte brukares egna citat (om inte det på något sätt framkommer).

Överförmyndarförvaltningen

Resultaten som redovisas är baserade på synpunkter som de svarande som jag, Brukarstödjare Elisabet, kom i kontakt med under de årliga brukarundersökningarna och de årliga brukardialogerna.

Inom verksamheterna:

- gruppboenden (SOL socialpsykiatri)
- stödboenden (SOL socialpsykiatri)
- (specifika) HVB-boenden (SOL socialpsykiatri, med flera beslut)

God Man, insatsen:

Fler uttrycker stor tacksamhet till att ha en god man. De känner att det är skönt att få stöd med att ta hand om: (vanligast) sin ekonomi - eller att ta hand om sin ekonomi på ett bättre sätt, ta hand om sin vardag, och/eller sina kontakter med myndigheter

- Utan att (obs: detta gäller de som inte har en anhörig/närstående som god man) behöva belasta eller behöva belastas av en krävande kontakt med anhöriga/närstående.

God Man, Individen:

Majoritet av de svarande som har god man trivs med denne och vill inte byta.

De rosar kontakten med sin gode man. Och förklarar att det är trevligt och/eller stödjande att höra av personen. Att det känns bra att personen finns där, och tryggt att denne kan "rycka in" och "ordna upp" vid behov. I allehanda ärenden.

- Både ekonomiska och övriga.

God Man (bidrar till) återhämtning:

Vissa nämner att de orkar tänka mer på annat och/eller sysselsätta sig med annat, när den gode mannen stödjer dem med en del utav det som är svårt i deras liv. Att de kan luta sig tillbaka och återhämta sig.

Direkt ur livet (en klient berättar:)

"Ja alltså efter de där månaderna på "psyk*" (*avser en psykiatrisk heldygnsvårdsavdelning i detta fall) med psykos och allt var jag helt slut.

Och mycket var virrigt. Jag hade bland annat tydligen inte betalat alla räkningar under tiden som ineliggande och därför fått en del skulder och så.

Min handläggare på kommunen berättade lite om insatsen god man och föreslog att jag skulle ansöka om jag tyckte att det lät stödjande. Jag tänkte att det där kanske är bra. För jag orkade inte hålla på med det där hemma.

Det var jobbigt nog att få i sig mat och diska och tvätta och städa och sådant som man gör varje vecka. Tyckte jag.

Så jag ansökte och fick en god man då rå. Som nästan direkt ringde runt till alla och ordnade med avbetalningsplaner och så.

Sedan fanns personen kvar för att se att allt gick som förväntat. Och ordnade till mer saker som strulade på vägen.

Idag 3 år senare har vi faktiskt fortfarande kontakt. Det är om det vanliga som att betala räkningar i tid, jag får hjälp med det. Och h-n stämmer av varannan månad om det är någonting speciellt.

Det har varit jättebra med god man för att komma på rätt köl och fortsatt att paddla på sen!

Dessutom har vi ganska kul ibland. H-n har hundar hemma och jag har alltid gillat hundar. Så vi pratar ganska mycket om dem (hundarna) också och det händer att jag får hälsa på hans hundar när vi ses ute.

Det är mysigt tycker jag."

Berättelsen är något ändrad för att personens identitet inte ska kunna avslöjas.

Viktiga punkter för att insatsen ska fungera så bra som möjligt verkar, baserat på svarandes synpunkter, verkar vara att:

- Personkemin mellan god man och klient är som minst fungerande, helst välfungerande.
- Den gode mannen och klienten delar minst ett intresse, ett ämne som de finner trivsamt att tala om och/eller en aktivitet som de finner trivsamt att utföra. Så som att fika tillsammans.
- Den gode mannen är tillgänglig - dvs personen lyssnar och tar det dennes klient säger på allvar oavsett vad den gode mannen tycker om det. Ringer/skriver/besöker vid kontaktförfrågan, osv.
- Den gode mannen informerar innan åtgärder. (Om exempelvis huvudmannen ständigt ger bort pengar, skuldsätter sig eller ägnar sig åt förehavanden som riskerar hus och hem - kan denne behöva en förvaltare. Och det behöver personen känna till för att förstå vad som

sedan händer eller kanske få en sista chans till bättring.

En bra god man är en ärlig god man som förklarar detta så den enskilda förstår.)

- Den gode mannen talar och förklarar på ett sätt så att huvudmannen förstår. Och (om det bedömt nödvändigt) säkerställer att så är fallet genom att exempelvis be den enskilde att upprepa eller sammanfatta vad denne har sagt med sina egna ord och uttryck.

- Kontakten inte är för formell utan att god man och huvudman kan umgås/träffas som bekanta. Och emellanåt ha en "vän-lik" relation.

Det gör det lättare att samarbeta.

Förvaltare:

Nöjdhet

Det finns de som är nöjda med att ha en förvaltare och de som är mindre nöjda med det.

De som är nöjda känner att det är skönt att kunna lämna över stora delar som är viktiga för dem i deras liv till en person vars uppdrag är att "ta hand om och ordna med bitarna på ett bra och ändamålsenligt sätt."

Medan de enskilda exempelvis fokuserar på annat, så som återhämtning.

Fler som är mindre nöjda med att ha en förvaltare verkar bli motiverade till att arbeta med sin situation för att uppnå större chanser till att på egen hand sörja för sig själva. Helt, delvis eller något. De förstår orsaken till att de har denne i sitt liv. Och försöker att göra det bästa av det.

De som är mindre positiva till att ha en förvaltare känner att de har blivit fråntagna deras beslutsrätt. Och fler utav dem förstår inte varför, anledningen till att de har en förvaltare. Alternativt håller inte med om den.

Stärkande morötter:

Stärkande morötter på vägen kan vara att exempelvis själva få styra om de ska få 600kr på en vecka och ingenting nästa. Istället för 300kr per vecka.

Och om det går bra kanske pröva en större summa var tredje vecka.

Att få arbeta sig fram stegvis stödjer för de flesta till att få mer egenmakt i deras liv. Både de som har god man och de som har förvaltare.

Som en del nämner är det enklare att se vad som fungerar om de "provar på nya saker" och vad som inte fungerar. Och arbeta vidare med ny kunskap.

Det är belönande att få vara med och planera om/när det går: *även om det endast rör små beslut - så som om utbetalningar ska ske på torsdag eller fredagar. Och ligga på 220kr varannan vecka och 200kr varannan istället för 210kr varje.*

Vidare känner fler att de vill kunna sätta sin in i vad den gode mannen eller förvaltaren gör genom att de exempelvis:

- går igenom det (i korthet) med huvudmannen en gång varannan månad vad de ,den gode mannen eller förvaltaren, har gjort. Genom att exempelvis skriva skriver en enkel kortfattad punktlista med vad h-n har gjort (exempel "betalat samtliga räkningar, ringt Fortum om en sen faktura samt efter samtal med huvudman kontaktat dennes handläggare på kommunen och bitt h-n att ringa upp") och ordnar så huvudmannen får listan.

Det finns även de som vid enstaka tillfällen (eller ofta) skulle få önska vara med när den gode mannen eller förvaltaren gav dem stöd med någonting, exempelvis ringde ett samtal åt dem.

Avslutningsvis finns önskemål om att det ska vara enklare att byta god man och förvaltare. Vid behov.

- Speciellt vid högst giltiga skäl (så som om de enskilda bråkar med sin ekonomiske stödperson.)

Och att det ska informeras oftare hur huvudmän kan gå tillväga för att ordna med detta samt hur och av vem eller vilka som de kan få stöd.

Det finns önskemål (som nämnt) att det behöver bli enklare för de enskilda att förstå vad just de behöver göra för att i framtiden eventuellt få mer egenmakt och/eller kunna utföra fler förehavanden på egen hand.

Övrigt:

Det efterfrågas mer information på fler ställen om medborgarkontor, som tillfälligt kan ordna med visst stöd med att fylla i papper med mera.

Eftersom vissa har behov av exempelvis mindre omfattande ekonomiskt stöd eller mindre omfattande stöd med myndigheter under 1-fler tillfällen.

Avslutningsvis, en fundering:

När jag Elisabet har talat med människor om orsaken/orsakerna de inte väljer att bli goda män, känner vissa att en del av det beror på att de emellanåt – eller ofta – behöver närvara på ett eller fler ställen fysiskt. Om de främst – eller endast – kunde ha kontakt med de enskilda via telefon /video – samtal, och främst stödja digitalt – via telefon /datorn, skulle fler kunna tänka sig att bli gode män.

En del skulle även känna att de kunde prova om det fanns ett kortare, god – manskap, så som ”god man korttid” för de med mer tänkta tidsbegränsade behov.

Som nämnt; Tack för ännu ett år med fantastiska möten!

Allt gott! Önskar Elisabet Kvist (författare av sammanställningen), Brukarstödjare Stadsledningskontoret.

Med kollega Fredrik Gothnier (som viss bidragande resurs med rapportskrivningen), Brukarstödjare Stadsledningskontoret. 2023-11-14

Yttrande över remiss från
kommunstyrelsen "Inrätta
kommunstyrelsens råd för
nationella minoriteters
rättigheter"

14

ÖFF 2023/1723

Handläggare
Nina Ohlsson Bolin**Till**
Överförmyndarnämnden

Inrätta kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens förslag är att överförmyndarnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Sammanfattning

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. I lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk regleras rätten till delaktighet och inflytande för de nationella minoriteterna. I Stockholms stad bor och verkar människor från samtliga nationella minoriteter och staden har under flera år genomfört samråd med föreningar från samtliga minoritetsgrupper. Stadsledningskontoret har gjort en översyn av samrådets arbete och lämnat ett förslag på reviderat arbetssätt som i huvudsak innebär att ett råd för nationella minoriteters rättigheter inrättas under kommunstyrelsen och att sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst kan betalas ut till rådets ledamöter.

Förvaltningen är positiv till att det inrättas ett samverkansråd under kommunstyrelsen för att säkerställa nationella minoriteters rättigheter i Stockholm stad. Som en liten förvaltning innebär den här typen av frågor utmaningar i form av kapacitet och förmåga att tillgodogöra sig tillräcklig kunskap, genomgå utbildning och genomföra samverkan. Förvaltningen ser därför positivt på att det inrättas ett samverkansråd på central nivå för att säkerställa en strategisk styrning av arbetet som kan präglas av en helhetsbild, specialistkunskaper på området samt förutsättningar för genomslag i alla stadens verksamheter. Förvaltningen anser dock att rådets tillämpningsområde borde breddas ytterligare. Så som förslaget får förstås tillkommer nu ytterligare en samverkansinstans utöver alla

instanser som redan finns. Arbetet blir således inte mer samlat, koordinerat och enhetligt. Det finns snarare en risk för att arbetet blir ännu mer splittrat och utslaget på flera instanser där varje instans arbetar med specifika frågeställningar och ingen ser till helheten. För att tillvarata alla synpunkter som framkommit under översynen, underlätta för små förvaltningar samt säkerställa kvalitén av stadens arbete med de nationella minoriteternas rättigheter bör rådets tillämpningsområde breddas. Förvaltningen föreslår att rådet ska vara remissinstans och rådgivande organ även åt stadens nämnder och bolag och att det ska finnas en möjlighet för stadens verksamheter att anmäla ärenden för behandling av rådet. På så sätt skulle rådet samverka och diskutera även kring verksamhetsspecifika frågor och vara ett konkret stöd till stadens nämnder och bolag. Förvaltningen instämmer dock i förslaget att rådet inte bör fatta beslut eller uttala sig i enskilda personärenden.

Bakgrund

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. I lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk regleras rätten till delaktighet och inflytande för de nationella minoriteterna. Av lagen framgår att förvaltningsmyndigheter, så som stadens olika nämnder, ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt som det är möjligt samråda med minoriteterna i dessa frågor. Samråd ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

I Stockholms stad bor och verkar människor från samtliga nationella minoriteter och staden har under flera år genomfört samråd med föreningar från samtliga minoritetsgrupper. Staden har sedan 2018 haft en samrådsmodell som inneburit att kommunstyrelsen och ett antal fackförvaltningar genomfört samråd med utsedda samrådsrepresentanter från respektive minoritetsgrupp. I enlighet med kommunfullmäktiges budget 2023 ska kommunstyrelsen i nära dialog med de nationella minoriteterna, utreda formerna för samråd med de nationella minoritetsföreningarna i syfte att stärka samarbetet, exempelvis genom att pröva inrättandet av ett råd eller andra samverkansmodeller.

Ärendet

Stadsledningskontoret har gjort en översyn av samrådets nuvarande arbete genom att samla in synpunkter från stadens samrådsrepresentanter samt samordnare för arbetet med nationella minoriteter ute på stadens förvaltningar. Synpunkterna som kommit in har pekat på att samråden varit för många och inte tillräckligt koordinerade över staden. Samtidigt som många samråd har genomförts har inflytande över strategiska frågor inte upplevts tillräckligt. Det har inte heller utgått någon ersättning till

samrådsrepresentanterna vilket försvårat deltagandet för representanter från ideella organisationer. I sin översyn har stadsledningskontoret även beaktat stadens arbete med delaktighet och inflytande inom andra uppdrag samt andra kommuners rådsstruktur för nationella minoriteters rättigheter. Översynen har mynnat ut i ett förslag bestående av dels instruktionen för kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter (bilaga 1) samt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (bilaga 2). Förslaget är följande.

1. Ett råd för nationella minoriteters rättigheter inrättas under kommunstyrelsen.

Rådet ska:

- ge råd och stöd i strategiska frågor som har betydelse för nationella minoriteters rättigheter i Stockholms stad
- fungera som remissorgan i strategiska ärenden som berör nationella minoriteters rättigheter i Stockholms stad
- bevaka och följa upp frågor som påverkar nationella minoriteters rättigheter och livssituation.

Rådet ska inte:

- fatta några beslut
- behandla frågor som rör enskild
- behandla verksamhetsspecifika frågor
- behandla frågor som rör ett specifikt förvaltningsområde¹.

Rådet ska sammanträda fyra gånger per år och har möjlighet att bjuda in borgarråd, nämndsordförande, förvaltningschefer, tjänstepersoner och sakkunniga att föredra på rådets sammanträden. Rådets funktion ska utvärderas två år efter att rådet har inrättats. I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande förtydligas att rådet behöver kompletteras med andra typer av samråd, såsom öppna samråd och samråd som rör enskilda minoritetsgrupper, barn och unga, verksamhetsspecifika frågor eller frågor som rör ett specifikt förvaltningsområde.

2. Sammanträdesarvode får betalas ut till ledamöter i kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter.

3. Ersättning för förlorad arbetsinkomst får betalas ut för ledamöter i kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter.

¹ Ett förvaltningsområde är ett geografiskt område för ett minoritetsspråk där enskilda har rätt att använda minoritetsspråket vid sina muntliga och skriftliga kontakter med förvaltningsmyndigheter vars geografiska verksamhetsområde helt eller delvis sammanfaller med minoritetsspråkets förvaltningsområde. Stockholm är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska.

Förtroendevalda enligt kommunallagens definition har i dag möjlighet att ansöka om ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt stadens regler om arvoden för kommunala förtroendeuppdrag. Ledamöter och ersättare i stadens olika råd omfattas inte av den definitionen. Ersättning för förlorad arbetsinkomst utges dock till kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige (dnr KS 2022/1330). Dessa regler föreslås utvidgas till att även omfatta ledamöter i kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets välfärdsavdelning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen lämnar följande synpunkter på förslaget.

Förvaltningen är positiv till att det inrättas ett samverkansråd under kommunstyrelsen för att säkerställa nationella minoriteters rättigheter i Stockholm stad. Historien är ett viktigt skäl till att det finns ett särskilt juridiskt skydd för de nationella minoriteterna. Rasism och diskriminering mot de nationella minoriteterna är ett arv vi måste göra upp med. Enligt Stockholm stads vision för 2040 är Stockholm en stad för alla, där mänskliga rättigheter efterlevs, diskriminering och rasism motarbetas och där alla medborgare känner sig delaktiga och inkluderade i samhället. En självklar del i den visionen är en stad där nationella minoriteters utsatthet erkänns och det lagstadgade skyddet respekteras och efterlevs. Alla åtgärder för att stärka nationella minoriteters skydd, inflytande och delaktighet är ett steg i rätt riktning. Förvaltningen är medveten om nationella minoriteters status i Sverige och arbetar för att säkerställa att deras rättigheter tillvaratas i verksamheten i enlighet med de riktlinjer som finns i staden. Som en liten förvaltning kommer dock frågor av den här karaktären alltid med utmaningar så som kapacitet och förmåga att tillgodogöra sig tillräcklig kunskap, genomgå utbildning och genomföra samverkan. Förvaltningen ser därför positivt på att det inrättas ett samverkansråd på central nivå för att säkerställa en strategisk styrning av arbetet som kan präglas av en helhetsbild av staden, specialistkunskaper på området samt förutsättningar för genomslag i alla stadens verksamheter.

Förvaltningen anser att rådets tillämpningsområde ska breddas. I stadsledningskontorets översyn av nuvarande samverkansformer uttrycktes en del kritik eller förbättringsförslag av nuvarande samverkansform. Synpunkter som lyftes har pekat på att samråden varit för många och inte tillräckligt koordinerade över staden. Samtidigt som många samråd har genomförts har inflytande över strategiska frågor inte upplevts tillräckligt. Det senare av de två synpunkterna tas om hand om i det nya förslaget genom att ett central samverkansråd för just de strategiska frågorna inrättas. Synpunkten att samråden varit för många och inte tillräckligt koordinera över staden tycks dock inte ha hörsammats i den nya

strukturen. Så som förslaget får förstås tillkommer nu ytterligare en samverkansinstans utöver alla instanser som redan finns. Arbetet blir således inte mer samlat, koordinerat och enhetligt. Det finns snarare en risk för att arbetet blir ännu mer splittrat och utslaget på flera instanser där varje instans arbetar med specifika frågeställningar och ingen ser till helheten, varken för staden som helhet eller frågornas hantering både i ett övergripande perspektiv och på detaljnivå. För att tillvarata alla synpunkter som framkommit under översynen, underlätta för små förvaltningar samt säkerställa kvalitén av stadens arbete med de nationella minoriteternas rättigheter bör rådets tillämpningsområde breddas. Förvaltningen föreslår att rådet ska vara remissinstans och rådgivande organ även åt stadens nämnder och bolag och att det ska finnas en möjlighet för stadens verksamheter att anmäla ärenden för behandling av rådet. På så sätt skulle rådet samverka och diskutera även kring verksamhetsspecifika frågor och vara ett konkret stöd till stadens nämnder och bolag. Förvaltningen instämmer dock i förslaget att rådet inte bör fatta beslut eller uttala sig i enskilda personärenden.

Bilagor

1. Instruktionen för kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter.
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande Dnr KS 2023/444

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av stadsledningskontoret

2024: XX

Instruktion för kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter

Kommunfullmäktiges beslut den
Dnr KS 2023/444

1 § Rådets uppgifter

Rådet ska verka som rådgivande organ i arbetet med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter i Stockholms stad. Arbetet utgår från minoritetslagstiftningen. Rådet fattar inga beslut och ärenden som rör enskild person får inte behandlas i rådet.

Rådet ska:

- ge råd och stöd i strategiska frågor som har betydelse för nationella minoriteters rättigheter i Stockholms stad
- fungera som remissorgan i strategiska ärenden som berör nationella minoriteters rättigheter i Stockholms stad
- bevaka och följa upp frågor som påverkar nationella minoriteters rättigheter och livssituation.

Rådet ska ha möjlighet att i ett tidigt skede samråda, och komma med inspel, om de frågor av strategisk karaktär som berör nationella minoriteter.

2 § Rådets sammansättning

Rådet består av tjugo ledamöter, vilka utses av kommunstyrelsen för tid som kommunstyrelsen bestämmer. Kommunstyrelsen utser fem förtroendevalda ledamöter, tre från majoriteten och två från oppositionen, som representerar staden. Representanter för de nationella minoriteterna nomineras av de nationella minoriteternas föreningar inom civilsamhället. Sammanlagt väljs femton ledamöter in i rådet, tre ledamöter per nationell minoritet. Skulle fler än tre ledamöter nomineras per minoritet ska kommunstyrelsen föra en dialog med föreningarna som nominerat med utgångspunkt att välja ut tre representanter, exempelvis utifrån ålders- och könsfördelning. Kommunstyrelsen fattar beslut om rådets ledamöter.

De nominerade ska:

- representera sin nationella minoritetsgrupps intressen
- vara medlem i en registrerad förening för nationella minoriteter
- stå bakom den demokratiska rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män och inte på något sätt stödja våldsbejakande extremism

Kommunstyrelsen utser ordförande bland de förtroendevalda ledamöterna. Rådet utser vice ordförande bland ledamöterna som representerar de nationella minoriteterna.

3 § Rådets arbetsformer

Rådet sammanträder fyra gånger per år. Rådet bestämmer tid och plats för sina sammanträden.

Ordföranden och vice ordföranden upprättar kallelse och föredragningslista. Kallelse och handlingar distribueras minst två veckor före sammanträdet.

Rådet har möjlighet att bjuda in borgarråd, nämndsordförande, förvaltningschefer, tjänstepersoner och sakkunniga att föredra på rådets sammanträden.

Rådet får administrativt stöd och utredningsstöd av stadsledningskontoret och sekreterarskapet (kallelse, sammanträde och protokoll) fullgörs av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens kansli. Sammanträdesprotokoll justeras av ordföranden och ytterligare en ledamot som utses vid sammanträdet. Sammanträdesprotokollet ska tillsändas kommunstyrelsen.

Handläggare
Lisa Svensson
Telefon: 08-50829254**Till**
Kommunstyrelsen

Inrätta kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ett råd för nationella minoriteters rättigheter inrättas under kommunstyrelsen.
2. Instruktionen för kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter godkänns (bilaga 1).
3. Sammanträdesarvode får betalas ut till ledamöter i kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter.
4. Ersättning för förlorad arbetsinkomst för ledamöter i kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter får betalas ut, i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Rådets funktion ska utvärderas två år efter att rådet har inrättats.

Sammanfattning

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samer är också ett urfolk. Rätten till delaktighet och inflytande regleras i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. I enlighet med kommunfullmäktiges budget 2023 ska kommunstyrelsen i nära dialog med de nationella minoriteterna utreda formerna för samråd med de nationella minoritetsföreningarna i syfte att stärka samarbetet, exempelvis genom att pröva inrättandet av ett råd eller andra samverkansmodeller. Stadsledningskontoret har genomfört en översyn av samrådets nuvarande arbete och organisering i syfte att stärka delaktigheten och inflytandet och föreslå arbetssätt som innebär att samråden ska få ökat genomslag för stadens utvecklingsarbete. Översynen har utförts genom att samla in synpunkter från stadens samrådsrepresentanter, både genom dialog på samråd samt genom skriftliga synpunkter.

Översynen visar att stadens arbete med nationella minoriteters rätt till inflytande behöver förbättras och tydliggöras. Stadsledningskontoret föreslår därför att staden ska inrätta ett råd för nationella minoriteters rättigheter under kommunstyrelsen. Bedömningen är att ett råd för nationella minoriteters rättigheter skulle stärka de nationella minoriteternas rätt till delaktighet och inflytande samt höja statusen för uppdraget om nationella minoriteters rättigheter. Bedömningen är också att rådet behöver kompletteras med andra former av samråd. Ledamöter för rådet föreslås ersättas med sammanträdesarvode samt ersättning för förlorad arbetsinkomst om de inte redan arvoderas av sin förening. Vid inrättande av ett nytt råd som detta ska dess funktion utvärderas efter två år.

Bakgrund

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samer är också ett urfolk. I Stockholms stad bor och verkar människor från samtliga nationella minoriteter och staden har under flera år genomfört samråd med föreningar från samtliga minoritetsgrupper.

I lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk regleras rätten till delaktighet och inflytande. Av lagen framgår att förvaltningsmyndigheter, så som kommuner, ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt som det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.

Samråd ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

Staden har sedan 2018, i samband med att Kommunfullmäktige fattade beslut om *Riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter*, haft en samrådsmodell som inneburit att kommunstyrelsen och ett antal fackförvaltningar genomfört samråd med utsedda samrådsrepresentanter från respektive minoritetsgrupp. I enlighet med kommunfullmäktiges budget 2023 ska kommunstyrelsen i nära dialog med de nationella minoriteterna, utreda formerna för samråd med de nationella minoritetsföreningarna i syfte att stärka samarbetet, exempelvis genom att pröva inrättandet av ett råd eller andra samverkansmodeller.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets välfärdsavdelning.

Ärendet

Stadsledningskontoret har genomfört en översyn av samrådets nuvarande arbete och organisering i syfte att stärka delaktigheten och inflytandet. Det har ytterst syftat till att föreslå arbetssätt som innebär att samråden ska få ökat genomslag i stadens utvecklingsarbete. Översynen har utförts genom att samla in synpunkter från stadens samrådsrepresentanter, både genom dialog på samråd och genom skriftliga synpunkter. Stadens samordnare för arbetet med nationella minoriteter på stadsdelsförvaltningar och fackförvaltningar har även inkommit med förslag på utveckling av samrådsstrukturen. Stadens arbete med delaktighet och inflytande inom andra uppdrag samt andra kommuners rådsstrukturer för nationella minoriteters rättigheter har också varit vägledande för det framtagna förslaget.

Synpunkterna som inkommit har pekat på att samråden varit många och inte tillräckligt koordinerade över staden. För flera minoritetsgrupper har det varit svårt att möjliggöra deltagande på samtliga samråd. Samtidigt som många samråd har genomförts har inflytandet över strategiska frågor inte upplevts tillräcklig. Det har inte utgått någon ersättning till samrådsrepresentanterna, vilket försvårat för representanter i ideella organisationer att delta på samtliga samråd som erbjudits. Stadsledningskontoret har inom ramen för översynen även jämfört andra kommuners rådsformer för nationella minoriteter. I Malmö har kommunstyrelsen ett råd för den nationella minoriteten romer och i Göteborg ett råd för nationella minoriteten romer och ett för den sverigefinska minoriteten.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Översynen visar att stadens arbete med nationella minoriteters rätt till inflytande behöver förbättras och tydliggöras.

Stadsledningskontoret föreslår därför att staden ska inrätta ett råd för nationella minoriteters rättigheter under kommunstyrelsen. Bedömningen är att ett råd för nationella minoriteters rättigheter skulle stärka de nationella minoriteternas rätt till delaktighet och inflytande. Genom ett formellt råd under kommunstyrelsen ökar möjligheten till en strukturerad process där strategiska utvecklingsfrågor kan lyftas och tas omhand. Sammansättningen i rådet ska bidra till att de nationella minoriteternas olika perspektiv speglas.

Rådet ska verka som rådgivande organ i arbetet med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter i Stockholms stad. Rådet ska ge råd och stöd i strategiska frågor som har betydelse för nationella minoriteters rättigheter, fungera som remissorgan i strategiska ärenden som berör nationella minoriteters rättigheter samt bevaka och följa upp frågor som påverkar nationella minoriteters rättigheter

och livssituation. Rådet fattar inga beslut och ärenden som rör enskild person får inte behandlas i rådet.

Det har tidigare inte funnits ett råd för nationella minoriteters rättigheter i Stockholms stad och dess utformning har därför noga övervägts utifrån målgruppens förutsättningar och synpunkter, regelverk som staden behöver förhålla sig till samt stadens organisation. Bedömningen är att rådet behöver kompletteras med andra former av samråd, såsom öppna samråd och samråd som rör enskilda minoritetsgrupper, barn och unga, verksamhetsspecifika frågor eller frågor som specifikt rör ett förvaltningsområde. Även konsultation i frågor som rör det samiska folket behöver omhändertas.

Ledamöter och ersättare i övriga råd under kommunstyrelsen har idag rätt till sammanträdesarvode för beviljat sammanträde. Sammanträdesarvode föreslås även betalas ut till kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheters sammanträden.

Vidare föreslås ersättning betalas för förlorad arbetsinkomst. Förtroendevalda enligt kommunallagens definition har i dag möjlighet att ansöka om ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt stadens regler om arvoden för kommunala förtroendeuppdrag. Ledamöter och ersättare i stadens olika råd omfattas inte av den definitionen. Ersättning för förlorad arbetsinkomst utges dock även till kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige (dnr KS 2022/1330). Dessa regler föreslås utvidgas till att även omfatta ledamöter i kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter. På samma sätt som för Kommunstyrelsen råd för funktionshinderfrågor utgår inte ersättning för förlorad arbetsinkomst till ledamot i kommunstyrelsen råd för nationella minoriteters rättigheter som är anställd i eller annars får ersättning av den organisation som är representerad i rådet. Den ersättning som ledamoten erhåller från organisationen måste anses omfatta uppdraget att representera organisationen i rådet.

Vad gäller formerna för utbetalning av ersättning i övrigt bör de regler som gäller för stadens förtroendevalda även gälla för ledamöter i kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter. Dessa regler innebär bl.a. att ersättningen ska motsvara faktiskt förlust av arbetsinkomst och att den sökande måste kunna visa upp lönespecifikation eller intyg från arbetsgivaren där löneavdraget framgår.

Syftet med att möjliggöra ersättning för förlorad arbetsinkomst är att förutsättningarna för att rekrytera ledamöter och ersättare till

kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter ska öka.

Vid inrättande av ett nytt råd som detta ska staden, i samråd med rådets ledamöter, utvärdera dess funktion efter två år.

För detaljerade uppgifter om kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheters ansvarsområde hänvisas till *Instruktion för kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter* (bilaga 1).

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att inrätta ett råd för nationella minoriteters rättigheter under kommunstyrelsen samt i övrigt besluta i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Jonas Lauri
Avdelningschef

Bilagor

1. Bilaga 1 – Instruktion Råd för nationella minoriteters rättigheter.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdirektör	2023-11-24
Jonas Lauri, Avdelningschef	2023-11-23

Yttrande över remiss från
kommunstyrelsen
”Stockholms stads
säkerhetsprogram”

15

ÖFF 2023/1575

Handläggare
Nina Ohlsson Bolin**Till**
Överförmyndarnämnden

Stockholm stads säkerhetsprogram

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att överförmyndarnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Stockholm stads säkerhetsprogram är ett styrdokument för stadens säkerhetsarbete. Det nuvarande säkerhetsprogrammet löper ut under år 2023 varför Stadsledningskontoret nu lämnat ett förslag på reviderat program. Innehållet i säkerhetsprogrammet har anpassats och avgränsats utefter olika krav som ställs på staden i viktiga regelverk på området¹ och innehåller i huvudsak tre olika delar; (1) övergripande mål och skyddsvärden, (2) hur arbetet ska genomföras och följas upp samt (3) vilka fokusområden arbetet ska bedrivas inom. Säkerhetsprogrammet är så kallat scenarioneutralt vilket betyder att programmet syftar till att ge vägledningen för att kunna hantera alla samhällsstörningar² oavsett scenario eller vilken verksamhet som drabbas. Som komplement till

¹ (1) Exempelvis: Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinär händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), (2) Säkerhetsskyddslagen (2018:585) med tillhörande förordning och föreskrifter, (3) Arbetet med krisberedskap och civilt försvar i enlighet med överenskommelserna om krisberedskap och civilt försvar mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), (4) Stadens ansvar inom lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

² I säkerhetsprogrammet används begreppet samhällsstörning som ett samlingsnamn för att beskriva händelser över hela hotskalan, från mindre händelser till höjd beredskap.

säkerhetsprogrammet utfärdas även tillämpningsanvisningar som konkretiserar och förtydligar vissa delar av säkerhetsarbetet.

Förvaltningen ser mycket positivt på stadens höga ambitioner för säkerhetsfrågor och anser att upprättandet av ett gemensamt styrdokument inom staden är en viktig komponent för att mobilisera och ange inriktning för stadens säkerhetsarbete. Förvaltningen ställer sig överlag positiv till säkerhetsprogrammet och dess utformning och innehåll.

Förvaltningen vill dock särskilt lyfta fram några aspekter av både programmet, som det säkerhetsskapande arbetet i sin helhet. Den första aspekten är att förvaltningen anser att programmets giltighetstid ska framgå redan i rubriken. Om informationen inte ska vara inkluderad i rubriken bör den åtminstone framgå någon annanstans i programmet på ett tydligt sätt.

Den andra aspekten är att förvaltningen anser att små förvaltningar borde få ett särskilt stöd i sitt säkerhetsarbete. Förvaltningen delar Stadsledningskontorets uppfattning att det är viktigt att stadens säkerhetsarbete bedrivs professionellt och systematiskt och att alla verksamheter inom staden har god kunskap om roller och ansvar. För att förverkliga den målbilden är det dock viktigt att erkänna och hantera olika verksamheters förmåga och kapacitet att hantera dessa frågor med den professionalitet, kvalité och systematik som anstår och förväntas av Stockholm stad.

Bakgrund

Dagens säkerhetspolitiska läge i Sverige brukar beskrivas som det allvarligaste landet befunnit sig i sedan andra världskriget. Nya globala aktörer försöker hävda sig på världsarenan och gör säkerhetsmiljön oberäknelig. En orolig värld bidrar till ökad extremism, ett ökat attentatshot samt ökade angrepp på det demokratiska systemet. Världen har också blivit mer komplex och en händelse i en del av världen kan få följdverkningar i en annan. Känsligheten för störningar i viktiga samhällsfunktioner ökar även i takt med den tekniska utvecklingen. I egenskap av huvudstad och landets ekonomiska, politiska, kulturella och mediala centrum kan Stockholm antas vara särskilt utsatt för hot, attentat och dödligt våld. Stockholm stads säkerhets- och beredskapsarbete måste därför vara robust och motståndskraftigt för att skydda och värna liv och hälsa, samhällets funktionalitet, miljö och egendom samt grundläggande värden.

Stadens säkerhets- och beredskapsarbete behandlades tidigare tillsammans med stadens trygghetsskapande arbete i det gemensamma trygghets- och säkerhetsprogrammet. De båda områdena är fortfarande nära sammankopplade men delades år 2020 upp i två olika program. I inledningen av år 2020 fattade

kommunfullmäktige därmed beslut om stadens renodlade säkerhetsprogram för åren 2020-2023. Eftersom programmet nu löper ut år 2023 har stadsledningskontoret lämnat ett förslag på revidering.

Ärendet

Stockholm stads säkerhetsprogram är ett styrdokument för stadens säkerhetsarbete. Programmet gäller samtliga stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska tillsammans med stadens budget och andra närliggande styrdokument (exempelvis trygghetsprogrammet) ligga till grund för hur verksamheter planerar och utvecklar sitt säkerhets- och beredskapsarbetet. Innehållet i säkerhetsprogrammet har anpassats och avgränsats utefter olika krav som ställs på staden i viktiga regelverk på området och innehåller i huvudsak tre olika delar; (1) övergripande mål och skyddsvärden, (2) hur arbetet ska genomföras och följas upp samt (3) vilka fokusområden arbetet ska bedrivas inom. Säkerhetsprogrammet är så kallat scenarioneutralt vilket betyder att programmet syftar till att ge vägledningen för att kunna hantera alla samhällsstörningar oavsett scenario eller vilken verksamhet som drabbas. Som komplement till säkerhetsprogrammet utfärdas även tillämpningsanvisningar som konkretiserar och förtydligar vissa delar av säkerhetsarbetet.

(1) övergripande mål och skyddsvärden

Säkerhetsprogrammet innehåller fyra övergripande mål för Stockholm stads säkerhetsarbete. Dessa är följande:

1. Stadens förmåga att förutse, förebygga och motstå samhällsstörningar ska vara stark. När en samhällsstörning inträffar ska staden vidta rätt åtgärder och i tillräcklig utsträckning för att minimera dess konsekvenser, upprätthålla samhällsviktig verksamhet samt säkerställa en snar återgång till normalläge.
2. Staden ska utveckla en robust beredskap för att möta svåra påfrestningar, där ett väpnat angrepp mot Sverige är dimensionerade för stadens planering.
3. En väletablerad samverkan med andra aktörer som exempelvis räddningstjänst, andra kommuner, myndigheter, regionala aktörer, näringsliv och civilsamhället är en naturlig del av arbetet och bidrar till att både riskerna för, och konsekvenserna av, samhällsstörningar minskar i hela Stockholm.
4. Allmänheten och andra aktörer har hög tillit och tilltro till stadens säkerhetsarbete.

Målen syftar till att skydda de skyddsvärden som finns i staden och som också utgör samhällets grundläggande skyddsvärden för hela landet. Dessa är skyddet för:

1. Liv och hälsa
2. Samhällets funktionalitet
3. Miljö och egendom
4. Grundläggande värden (demokrati, rättssäkerhet m.m.)

Utöver samhällets och stadens grundläggande skyddsvärden finns även de sju målen för civilt försvar som innebär att, bland annat, ha förmågan att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktiga samhällsfunktionerna och upprätthålla en nödvändig försörjning.

(2) hur arbetet ska genomföras och följas upp

(3) vilka fokusområden arbetet ska bedrivas inom

Principerna om ansvar, likhet och närhet ska tillämpas inför, under och efter en samhällsstörning. Detta innebär:

att de som ansvarar för en verksamhet inom staden under normala förhållanden också gör det vid en samhällsstörning (ansvarsprincipen),

att vid en samhällsstörning ska organisation och lokalisering så långt som det är möjligt fungera på samma sätt som vid normala förhållande (likhetsprincipen) samt

att en samhällsstörning ska hanteras där den inträffar, av de närmsta berörda och ansvariga (närhetsprincipen).

Principerna utesluter dock inte att alla verksamheter ska initiera och bedriva samverkan om det behovet finns. Alla verksamheter har också möjlighet att söka hjälp för att kunna hantera olika samhällsstörningar. Hanteringen av en samhällsstörning ska också lyftas till högre nivåer, både internt eller till central krisledning, om det krävs för en övergripande prioritering eller om samordningen av insatserna annars blir lidande. Stadens säkerhetsarbete ska fokuseras till fyra olika fokusområden under programperioden, dessa är:

- Beredskap
- Säkerhetsskydd
- Olycksförebyggande arbete
- Personsäkerhet

För **Överförmyndarnämnden** kan säkerhetsprogrammets innebörd kortfattat sammanfattas i följande åtgärder och ansvar. Nämnden ansvarar för att:

- Upprätta en strategisk funktion som samordnar, följer upp och förankrar säkerhetsarbetet inom den egna verksamheten. Funktionen ska också rapportera om det lokala säkerhetsarbetet och om samverkansbehov till central nivå samt säkerställa representation i stadsövergripande samverkan.

- Genomföra verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyser samt alltid ha en aktuell åtgärdsplan för de mest framträdande riskerna.
- Formulera egna mål och aktiviteter med utgångspunkt i säkerhetsprogrammet, stadens budget och den verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalysen i samband med ordinarie verksamhetsplanering. Uppföljningen ska genomföras inom ramen för den ordinarie uppföljningen av kommunfullmäktiges mål och budget.
- Omvärldsbevaka, analysera och proaktivt agera utifrån den utveckling som har betydelse för nämndens egen verksamhet. I det ingår att kontinuerligt inhämta information och lägesbilder samt att bidra med relevant information till stadsövergripande lägesbilder.
- Kommunicera avseende den egna verksamheten under en samhällsstörning. I det ingår även ett ansvar för att löpande identifiera möjligheter till, och behov av, kommunikation för att höja den egna verksamhetens och allmänhetens beredskap inför fredstida kriser och höjd beredskap för att stärka deras möjligheter till egna åtgärder. Det ingår även att initiera och bedriva kommunikationssamverkan utifrån behov och möjligheter som identifierats i den egna verksamheten. Kommunstyrelsen har dock det övergripande ansvaret för samordnad kommunikation vid en samhällsstörning samt att det finns en övergripande planering för kommunikation med allmänheten när ordinarie kanaler inte fungerar.
- Genomföra minst en krisledningsövning varje år som syftar till att vidareutveckla verksamhetens krishanteringsförmåga.
- Upprätta en planläggning och organisation för höjd beredskap, så kallad krisorganisation. Krisorganisationen ska innehålla en krisledning som till stöd för sitt arbete alltid ska ha en uppdaterad och känd krisledningsplan.
- Dokumentera och låta utvärdera den egna hanteringen av inträffade samhällsstörningar och därefter vidta lämpliga förbättringsåtgärder.
- Systematiskt och inom sitt verksamhetsområde identifiera, analysera, värdera och agera förebyggande mot olycksrisker som påverkar människor, miljö eller ekonomiska värden. Planerade åtgärder ska utgå från arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser samt från ett aktivt och systematiskt brandskyddsarbete.
- Motverka personsäkerhetsincidenter såsom hot, våld och trakasserier genom att vidta förebyggande åtgärder, hantera incidenter som uppstår samt omhänderta medarbetare och erfarenheter efter en incident. Ansvara för förtroendevaldas

säkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag i respektive nämnd eller bolagsstyrelse. Arbetet med personsäkerhet sker inom stadens systematiska arbetsmiljöarbete.

Utöver varje nämnd och bolags ordinarie verksamhetsansvar för säkerhets- och beredskapsfrågor kommer alla verksamheter framöver också att ingå i en sektorsorganisation för civil beredskap. Sektorsorganisationen återspeglar i stora drag den organisation för civil beredskap som finns för arbetet på nationell nivå och syftet är att skapa organisatoriska förutsättningar och en tydlig ansvarsfördelning som bidrar till en sammanhållen, ändamålsenlig och verksamhetsfokuserad beredskapsplanering i hela staden. Varje sektor samlar de nämnder och bolagsstyrelser som gemensamt behöver samordna och utveckla stadens beredskapsarbete inom ett visst sakområde. Olika nämnder och bolagsstyrelser kommer dock beröras i olika omfattning av arbetet inom sektorsorganisationen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets säkerhetsavdelning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser mycket positivt på stadens höga ambitioner för säkerhetsfrågor. När det säkerhetspolitiska läget i världen försämrats och stockholmarnas oro och utsatthet ökar behöver staden svara med en tydlig förmåga att förutse, förebygga och motstå oönskade händelser. När något ändå sker ska staden stå stark och agera i rätt tid och på rätt sätt för att minimera händelsens konsekvenser. Alla som lever och vistas i Stockholm ska känna förtroende, trygghet och tillit till att Stockholm stad står stark, förberedd och professionell i att förebygga och hantera händelser på bästa sätt. Tryggheten är en förutsättning för att Stockholm ska kunna fortsätta vara en öppen, demokratisk och livskraftig stad. Upprättandet av ett gemensamt styrdokument inom staden är en viktig komponent för att mobilisera och ange inriktning för stadens säkerhetsarbete. Förvaltningen ställer sig överlag positiv till säkerhetsprogrammet och dess utformning och innehåll. Förvaltningen vill dock särskilt lyfta fram några aspekter av både programmet, som det säkerhetsskapande arbetet i sin helhet, som förvaltningen tycker är extra viktiga att belysa. Dessa redogörs för här nedan.

Förvaltningen anser att programmets giltighetstid ska framgå redan i rubriken. Förvaltningen delar inte Stadsledningskontorets åsikt att programmet inte ska ha en rubrik som anger ett tidsspänn för dess giltighet. Förvaltningen anser tvärtom att tydligheten i att giltighetstiden framgår redan i rubriken är positiv. Om informationen inte ska vara inkluderad i rubriken bör den

åtminstone framgå någon annanstans i programmet på ett tydligt sätt.

Förvaltningen anser att små förvaltningar borde få ett särskilt stöd i sitt säkerhetsarbete. I dagsläget gör säkerhetsprogrammet ingen skillnad på olika verksamheter inom staden med hänsyn till verksamhetens storlek och kapacitet. Samma krav ställs på Överförmyndarförvaltningen med cirka 60 anställda som på Utbildningsförvaltningen med cirka 16 000 anställda. Kraven på stadens verksamheter ska vara höga. Förvaltningen delar Stadsledningskontorets uppfattning att det är viktigt att stadens säkerhetsarbete bedrivs professionellt och systematiskt och att alla verksamheter inom staden har god kunskap om roller och ansvar. För att förverkliga den målbilden är det dock viktigt att erkänna och hantera olika verksamheters förmåga och kapacitet att hantera dessa frågor med den professionalitet, kvalité och systematik som anstår och förväntas av Stockholm stad. Att jobba professionellt och systematiskt med säkerhetsfrågor av den komplexitet som följer av att vara landets största stad samt huvudstad är en egen profession. Det är ett arbete som kräver särskilda kunskaper och erfarenheter. En liten förvaltning som Överförmyndarförvaltningen har inte förmåga eller kapacitet att bedriva ett sådant arbete på egen hand på den nivå som vore önskvärd. Förvaltningen behöver hjälp att kartlägga eventuella brister i den egna verksamheten, planera upp och sätta en organisation, planering och struktur som gör verksamheten helt redo för eventuella händelser samt prioritera och avgöra vilka samverkansprojekt som är viktigast för förvaltningen att medverka i utifrån den egna verksamhetens behov samt stadens behov. I dagsläget genomförs detta arbete utefter bästa förmåga. I så här viktiga frågor borde dock inte resultatet tillåtas variera beroende på förmåga. Tillräcklig förmåga borde tillföras förvaltningar för att uppnå ett förväntat resultat.

Bilagor

1. Stockholm stads säkerhetsprogram
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (Dnr KS 2023/1267)

Stockholms stads säkerhetsprogram

Innehåll

1. Om säkerhetsprogrammet	3
2. Övergripande mål för stadens säkerhetsarbete	6
3. Stadens skyddsvärden	7
4. Stadens övergripande hotbild	9
5. Ett samordnat säkerhetsarbete med tydlig ansvarsfördelning.....	11
Central nivå	12
Lokal nivå	12
Sektorsorganisation för civil beredskap	13
6. Ett systematiskt säkerhetsarbete	14
Risk- och sårbarhetsanalys	14
Omvärldsbevakning	15
Kommunikation	16
Samverkan och geografiskt områdesansvar	18
Utbildning och övning	19
7. Fokusområde: Beredskap	20
Stadens arbete för en stärkt civil beredskap	20
Stadens arbete för ökad krishanteringsförmåga	23
Ständig beredskap	23
Krisstöd	23
Trygghetspunkter.....	24
Central krisledning och krisledningsnämnd	24
Ledning och styrning vid höjd beredskap och krig	24
Utvärdering	25
8. Fokusområde: Säkerhetsskydd.....	26
Stadens arbete med säkerhetsskydd.....	26
Signalskydd	26
9. Fokusområde: Olycksförebyggande arbete.....	27
Stadens arbete för ett stärkt skydd mot olyckor	27
Storstockholms brandförsvaret	28
10. Fokusområde: Personsäkerhet	29
Stadens arbete för att främja personsäkerhet	29
Förtroendevalda	29

Om säkerhetsprogrammet

Säkerhetsprogrammet beslutas av kommunfullmäktige och slår fast övergripande mål för stadens säkerhetsarbete samt beskriver hur arbetet ska genomföras och följas upp. Säkerhetsprogrammet anger också vilka särskilda fokusområden staden har för säkerhetsarbetet under programperioden. Dessa är:

- Beredskap
- Säkerhetsskydd
- Olycksförebyggande arbete
- Personsäkerhet

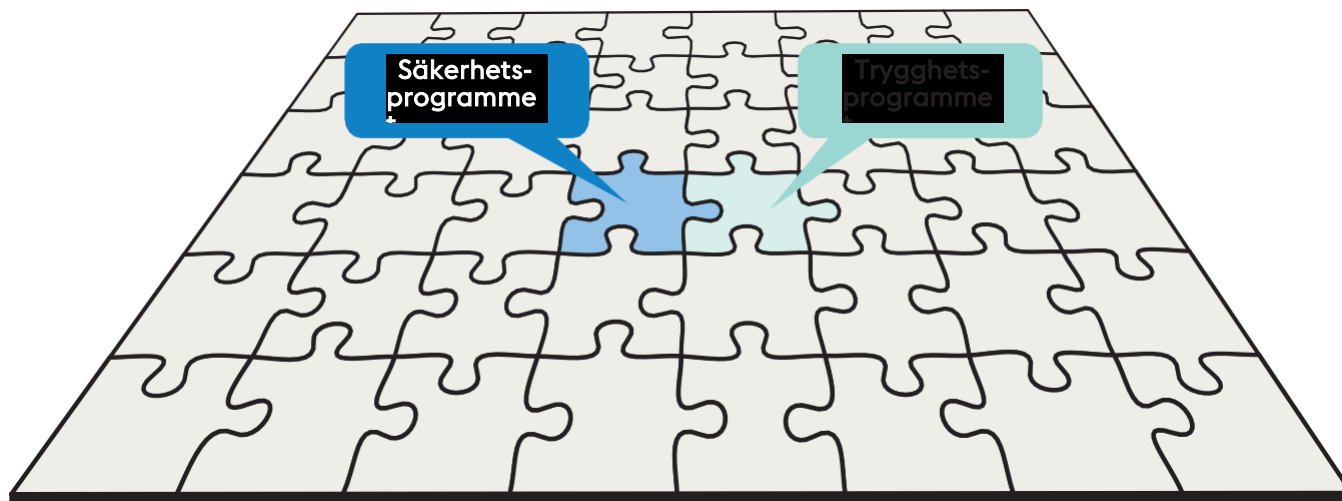
Programmet gäller samtliga stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska tillsammans med stadens budget och parallellt med närliggande styrdokument ligga till grund för hur stadens verksamheter planerar och utvecklar säkerhets- och beredskapsarbetet.

Genom säkerhetsprogrammet utövas övergripande styrning av stadens åtaganden inom ramen för:

- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Säkerhetsskyddslagen (2018:585) med tillhörande förordning och föreskrifter
- Arbetet med krisberedskap och civilt försvar i enlighet med överenskommelserna om krisberedskap och civilt försvar mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Stadens ansvar inom lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). I övrigt fullgör Storstockholms brandförsvaret (SSBF) stadens åtaganden inom ramen för LSO och arbetet beskrivs i SSBF:s styrdokument, vilket tagits fram i enlighet med MSB:s föreskrifter.

Säkerhetsprogrammet avgränsas i huvuddrag till de frågor som styrs genom ovan nämnda regelverk och är scenarioneutralt. Med det menas att det arbete som ska bedrivas i enlighet med säkerhetsprogrammet syftar till att kunna hantera samhällsstörningar oavsett scenario eller vilken verksamhet som drabbas. Däremot kan arbetet i sin tur leda till att scenariospecifika eller verksamhetsspecifika åtgärder behöver vidtas. Genom säkerhetsprogrammet fastslås också att staden ska ha en planering för fredstida kriser och civilt försvar samt kunna hantera händelser genom hela hotskalan, från samhällsstörningar i fredstid till höjd beredskap.

Styrdokument i Stockholms stad

Figuren visar att stadens olika styrdokument kan ses som pusselbitar som tillsammans utgör en helhet och där säkerhetsprogrammet och trygghetsprogrammet är särskilt sammanlänkade.

Stadens säkerhetsprogram har en nära koppling till flera av stadens övriga styrdokument och är särskilt nära sammanlänkat med trygghetsprogrammet. I trygghetsprogrammet beskrivs hur staden ska arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande. Det redogör för begreppsramar, struktur och roller för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet samt innehåller beskrivningar av de verktyg och stöd som finns för att skapa goda förutsättningar för arbetet. Många av frågorna som beskrivs i trygghetsprogrammet länkas samman med säkerhetsarbetet genom både förebyggande och operativa åtgärder. Det gäller exempelvis arbetet mot otillåten påverkan, välfärdsbrottslighet samt arbetet mot våldsbejakande extremism och terrorism. Arbetet mot otillåten påverkan styrdes tidigare genom säkerhetsprogrammet men har samlats tillsammans med andra frågor som knyter an till välfärdsbrottslighet i trygghetsprogrammet. Ytterligare en aspekt som binder samman programmen är den programöverskridande samverkan som sker med externa aktörer, exempelvis Polismyndigheten.

Säkerhetsprogrammet har även koppling till stadens klimatanpassningsarbete och förmågan att hantera extremväder, vilket beskrivs i stadens miljöprogram.

Stadens informationssäkerhetsarbete finns beskrivet i stadens kvalitetsprogram och styrs genom riktlinje för informationssäkerhet. Informationssäkerhetsarbete som omfattas av säkerhetsskydd har tillkommande krav utifrån säkerhetsskyddslagstiftningen och styrs genom detta program.

Som komplement till säkerhetsprogrammet utfärdas tillämpningsanvisningar som konkretiserar och förtydligar arbetet med säkerhets- och beredskapsfrågor i staden. En uppdaterad förteckning över dessa finns på stadens intranät. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att hålla sig uppdaterade om gällande anvisningar och är skyldiga att följa innehållet i dessa. Programmets anvisningar fastställs av stadsdirektören, tillika vd för Stockholms Stadshus AB.

Samhällsstörning

I säkerhetsprogrammet används begreppet samhällsstörning som ett samlingsnamn för att beskriva händelser över hela hotskalan, från mindre händelser till höjd beredskap. I de fall andra begrepp används så är det för att det gäller antingen i fredstid eller under höjd beredskap, alternativt knyter an till särskild lagstiftning. Det gäller exempelvis begreppet extraordinär händelse. I vissa fall kan ett annat begrepp användas för att det passar bättre in i sammanhanget.

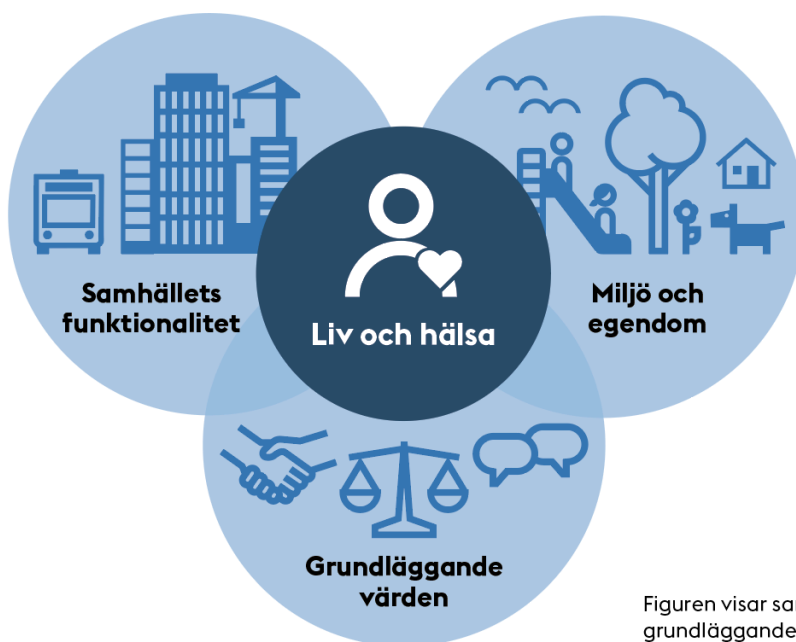
1. Övergripande mål för stadens säkerhetsarbete

Stockholms stads arbete med säkerhet och förmåga att hantera samhällsstörningar är en förutsättning för att Stockholm ska fungera för de som bor, verkar och vistas här. Men också för att fortsätta behålla attraktionskraften för nya stockholmare, besökare och företag som vill etablera sig i Stockholm. För säkerhetsarbetet finns följande övergripande mål.

- Stadens förmåga att förutse, förebygga och motstå samhällsstörningar är stark. När en samhällsstörning inträffar vidtar staden rätt åtgärder i tillräcklig utsträckning för att minimera dess konsekvenser, upprätthåller samhällsviktig verksamhet samt säkerställer en snar återgång till normalläge.
- Staden utvecklar en robust beredskap för att möta svåra påfrestningar, där ett väpnat angrepp mot Sverige är dimensionerande för stadens planering.
- En väletablerad samverkan med andra aktörer som exempelvis räddningstjänst, andra kommuner, myndigheter, regionala aktörer, näringsliv och civilsamhället, är en naturlig del av arbetet och bidrar till att både risken för och konsekvenserna av samhällsstörningar minskar i hela Stockholm.
- Allmänheten och andra aktörer har hög tillit och tilltro till stadens säkerhetsarbete.

2. Stadens skyddsvärden

Säkerhets- och beredskapsarbetet i staden bedrivs för att skydda och värna liv och hälsa, samhällets funktionalitet, miljö och egendom samt grundläggande värden. Dessa utgör också samhällets grundläggande skyddsvärden som är beslutade för hela Sverige.

Figuren visar samhällets grundläggande skyddsvärden.

Att säkerställa liv och hälsa utgör kärnan i arbetet. Stadens säkerhetsarbete ska ha stockholmarna i fokus och handlar direkt eller indirekt om att skydda och värna de som bor och vistas i Stockholm.

Samhällets funktionalitet handlar om att vårt samhälle måste fungera även när det utsätts för störningar. All verksamhet i staden, även den som utförs av andra på uppdrag av staden, ska kunna bedrivas i så stor utsträckning som möjligt med så få driftstörningar, olyckshändelser, skadegörelser och sabotage som möjligt. Den samhällsviktiga verksamheten ska alltid kunna upprätthållas.

Samhällsviktig verksamhet

Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. I detta sammanhang ska verksamhet förstås som ett vidare begrepp. Verksamhet, tjänst eller infrastruktur inkluderar exempelvis även anläggningar, processer, system och noder.

Figuren visar att stadens skyddsvärden och de nationella målen för civilt försvar hänger ihop.

Säkerhetsarbetet i staden innefattar också att förebygga och begränsa skador på miljö och egendom. Med det menas exempelvis skador på mark, byggnader och anläggningar, vatten, fysisk miljö, biologisk mångfald, värdefulla natur- och kulturmiljöer samt kulturarv.

Med stadens politiska uppdrag och det kommunala självstyret följer ett ansvar att värna de grundläggande värden som samhället vilar på: demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Att värna dessa grundläggande värden är en förutsättning för att de som bor, vistas och verkar i Stockholm ska ha förtroende för stadens verksamheter och dess myndighetsutövning. Att värna dessa grundläggande värden stärker också förtroendet och tilliten i samhället i stort och mellan människor. Staden ska verka för att upprätthålla det öppna samhället.

Utöver samhällets grundläggande skyddsvärden finns även de sju målen för civilt försvar och som innebär att ha förmåga att:

- Värna civilbefolkningen
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Upprätthålla en nödvändig försörjning
- Bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- Upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- Bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- Med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser

3. Stadens övergripande hotbild

Det försämrade och osäkra omvärldsläget parallellt med en ständig teknisk utveckling sätter säkerhets- och beredskapsfrågorna i starkt fokus.

Säkerhetshotet mot Sverige har de senaste åren breddats och fördjupats och det säkerhetspolitiska läget brukar beskrivas som det allvarligaste Sverige befunnit sig i sedan andra världskriget. Sveriges riksdag har slagit fast att risken för ett angrepp mot Sverige inte kan uteslutas. De internationella normer och regler som byggdes upp i slutskedet av kalla kriget, och som har varit gällande principer för den europeiska säkerhetsordningen sedan dess, underminerades efter Rysslands invasion av Ukraina. Hotbilden mot Sverige och Stockholm är rörlig och föränderlig.

Nya globala aktörer försöker hävda sig på världsarenan och gör säkerhetsmiljön oberäknelig. En orolig värld bidrar till ökad extremism, ett ökat attentatshot samt ett bredare författningshot. Med ett bredare författningshot menas att aktörer eftersträvar att hota det demokratiska systemet genom att med olika medel försöka påverka det politiska beslutsfattandet, verkställandet av politiska beslut eller den fria samhällsdebatten. Hotbilden har också blivit mer komplex och en händelse i en del av världen kan få följdverkningar i en annan. Det främsta attentatshotet mot Sverige kommer från individer motiverade av en våldsbejakande ideologi, främst högerextremistisk eller islamistisk. De flesta terrorattentaten i västvärlden har på senare år utförts av enskilda individer. Därtill finns statsaktörer med förmåga att orsaka skada i syfte att stärka den egna positionen i förhållande till omvärlden eller för att försvaga motståndares ställning.

Känsligheten för störningar i viktiga samhällsfunktioner ökar i takt med den tekniska utvecklingen och hur tekniken används i samhället. Att avgöra om medvetna, antagonistiska handlingar ligger bakom kan vara svårt. Dagens informations- och kommunikationsmönster präglas av snabbhet, föränderlighet och transparens. Information och desinformation som publiceras på andra sidan jorden är i samma sekund tillgänglig här. Medvetna informationspåverkanskampanjer kan genomföras för att skapa misstro och rubba förtroendet för samhällets aktörer och demokratiska värden, och också för att urholka tilliten människor emellan.

I egenskap av huvudstad och landets ekonomiska, politiska, kulturella och mediala centrum kan Stockholm antas vara särskilt utsatt för antagonistiska hot, attentat och dödligt våld. Även Stockholms stads roll i totalförsvaret medför en hotbild som riktar sig mot stadens samhällsviktiga och säkerhetskänsliga verksamhet. Därutöver kan stadens samarbeten med andra offentliga eller privata aktörer medföra en överförd hotbild som riktar sig mot den samlade förmåga som samarbetet avser att säkerställa.

I Stockholm finns en rad verksamheter mot vilka angrepp kan få allvarliga konsekvenser, inte bara för Stockholm utan också för Sverige.

Inom Stockholms stads geografiska område finns även risker och sårbarheter som kan sägas vara typiska för storstaden. De som är kopplade till befolkningsmängd och befolkningstäthet, tätbebyggelse, infrastruktur, sociala skillnader, folksamlingar och evenemang är särskilt framträdande.

Utöver dessa risker är ett förändrat klimat, med bland annat extremväder som följd, ett reellt hot. Det gäller inte bara i storstadsområden utan i hela landet och påverkar många centrala funktioner i samhället. Även hot och våld, bland annat i syfte att åstadkomma otillåten påverkan, och som riktas mot tjänstemän och förtroendevalda utgör ett allvarligt hot med negativ påverkan på det demokratiska systemet och öppna samhället.

Inom Stockholms stads geografiska område får störningar i samhällsviktiga verksamheter och funktioner stor påverkan på många människor och oavsett vad störningarna i samhället beror på behöver staden ha robusthet och motståndskraft mot de mest framträdande riskerna.

4. Ett samordnat säkerhetsarbete med tydlig ansvarsfördelning

Genom samordning och helhetsperspektiv säkerställs att stadens samlade resurser används i relation till de mest framträdande behoven i säkerhetsarbetet. En tydlig ansvarsfördelning i Stockholms stads organisation och mellan olika funktioner i staden är en förutsättning för ett effektivt säkerhetsarbete. Principerna om ansvar, likhet och närhet ska tillämpas inför, under och efter en samhällsstörning.

Ansvarsprincipen	Likhetsprincipen	Närhetsprincipen
De som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden gör det också vid en samhällsstörning. Det ingår även att vid behov initiera och bedriva samverkan.	Vid en samhällsstörning ska organisation och lokalisering så långt som det är möjligt fungera på samma sätt som vid normala förhållanden.	En samhällsstörning hanteras där den inträffar, av de närmast berörda och ansvariga. Detta hindrar inte verksamheten från att samverka och söka hjälp för att hantera samhällsstörningen.

Hanteringen av en samhällsstörning bör lyftas till högre nivåer om detta krävs för en övergripande prioritering av olika åtgärder eller om samordningen av insatserna blir lidande av att samhällsstörningen hanteras på den närmast berörda nivån. Det kan antingen vara till en högre nivå inom nämnden/bolagsstyrelsen eller till central krisledning.

För kritiska beroenden och/eller samhällsviktig verksamhet som bedrivs i extern regi ska nämnder eller bolagsstyrelser i sin kravställning säkerställa motsvarande säkerhetsnivå som om verksamheten bedrivits i egen regi.

Säkerhetsarbetet i Stockholms stad ska bedrivas på såväl central som lokal nivå.

Central nivå

Den centrala nivån utgörs av kommunstyrelsen. Den centrala nivån ska inrikta, samordna, stödja, vidareutveckla och följa upp stadens samlade säkerhetsarbete utifrån kunskap om utmaningar och behov på övergripande nivå. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för stadens säkerhet och för att lagstiftningen på området efterlevs.

Lokal nivå

Den lokala nivån utgörs av bolagsstyrelser samt fack- och stadsdelsnämnder. Nämnder och bolagsstyrelser har ett långtgående ansvar för säkerhetsarbetet inom det egna verksamhetsområdet. Stadsdelsnämnder har även ett ansvar för samordningen av säkerhetsarbetet inom respektive geografiskt område (se vidare sid. 18). Varje verksamhet ska säkerställa att arbetet kan bedrivas på ett fullgott sätt i enlighet med gällande lagstiftning och relevanta styrdokument och anvisningar, samt att det finns kompetens och resurser för detta.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska ha en strategisk funktion som ansvarar för att:

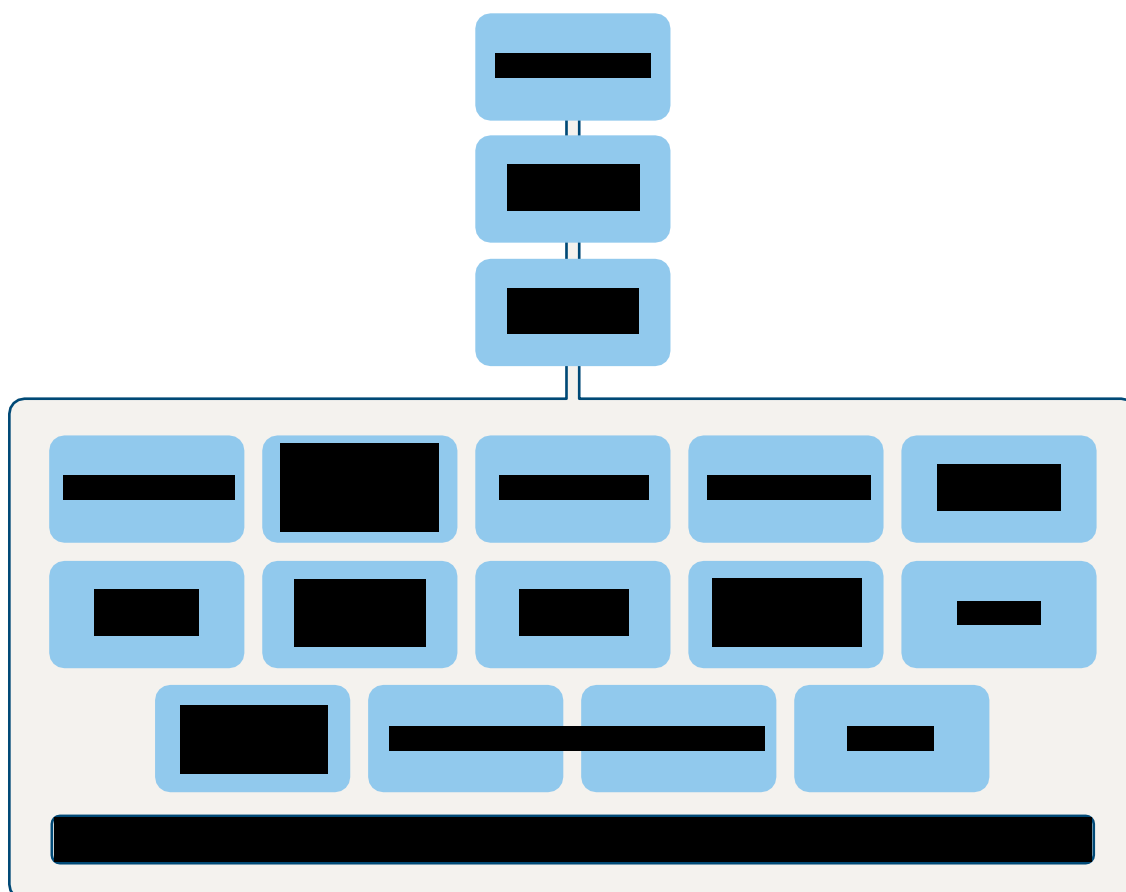
- Samordna, följa upp och förankra säkerhetsarbetet inom den egna verksamheten
- Rapportera om det lokala säkerhetsarbetet och om samverkansbehov till central nivå
- Säkerställa representation i stadsövergripande samverkan.

Nämnder som bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska därtill ha en utsedd säkerhetsskyddssamordnare. Bolag som bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska därtill ha en utsedd säkerhetsskyddschef.

Chefer i staden har ett särskilt ansvar för att säkerställa att programmets innehåll omsätts till handling och vidareutveckling i verksamheten samt för att medarbetare ges förutsättningar att bidra i stadens säkerhetsarbete. Alla medarbetare i staden ska bidra i stadens säkerhetsarbete genom att uppmärksamma risker i verksamheten och agera förebyggande för att minska dem. Inträffade tillbud, skador, hot eller andra störningar i verksamheten rapporteras omgående i enlighet med lokala rutiner så att nödvändiga åtgärder kan vidtas. Medarbetare med en roll i verksamhetens kris- och/eller krigsorganisation ska ges goda förutsättningar att verka utifrån givet ansvar.

Sektorsorganisation för civil beredskap

Stockholms stad arbetar för en stärkt civil beredskap över hela hotskalan. Som ett led i detta finns en särskild sektorsorganisation där respektive sektor samlar de nämnder och bolagsstyrelser som gemensamt behöver samordna och utveckla stadens beredskapsarbete inom ett visst sakområde. Sektorsorganisationen återspeglar i stora drag den organisation för civil beredskap som finns för arbetet på nationell nivå och syftet är att skapa organisatoriska förutsättningar och en tydlig ansvarsfördelning som bidrar till en sammanhållen, ändamålsenlig och verksamhetsfokuserad beredskapsplanering i hela staden. Samordningen inom sektorsorganisationen betyder inte att någon nämnd eller bolagsstyrelse frångår det ordinarie verksamhetsansvaret för säkerhets- och beredskapsfrågorna. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser berörs i olika omfattning av arbetet inom sektorsorganisationen. Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande inriktning av arbetet inom sektorsorganisationen för civil beredskap.

Figuren visar ett övergripande organisationsschema över stadens sektorsorganisation för civil beredskap.

5. Ett systematiskt säkerhetsarbete

Säkerhetsarbetet ska i så stor utsträckning som möjligt integreras i stadens ordinarie styr- och ledningsmodell. Nämnder och bolagsstyrelser ska i samband med ordinarie verksamhetsplanering formulera egna mål och aktiviteter med utgångspunkt i säkerhetsprogrammet, stadens budget och den verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalysen. Mål och aktiviteter ska på ett tydligt sätt leda till vidareutveckling av det egna säkerhetsarbetet och bidra till den övergripande måluppfyllelsen. Uppföljning ska genomföras inom ramen för den ordinarie uppföljningen av kommunfullmäktiges mål och budget. Nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till utveckling och goda beslutsunderlag genom att dokumentera och rapportera händelser, incidenter, lägesbilder och andra iakttagelser som kan påverka stadens säkerhet.

Utformningen av säkerhetsarbetet ska ha sin utgångspunkt i säkerhet och trygghet för alla som bor, verkar och vistas i Stockholms stad. Det systematiska säkerhetsarbetet omfattar risk- och sårbarhetsanalyser, omvärldsbevakning, kommunikation, samverkan och geografiskt områdesansvar samt utbildning och övning. Det är avgörande beståndsdelar som ska genomsyra och vara välintegrerade delar i stadens säkerhetsarbete.

Risk- och sårbarhetsanalys

Utgångspunkten för ett systematiskt säkerhetsarbete är att ha fokus på verksamhetens bidrag till det som ska skyddas och värnas i samhället. Därför ska säkerhetsarbetet i stadens alla verksamheter utgå från aktuella och verksamhetsanpassade risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). Även tematiska eller scenariospecifika RSA:er kan vid behov genomföras i syfte att öka motståndskraften mot samhällsstörningar.

Stadens arbete med RSA ska vara strategiskt, förankrat och bidra till långsiktig utveckling, kontinuitetshantering och direkta åtgärder i verksamheten. RSA-arbetet ska vara koordinerat med andra styr- och uppföljningsprocesser. Verksamhetsspecifika RSA:er ska genomföras i enlighet med centrala anvisningar och användas för prioritering, inriktning och samordning av säkerhetsarbetet inom respektive nämnd och bolagsstyrelses ansvarsområde likväl som för stadsövergripande prioritering, inriktning och samordning.

Stadens risk- och sårbarhetsprocess fokuserar på extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap och syftar primärt till skydd och kontinuitet av samhällsviktig verksamhet. Processen i sin helhet lägger stor vikt på åtgärdsuppföljning och validering av beredskaps- och krishanteringsförmågor. Detta för att stadens samlade faktiska beredskap ska öka över tid.

Varje nämnd och bolagsstyrelse ska ha en aktuell åtgärdsplan för de mest framträdande riskerna i verksamheten och som tas fram inom ramen för RSA-processen. Åtgärder kopplade till dessa risker ska integreras i verksamhetens ordinarie verksamhetsplanering.

Kommunstyrelsen ska varje mandatperiod ta fram en RSA för staden som helhet och som har fokus på övergripande risker.

RSA eller VoR?

Risk- och sårbarhetsanalys (RSA) utgör grunden i kommunens säkerhets- och beredskapsarbete och handlar om att identifiera och analysera hot och risker som kan leda till svåra påfrestningar för samhället. Stadens RSA har fokus på hot och risker kopplade till stadens skyddsvärden och vad som krävs för att den samhällsviktiga verksamheten eller annan kritisk verksamhet kan bedrivas även vid samhällsstörningar och höjd beredskap.

Väsentlighets- och riskanalys (VoR) är en del av arbetet med intern kontroll och syftar till att säkerställa en ändamålsenlig, kvalitativ och effektiv verksamhet, att informationen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande samt att lagar, avtal och styrdokument följs. I VoR analyseras verksamhetsnära oönskade händelser som kan uppstå om en process/verksamhet inte fungerar som avsett.

Omvärldsbevakning

En viktig del i det systematiska säkerhetsarbetet är att bevaka och analysera händelser, trender, värderingar samt ny forskning och utveckling för att se hur de kan påverka stadens verksamhet. Syftet med omvärldsbevakning av säkerhetsrelaterade frågor är att staden ska stå bättre rustad både för att kunna agera vid en plötsligt uppkommen samhällsstörning och också för att möta framtidens utmaningar. Som stöd i det lokala säkerhetsarbetet ska kommunstyrelsen förse nämnder och bolagsstyrelser med stadsövergripande lägesbilder på både kort och längre sikt som är resultatet av den omvärldsbevakning som sker centralt.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att bevaka, analysera och proaktivt agera utifrån den utveckling som har betydelse för den egna verksamheten. Det ingår även att kontinuerligt inhämta information som har bäring på det egna säkerhetsarbetet från andra relevanta myndigheter och aktörer. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar även för att relevant information sprids till berörda i den egna organisationen. Stadsdelsnämnderna ska använda lägesbilder som underlag för att utöva det geografiska områdesansvaret, se nedan. Nämnder och bolagsstyrelser ska bidra med relevant information till stadsövergripande lägesbilder.

Kommunikation

Ansvarsprincipen gäller också för kommunikation. Den verksamhet som har kommunikationsansvar under normala förhållanden har även kommunikationsansvaret under en samhällsstörning. Syftet med kommunikation är att sammantaget stärka relationen till stockholmarna och bilden av stadens arbete. Kommunikation ska ingå som en självklar och integrerad del i allt säkerhetsarbete, på såväl lokal som central nivå. Kommunikationsperspektivet ska finnas med i det förebyggande säkerhets- och beredskapsarbetet och därefter genom alla faser av en samhällsstörning.

Kommunikation kan användas för att:

- väga in människors perspektiv i stadens planering inför och hantering av en samhällsstörning samt identifiera behov som staden och dess verksamheter behöver möta,
- skapa förståelse för beslut och prioriteringar,
- höja kunskapen om säkerhet och beredskap, vilka förutsättningar och risker som finns i staden och vad staden, andra aktörer och enskilda individer gör och kan göra för att förebygga och minska konsekvenserna av samhällsstörningar,
- bidra till tydlighet och förtroende samt ge vägledning i samband med en samhällsstörning, samt
- bygga gemenskap, motståndskraft och försvarsvilja i stadens organisation och samhället i stort.

All kommunikation, både i vardagen och vid samhällsstörningar, ska sträva efter att bygga förtroendefulla relationer mellan staden och stockholmarna så att tilliten till stadens arbete stärks. I arbetet med att motverka informationspåverkan och desinformation har kommunikation en viktig roll. Att staden är trovärdig i sin kommunikation har stor betydelse för hur stockholmarna agerar utifrån de budskap som staden förmedlar. Staden ska alltid vara tydlig som avsändare och den information som förmedlas ska vara korrekt, opartisk, saklig och aktuell. Det är viktigt att inte föregå händelseutvecklingen i en utveckling som är okänd. I budscapsformulering och kommunikationsarbete kan det i förekommande fall dock finnas behov av att tydligt ta ställning till vad som är viktigt i ett demokratiskt, öppet och jämlikt samhälle och också värna Sveriges suveränitet.

Vid samhällsstörningar ställs särskilda krav på snabb, samordnad och kontinuerlig kommunikation som baseras på fakta om den aktuella situationen. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för denna samordning, liksom för koordinerad kommunikation utifrån stadsövergripande risk- och lägesbilder. Kommunstyrelsen ansvarar också för att det finns en övergripande planering för kommunikation med allmänheten när ordinarie kanaler inte fungerar.

Nämnder och bolagsstyrelser ska löpande identifiera möjligheter till och behov av kommunikation för att höja den egna verksamhetens och allmänhetens beredskap inför framtida kriser och höjd beredskap och för att stärka deras möjligheter till egna åtgärder. Nämnder och bolagsstyrelser, och även staden som helhet, ska också via relevanta kanaler informera om de risker som den egna verksamheten inrymmer eller kan orsaka så att människor kan förhålla sig till dessa risker i sin vardag. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att det finns redundans vid ett scenario där ordinarie kommunikationskanaler inte fungerar.

Nämnder och bolagsstyrelser ska initiera och bedriva kommunikationssamverkan utifrån behov och möjligheter som identifieras i den egna verksamheten. Kommunstyrelsen har ansvaret för att identifiera kommunikationsbehov som ingen enskild verksamhet har ett tydligt ansvar för och säkerställa att dessa behov möts genom samverkan inom staden och med andra aktörer.

Samverkan och geografiskt områdesansvar

Samhällsutmaningarnas omfattning och komplexitet gör att varje enskild verksamhet eller aktör ofta har begränsat handlingsutrymme att agera på egen hand. Därför är det av största vikt att det finns en välfungerande samverkan både till vardags och vid samhällsstörningar. Det gäller både internt mellan stadens verksamheter och externt med andra relevanta samhällsaktörer. Samverkan mellan stadens verksamheter initieras också med utgångspunkt i specifika behov inför och under samhällsstörningar. Kommunstyrelsen ansvarar för att skapa forum för samverkan och erfarenhetsutbyte på stadsövergripande nivå.

Samverkan med externa aktörer, som exempelvis Polismyndigheten, andra myndigheter, regionala och lokala aktörer, näringsliv och civilsamhälle, är en nyckelfaktor för ett effektivt och ändamålsenligt säkerhetsarbete.

De interna och externa samverkansformerna behöver ständigt utvecklas. Det gäller på både lokal och central nivå i staden.

Staden har ett lagreglerat så kallat geografiskt områdesansvar som täcker stadens geografiska område.

Geografiskt områdesansvar

Det svenska beredskapssystemet utgår från ett geografiskt områdesansvar på olika nivåer: lokalt (kommuner), regionalt (länsstyrelser) och nationellt (regeringen). Det geografiska områdesansvaret omfattar det förebyggande, förberedande och hanterande arbete som sker inom det geografiska området och som berör flera aktörer. I praktiken handlar det geografiska områdesansvaret om att få alla inblandade aktörer inom det geografiska området att arbeta mot samma mål och att kommunikationen med allmänheten är samstämmig.

I staden har stadsdelsnämnderna motsvarande geografiska områdesansvar inom sina respektive nämndområden. Med det geografiska områdesansvaret följer ett ansvar att samordna relevanta aktörer inom stadens eller stadsdelsnämndsområdets gränser före, under och efter en fredstida kris eller under höjd beredskap.

Stockholms stad är ur flera aspekter ett komplext geografiskt område med en omkringliggande region där de olika geografiska områdena och dess aktörer har stora beroenden till varandra. Det geografiska områdesansvaret kan vara kommunalt och regionalt, ibland även nationellt, på samma gång. Därför har de aktörer inom Stockholmsregionen som har en roll i att hantera samhällsstörningar kommit överens om att samverka mellan aktörerna i huvudsak sker inom ramen för det regionala forumet Samverkan Stockholmsregionen (SSR) oavsett i vilken kommun eller typ av verksamhet störningen inträffar.

Inom SSR har aktörerna gemensamt arbetat fram rutiner och arbetssätt för samordning och inriktning vid samhällsstörningar. Staden ska följa de rutiner och arbetssätt som är fastställda inom ramen för SSR och aktivt delta och vara pådrivande i utvecklingen av arbetet. Kommunstyrelsen ansvarar för samordning av stadens engagemang inom SSR.

Samverkan Stockholmsregionen

SSR är en avtalsorganisation som drivs gemensamt av ett 40-tal samhällsaktörer i regionen, inklusive länets samtliga kommuner. Målet är att tillsammans skapa trygghet, säkerhet och effektiv hantering av samhällsstörningar i regionen i vardag, kris och höjd beredskap. Detta sker genom att stärka samhällets förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner samt inrikta och samordna regionens resurser för att kunna förebygga och minimera oönskade effekter av både kända och plötsligt inträffade händelser.

Utbildning och övning

Utbildning, övning och andra kompetenshöjande insatser är viktiga delar i utvecklingen av säkerhetsarbetet i staden och bidrar till att staden står väl förberedd att hantera samhällsstörningar. Den centrala krisledningen ska öva årligen och krisledningsnämnden minst en gång per mandatperiod. I början av mandatperioden ska krisledningsnämnden få utbildning om sitt uppdrag vid fredstida kriser och kommunstyrelsen om sitt uppdrag vid höjd beredskap. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska genomföra minst en krisledningsövning per år som syftar till vidareutveckling av verksamhetens krishanteringsförmåga. Övningar ska utvärderas och lärdomar omhändertas. Staden ska därtill följa en utbildnings- och övningsplan för varje mandatperiod.

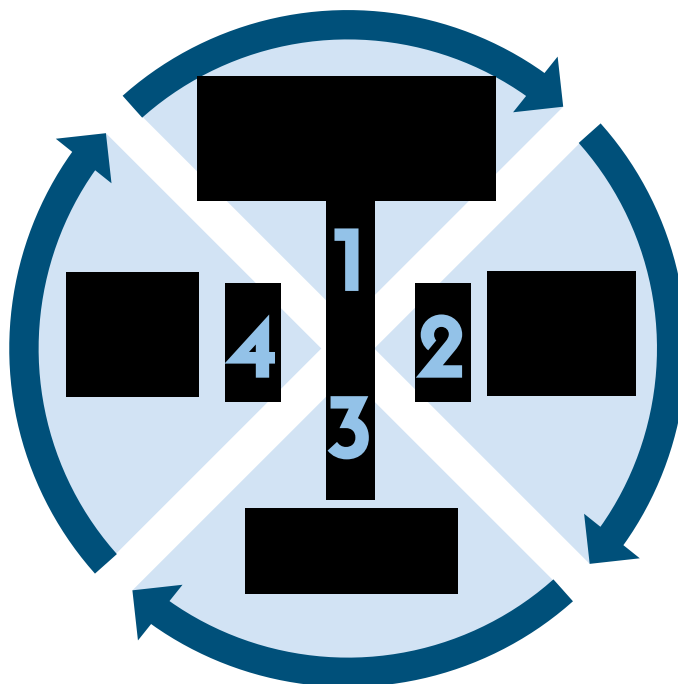
6. Fokusområde: Beredskap

För Stockholms stad handlar beredskap om att vara förberedd när samhällsstörningar inträffar. Det handlar också om att kunna upprätthålla verksamheten när den utsätts för svåra påfrestningar och även vid krigsfara och krig. Detta uppnås genom förebyggande beredskapsåtgärder samt god krishanteringsförmåga när en samhällsstörning inträffar.

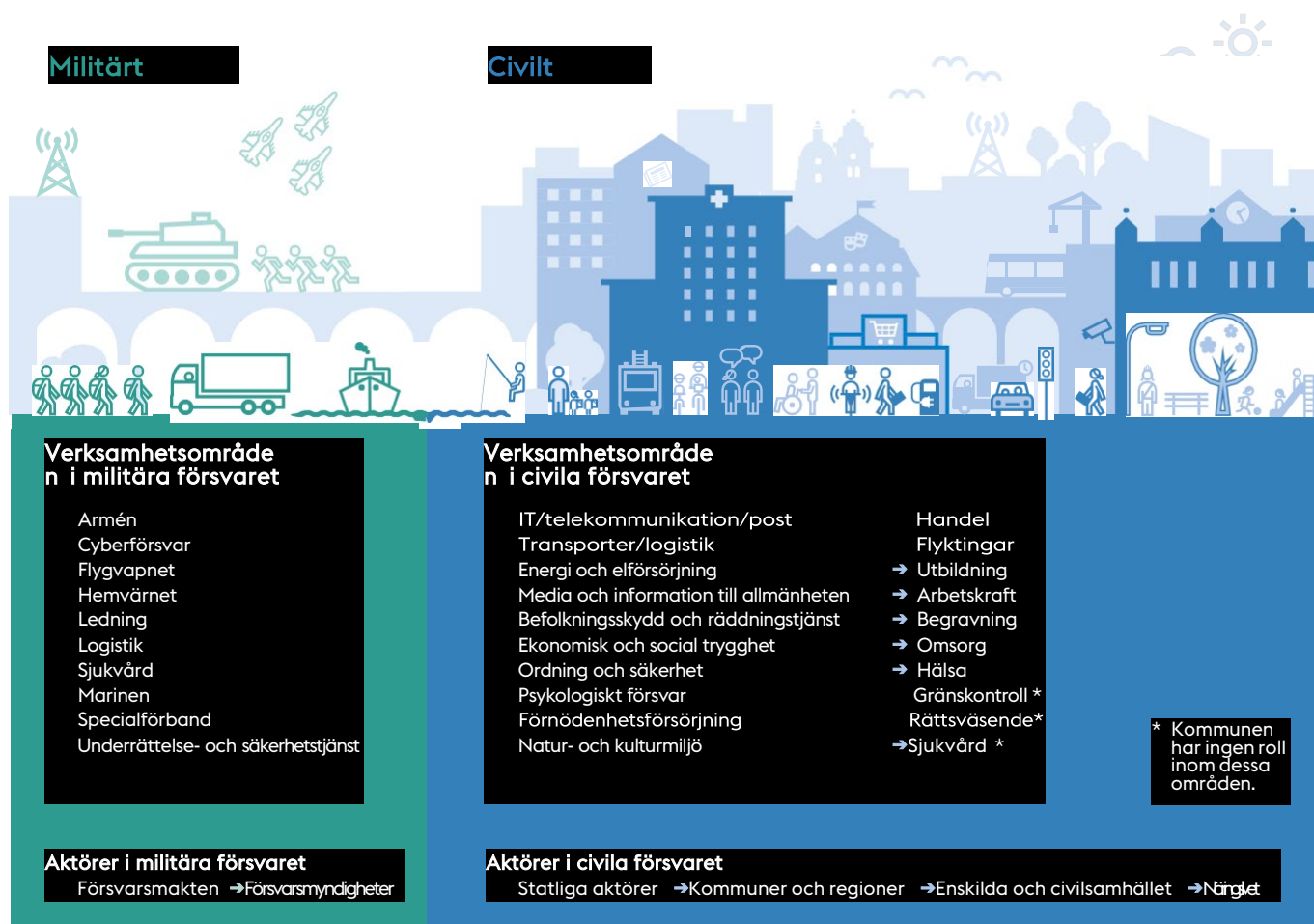
Stadens arbete för en stärkt civil beredskap

Civil beredskap är ett begrepp som omfattar krisberedskap och civilt försvar. Krisberedskapen utgör basen i utvecklingen av det civila försvaret och de förstärker varandra i gemensamma processer för planering och förebyggande åtgärder. Grunden för stadens förmåga att verka under höjd beredskap bygger på den förmåga som skapas för fredstida kriser. Den yttersta krisen, det vill säga högsta beredskap och ett väpnat angrepp mot Sverige, är dimensionerande för stadens arbete med en stärkt civil beredskap. Vid högsta beredskap är totalförsvar all den verksamhet som ska bedrivas i Sverige och av Stockholms stad.

Stadens arbete med civil beredskap utgår från relevanta och uppdaterade risk- och sårbarhetsanalyser som har fokus på att förebygga och minimera negativa konsekvenser av de störningar som kan påverka driften av stadens samhällsviktiga verksamhet. Detta sker genom systematisk kontinuitetshantering och andra beredskapsfrämjande åtgärder, exempelvis kompetenshöjande insatser, övning, lärande och samverkan kring kritiska beroenden.

Figuren visar hur grunderna i stadens arbete med beredskapsplanering sker i en cykel och att arbetet har RSA som grund.

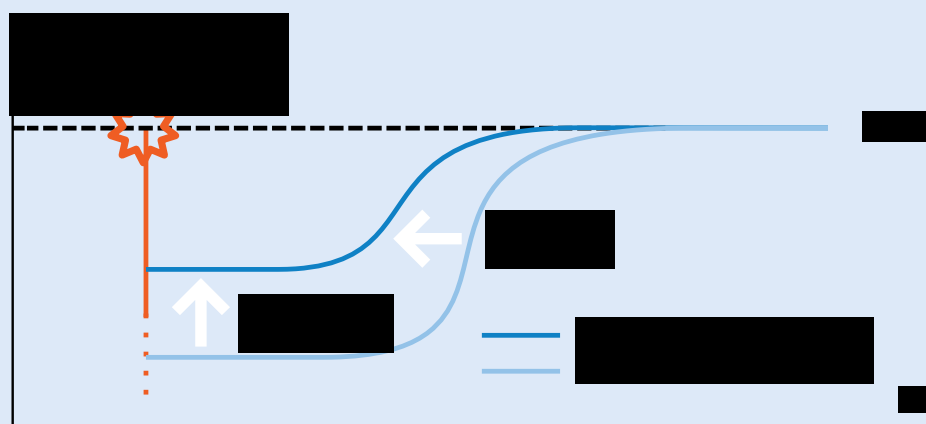
Figuren visar verksamhet och aktörer i det militära försvaret och det civila försvaret. Tillsammans utgör de totalförsvaret.

Totalförsvaret

Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar) och är den verksamhet som behövs i händelse av krig. I totalförsvaret ingår alla personer i Sverige mellan 16 och 70 år och som vid höjd beredskap och efter regeringsbeslut omfattas av totalförsvarsplikt. Det övergripande målet för totalförsvaret är att ha förmåga att försvara Sverige mot väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet. Verksamhet inom totalförsvaret ska kunna bedrivas enskilt och tillsammans med andra, inom och utom landet.

Kontinuitetshantering

Kontinuitetshantering kan beskrivas som det arbetssätt som säkerställer att en organisation kan driva sin samhällsviktiga eller kritiska verksamhet på en acceptabel nivå, oavsett vilka störningar som inträffar. Kortfattat handlar det om att ha en genomtänkt, dokumenterad och förankrad plan B för den verksamhet som alltid måste fungera.

Därtill läggs grunden för en stark civil beredskap genom att samtliga nämnder och bolagsstyrelser har en planläggning och organisation för höjd beredskap, så kallad krigsorganisation. Det innebär att ha en plan för den verksamhet som ska och bör bedrivas vid skärpt beredskap och den verksamhet som ska bedrivas vid högsta beredskap. Civil beredskap handlar också om att planera för de särskilda uppgifter som är kopplade till höjd beredskap, såsom befolkningsskydd, ransonering, nödvändig försörjning till befolkningen och att i övrigt kunna medverka i åtgärder som är viktiga för Sveriges funktionalitet, exempelvis genom stöd till Försvarmakten.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska vara aktiva i planeringsprocessen för civilt beredskap, exempelvis genom arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap (se sid 13)

Stadens arbete för ökad krishanteringsförmåga

Stockholms stad ska ha god förmåga att förutse, förebygga och hantera samhällsstörningar och det kräver ett aktivt och välförankrat arbete såväl *före*, *under* som *efter* sådana händelser. Krishanteringsförmåga skapas i alla stadens verksamheter och ska vara en integrerad del av den ordinarie verksamheten. Med krishanteringsförmåga avses att genomföra de åtgärder som krävs för att avhjälpa och lindra effekterna av en plötsligt uppkommen samhällsstörning eller av en planerad händelse som riskerar att utvecklas till en krissituation.

Vissa samhällsstörningar innebär eller riskerar att innebära konsekvenser som inte kan hanteras inom ordinarie organisation. För hantering av sådana händelser ska nämnder och bolagsstyrelser ha en utsedd krisledningsorganisation. Som stöd för krisledningens arbete ska det finnas en uppdaterad och känd krisledningsplan som inkluderar en planering för uthållighet.

När en samhällsstörning inträffar ska stadens krishantering vara snabb, tillräcklig och uthållig. Hanteringen ska ske med utgångspunkt i väldokumenterade och inövade planer, rutiner, och instruktioner och som är kända och lättillgängliga hos samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Samverkan med interna och externa aktörer ska alltid övervägas när en samhällsstörning inträffar, exempelvis samverkan inom SSR, eller lokal samverkan med civilsamhälle och näringsliv inför, under och efter en kris.

Ständig beredskap

För att stadens krishantering ska kunna initieras snabbt krävs ständig beredskap. På både central och lokal nivå finns därför funktioner som alltid är i tjänst. Stadens tjänsteperson i beredskap (TiB) vid stadsledningskontoret är kontaktvägen in och ansvarar för att ta emot larm och samordna åtgärder för hela staden. Det ska också finnas dokumenterade, kända och övade larmvägar både centralt och lokalt.

Krisstöd

Staden ska när som helst på dygnet också kunna erbjuda krisstöd till de som bor och vistas i staden. Det betyder att stadsdelsnämnderna ska ha en beredskap och organisation för att inom sitt geografiska område erbjuda krisstöd oavsett tid på dygnet. För händelser utanför kontorstid ansvarar socialnämnden för omedelbara krisstödsinsatser till dess att operativt ansvar kan övertas av berörd stadsdelsnämnd.

Trygghetspunkter

För att säkerställa att invånarna i Stockholms stad kan få tillgång till exempelvis information, elektricitet, värme och vatten vid omfattande och långvariga samhällsstörningar såsom elbortfall eller kommunikationsstörningar har staden möjlighet att aktivera så kallade trygghetspunkter. Trygghetspunkterna kan även användas vid andra händelser när det till exempel finns behov av särskilda informationsåtgärder. Trygghetspunkterna utgör lokaler med särskilda förutsättningar som är lokaliserade till ett antal geografiskt spridda platser inom Stockholms stad. Stadsdelsnämnderna har ansvaret för trygghetspunkterna inom respektive stadsdelsnämndområde.

Central krisledning och krisledningsnämnd

Samhällsstörningar som bedöms kräva centrala prioriteringar av resurser och en central inriktning ska samordnas av stadens centrala krisledning (CKL). CKL styrs av en central krisledningsplan, tillika stadens plan för extraordinära händelser, och som beskriver hur arbetet ska organiseras för att möjliggöra en samordnad hantering.

CKL ska i sin tur hålla krisledningsnämndens ordförande informerad. Om ordförande bedömer att händelsen är extraordinär har krisledningsnämnden möjlighet att ta över hela eller delar av andra nämnders ansvarsområden, för att kunna omfördela resurser och effektivisera hanteringen. Krisledningsnämnden styrs av ett särskilt reglemente som beslutats av kommunfullmäktige. Stadens bolag är egna juridiska personer och förväntas ingå i arbetet under central samordning och ledning där de omfattas, har ett ansvar och kan bidra till lösningar.

Ledning och styrning vid höjd beredskap och krig

Om regeringen beslutar om höjd beredskap ska staden förhålla sig till beslutet på det sätt som anges. Höjd beredskap kan vara antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap.

Om Sverige befinner sig i krig råder per automatik högsta beredskap och då tillämpas särskild lagstiftning. Denna vilande lagstiftning kan även aktiveras och tillämpas om regeringen beslutar att Sverige befinner sig i den lägre beredskapsgraden, skärpt beredskap. Regeringen ska i så fall ange i sitt beslut vilken lagstiftning som är aktiverad.

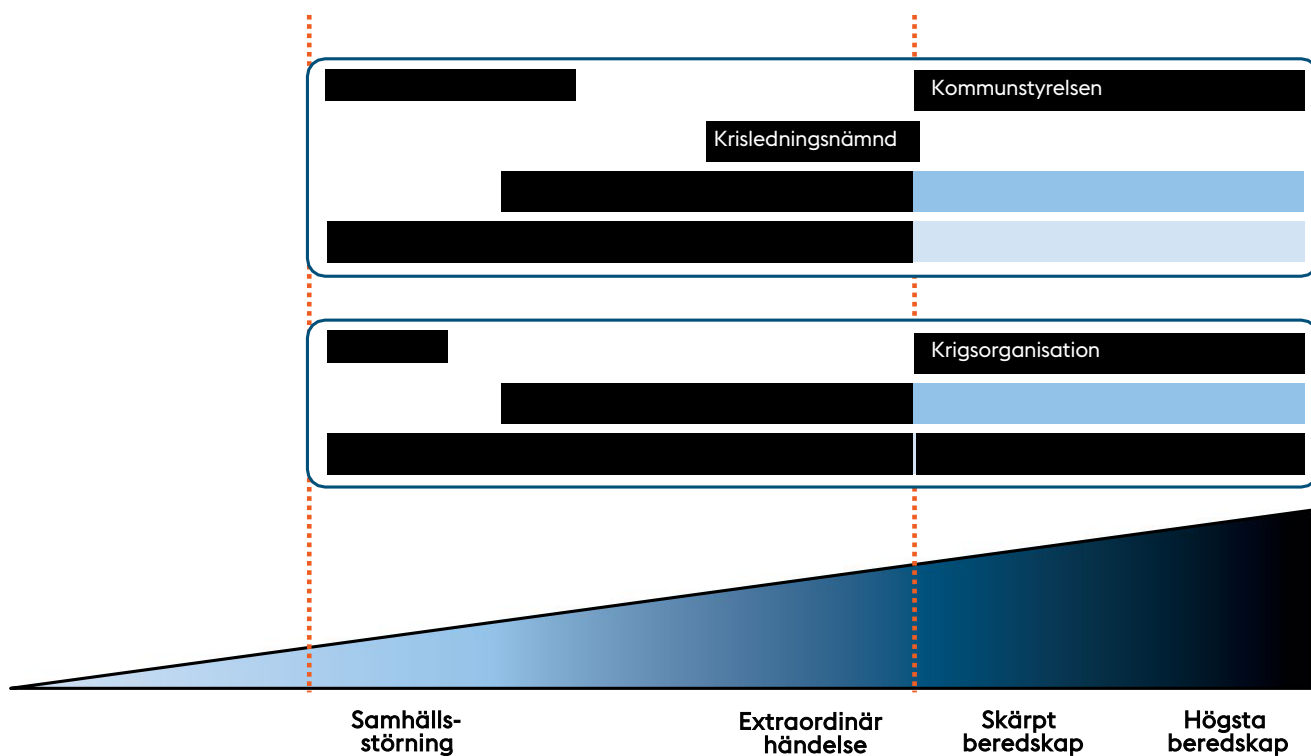
Om regeringen aktiverar lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. kan kommunfullmäktige till exempel ge kommunstyrelsen i uppdrag att överta uppgifter från annan nämnd. Kommunstyrelsen har även möjlighet att besluta i fullmäktiges ställe i ärenden som inte kan anstå.

Om regeringen beslutar om skärpt beredskap ska staden påbörja sin omställning till krigsorganisation. Om regeringen beslutar om högsta beredskap ska hela stadens krigsorganisation aktiveras och då är totalförsvarsverksamhet all den verksamhet som ska bedrivas.

Centralt
samordningsstöd
utifrån behov

Centrala
prioriteringar av
resurser och inriktning

Central
ledning

Stadens eskaleringstrappa för hantering av samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap.

Utvärdering

För att lära av inträffade samhällsstörningar ska nämnder och bolagsstyrelser dokumentera och låta utvärdera den egna hanteringen och därefter vidta lämpliga förbättringsåtgärder. Kommunstyrelsen ska låta utvärdera hanteringen av samtliga samhällsstörningar där den centrala krisledningen varit aktiverad.

7. Fokusområde: Säkerhetsskydd

Säkerhetsskydd handlar om att skydda säkerhetskänslig verksamhet mot antagonistiska hot som spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten eller som kan ge allvarliga konsekvenser för Sveriges säkerhet. Med säkerhetskänslig verksamhet menas verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd.

Stadens arbete med säkerhetsskydd

Stockholms stad ska ha ett robust skydd mot brott som kan hota Sveriges och därmed också stadens säkerhet. Staden ska skydda säkerhetskänslig verksamhet och uppgifter som rör Sveriges säkerhet och därmed omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585) samt sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Säkerhetsskydds-arbetet omfattar informationssäkerhet, fysisk säkerhet, personalsäkerhet samt säkerhetsskyddad upphandling.

Nämnder och bolagsstyrelser som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och hanterar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ansvarar för att säkerhetsskyddslagstiftningen och stadens anvisningar för säkerhetsskydd följs och att säkerhetsskyddet är likvärdigt oavsett var verksamheten bedrivs. Säkerhetsskyddsperspektivet ska vara integrerat som en naturlig del av olika processer, exempelvis upphandling, ärendehantering och rekrytering eller i samverkan med externa aktörer.

Staden ska ha en aktuell och stadsövergripande säkerhetsskyddsanalys som omfattar nämnder och bolagsstyrelser som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och hanterar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Vilka nämnder och bolagsstyrelser som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och hanterar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter kan förändras över tid. Detta medför att ytterligare analys behöver genomföras så att alla verksamheter som bedriver säkerhetskänslig verksamhet omfattas av stadens säkerhetsskyddsanalys. Säkerhetsskyddsanalysen utgör underlag för vilka befattningar som behövs i säkerhetsskyddet samt vilka skyddsåtgärder som ska vidtas. Analysen utgör även underlag för det säkerhetsskyddsarbete som ska bedrivas i staden. Stadens säkerhetsskyddsanalys fastställs av Stadsdirektören tillika VD för Stadshus AB.

Säkerhetsskyddsarbetet i staden leds, samordnas och kontrolleras av stadens säkerhetsskyddschef. Det samordnande uppdraget innefattar att ge stöd till berörda nämnder och bolagsstyrelser. För detta ändamål finns säkerhetsskyddsnätverk för berörda nämnder och bolagsstyrelser. Incidenter och annan säkerhetshotande verksamhet ska utan dröjsmål rapporteras till stadens säkerhetsskyddschef.

Signalskydd

Signalskydd är åtgärder som syftar till att förhindra obehörig insyn i och påverkan av telekommunikations- och IT-system med hjälp av kryptografiska metoder. Staden ska ha en fastställd, utbildad och ändamålsenlig signalskyddsorganisation. Signalskydd ska tillämpas om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska kommuniceras till ett informationssystem utanför stadens kontroll.

8. Fokusområde: Olycksförebyggande arbete

Olycksförebyggande arbete handlar om att med hänsyn till lokala förhållanden ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Stadens arbete för ett stärkt skydd mot olyckor

Staden har ett ansvar för att verka förebyggande mot bränder och andra olyckor samt till att begränsa konsekvenserna av de olyckor som ändå inträffar. Utöver bränder kan det handla om att verka förebyggande mot natur- och klimatrelaterade händelser, utsläpp av farliga ämnen/CBRNE, fallolyckor, vattenolyckor, trafikolyckor, barn- och ungdoms-olyckor och suicid.

Farliga ämnen/CBRNE

CBRNE är en internationell förkortning för kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen. Gemensamt för CBRNE-ämnena är att de kan orsaka skador på människor, djur, natur och ekonomiska värden. En olycka med dessa ämnen kan därtill orsaka omfattande belastningar på samhällets resurser, exempelvis i form av sanering, avspärrning, utrymning och kommunikation till allmänheten.

Det olycksförebyggande arbetet innebär att samtliga nämnder och bolagsstyrelser systematiskt och inom sina respektive verksamhetsområden ska identifiera, analysera, värdera och agera förebyggande mot olycksrisker som påverkar människor, miljö eller ekonomiska värden. Stadsdelsnämnderna har därtill ett ansvar för att agera förebyggande och verka för samordning när det gäller olycksrisker inom det geografiska området.

Planerade åtgärder ska utgå från arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser, samt från ett aktivt och systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Vidare ska förebyggande arbete bedrivas för att minimera och hantera konsekvenserna av de olyckor som ändå inträffar, exempelvis genom kontinuitetshantering eller direkta riskminimerande åtgärder i verksamheten. Som verksamhetsutövare samt ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar ställs särskilda krav på att stadens verksamheter vidtar åtgärder för olycksskydd.

Ett särskilt fokus i stadens olycksförebyggande arbete ska läggas på riskbedömningar och åtgärder vid samhällsplanering samt ny- och ombyggnation. I enlighet med plan- och bygglagen ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor med mera. Riskbedömningar bör vid nybyggnation samt större ombyggnationer beakta möjligheten till effektiva räddningsinsatser, en förändrad hotbild samt samhällsutvecklingen i övrigt, exempelvis en åldrande befolkning.

För att begränsa ekonomiska effekter av olyckor och skador i stadens verksamheter krävs ett välanpassat försäkringsskydd och skadeförebyggande arbete. S:t Erik Försäkrings AB arbetar för att stadens försäkringskostnader hålls nere, bland annat genom att ge stöd till stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att identifiera risker samt att förebygga och minimera skadeverkan.

Kommunstyrelsens roll i det olycksförebyggande arbetet är att verka för samverkan, lärande och utbyte av erfarenheter samt att sprida resultatet av stadsövergripande omvärldsbevakning inom området till nämnder och bolagsstyrelser. Kommunstyrelsen ska även verka för stadsövergripande samverkan med relevanta externa aktörer.

Storstockholms brandförsvaret

En stor del av ansvaret inom det olycksförebyggande arbetet tar staden genom den verksamhet som bedrivs av Storstockholms brandförsvaret (SSBF). Staden ska ha en etablerad samverkan med Storstockholms brandförsvaret i det olycksförebyggande arbetet på både central och lokal nivå.

SSBF är ett kommunalförbund som har i uppdrag att förebygga och begränsa skador på människa, miljö och egendom till följd av bränder och andra olyckor. Detta görs bland annat genom tillsyn, sotning samt stöd till den enskilde genom kommunikation, rådgivning och utbildning. Därtill arbetar SSBF med riskhänsyn i samhällsplanering och olycksutredningar samt med att säkerställa snabbt ingripande och effektiva räddningsinsatser som lindrar följderna av en olycka när den enskilde själv inte kan hantera situationen. Det är SSBF:s uppgift att, för medlemmarnas räkning, fullgöra de uppgifter som är obligatoriska för en kommun enligt följande lagar:

- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Inriktning och mål beskrivs i SSBF:s övergripande styrdokument inklusive handlingsprogram.

9. Fokusområde: Personsäkerhet

Personsäkerhet är ett mångfacetterat begrepp som förekommer i olika sammanhang och ska inte förväxlas med säkerhetsskyddsområdets personalsäkerhet. I det här sammanhanget handlar personsäkerhet om att förhindra att medarbetare skadas fysiskt eller psykiskt i sin yrkes- eller myndighetsutövning. Det förebyggande arbetet mot otillåten påverkan beskrivs närmare i stadens trygghetsprogram.

Stadens arbete för att främja personsäkerhet

Arbetet med personsäkerhet inom Stockholms stad sker inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet och innebär att i olika skeenden motverka personsäkerhetsincidenter såsom hot, våld och trakasserier. Detta sker genom förebyggande åtgärder för att förhindra att en incident uppstår, hanterande åtgärder när en incident ändå inträffar samt omhändertagande av medarbetare och erfarenheter efter en personsäkerhetsincident. Exempel på åtgärder är att förbättra säkerheten i lokaler och införande av genomtänkta rutiner. Alla former av personsäkerhetsincidenter bör utredas om de ska polisanmälas i samråd med den som utsatts samt omgående rapporteras och dokumenteras i enlighet med lokala rutiner.

Personsäkerhetsincidenter – några exempel

- Hot, våld och trakasserier mot medarbetare som fattar obekväma myndighetsbeslut
- Hot och våld och trakasserier mot medarbetare som har mycket direktkontakt med allmänhet eller arbetar i offentliga lokaler
- Rån
- Riktade försändelser med hotfullt, kränkande eller farligt innehåll
- Hot och kränkningar via epost eller sociala medier

I stadens arbetsgivaransvar ingår att säkerställa att det bedrivs både ett förebyggande och omhändertagande personsäkerhetsarbete för stadens anställda. Verksamheter i staden som är särskilt utsatta bör ha en särskild handlingsplan för medarbetares personsäkerhet.

Förtroendevalda

Staden har inget arbetsgivaransvar för förtroendevalda och de omfattas därför inte av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Nämnder och bolagsstyrelser har dock ett ansvar för förtroendevaldas säkerhet i samband med att de utövar sitt kommunala uppdrag i respektive nämnd och bolagsstyrelse. I detta ingår att arbeta för att främja trygghet och att förebygga hotfulla situationer och våld. Kommunstyrelsen har ett utökat ansvar för säkerheten för borgarråd, gruppledare samt kommunfullmäktiges presidium i samband med uppdrag för staden.

Handläggare
Karin Källström
Telefon: 08-50829021**Till**
Kommunstyrelsen

Stockholms stads säkerhetsprogram

Initiativärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. *Stockholms stads säkerhetsprogram* godkänns enligt bilaga 1.
2. Samtliga nämnder ska inarbeta Stockholms stads säkerhetsprogram i sin verksamhetsplanering.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del samt anmodas att uppmana samtliga bolagsstyrelser inom koncernen att anta *Stockholms stads säkerhetsprogram* enligt bilaga 1.
4. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram kompletterande anvisningar till Stockholms stads säkerhetsprogram.
5. Tidigare beslutat program Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023 (dnr KS 2019/1543) upphör att gälla.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

Stadsdirektören ges i uppdrag att ta fram, revidera och besluta om tillämpningsanvisningar till Stockholms stads säkerhetsprogram.

Sammanfattning

I enlighet med den överenskommelse om kommunernas krisberedskap som slutits mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) ska alla kommuner ha ett styrdokument för sitt beredskapsarbete och som ska antas inom det första året av mandatperioden. Överenskommelsen utgör en konkretisering av lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Stockholms stads säkerhetsprogram föreslås ersätta *Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023 (dnr KS 2019/1543)*. Förslaget till säkerhetsprogram föreslås gälla samtliga nämnder och bolagsstyrelser och återfinns i bilaga 1 till detta ärende.

Utgångspunkten vid revideringen har varit att tydliggöra stadens höga ambition för säkerhetsfrågorna samt att anpassa verksamheten till rådande omvärldsförutsättningar, lagstiftning och andra riktlinjer som finns på området.

Förslaget till reviderat säkerhetsprogram slår fast övergripande mål för stadens säkerhetsarbete och beskriver stadens skyddsvärden och övergripande hotbild. Det slår därtill fast ansvarsfördelning för arbetet och vad som menas med att i stadens kontext bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete. Det reviderade säkerhetsprogrammet inriktar slutligen stadens säkerhetsarbete inom fyra fokusområden; beredskap, säkerhetsskydd, olycksförebyggande arbete samt personsäkerhet.

Att samla styrningen av säkerhetsfrågorna i ett stadsövergripande styrdokument utgör enligt stadsledningskontoret en förutsättning för att nå framgång i arbetet.

Bakgrund

I enlighet med den överenskommelse om kommunernas krisberedskap som slutits mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) ska alla kommuner ha ett styrdokument för arbetet med krisberedskap och som ska antas inom det första året av mandatperioden. Även det handlingsprogram för det olycksförebyggande arbetet som kommuner ska ha enligt lagen om skydd mot olyckor ska sträcka sig över en mandatperiod. Nuvarande säkerhetsprogram löper ut den 31 december 2023.

Följande utgångspunkter har tjänat som riktninggivare för arbetet med att utarbeta det reviderade säkerhetsprogrammet.

- 1) En mängd lagstiftning styr arbetet med säkerhet på kommunal nivå. Stockholms stads säkerhetsprogram syftar till att utöva övergripande styrning av stadens åtaganden inom ramen för det regelverk som omgärdar frågorna, vilket därmed ramar in och avgränsar programmets struktur och innehåll.
- 2) Säkerhetshotet mot Sverige har de senaste åren breddats och fördjupats och det säkerhetspolitiska läget brukar beskrivas som det allvarligaste Sverige befunnit sig i sedan andra

världskriget. Ett föränderligt och försämrat säkerhetspolitiskt omvärldsläge har, parallellt med en ständig teknisk utveckling, ställt säkerhetsfrågorna i starkt fokus. I egenskap av huvudstad och landets ekonomiska, politiska, kulturella och mediala centrum kan Stockholm antas vara särskilt utsatt för antagonistiska hot, attentat och dödligt våld. Även stadens roll i totalförsvaret medför en hotbild som riktar sig mot stadens samhällsviktiga och säkerhetskänsliga verksamhet.

- 3) Stockholm har de senaste åren behövt hantera en rad kriser, både större och mindre. En del kriser har haft snabba förlopp medan andra har utmanat uthålligheten i stadens verksamheter. Bland annat har terrordådet på Drottninggatan, Covid 19-pandemin och det ansträngda läget på elmarknaden visat på vikten av ett systematiskt förebyggande säkerhetsarbete och en robust krishanteringsorganisation och satt sin prägel på utvecklingen av säkerhetsarbetet i staden som helhet. Kriget i Ukraina visar därtill på betydelsen av en stärkt beredskapsplanering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets säkerhetsavdelning. Samråd har skett med flertalet avdelningar inom stadsledningskontoret samt Stockholms Stadshus AB. Enskilda samråd har också skett med Storstockholms brandförsvär och St Erik Försäkrings AB.

En referensgrupp med representation från stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag har bidragit med synpunkter i arbetet.

Ärendet

Stadsledningskontorets förslag utgör en revidering av *Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023 (Dnr KS 2019/1543)* som antogs av kommunfullmäktige i inledningen av 2020. En förändring mot tidigare program är att arbetet mot otillåten påverkan brutits ut för att samlas tillsammans med andra frågor som kopplar till välfärdsbrottslighet i stadens reviderade trygghetsprogram. Det närliggande arbetet med personsäkerhet ligger dock kvar i säkerhetsprogrammet och har fokus på säkerheten för stadens anställda. En annan förändring är att det övergripande arbetet med informationssäkerhet lyfts in i stadens kvalitetsprogram, dock kvarstår det informationssäkerhetsarbete som omfattas av säkerhetsskydd i säkerhetsprogrammet. En ytterligare förändring handlar om att tydligare koppla samman krisberedskapen med civilt försvar i en sammanhållen planering för civil beredskap och ökad

krishanteringsförmåga mot bakgrund av hur stadens arbete inom detta område utvecklats de senaste åren. I övrigt har revideringar gjorts för att anpassa programmet till ny lagstiftning samt nya överenskommelser för kommunerna som kompletterar lagstiftningen. Bland annat har en ny säkerhetsskyddslag börjat gälla under 2021 och MSB och SKR har slutit nya överenskommelser om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar. Den kraftiga försämringen av det säkerhetspolitiska läget i omvärlden och den föränderliga hotbilden mot Sverige och Stockholm utgör också framträdande faktorer som påverkat innehållet i programförslaget. Mot den bakgrunden har programmets hotbildsanalys fördjupats och breddats och öppna källor från bland annat Säkerhetspolisen och försvarsmyndigheterna har använts som referens. Därtill har en rad planeringsprocesser och statliga utredningar pågått under den föregående programperioden och som påverkat innehållet i det reviderade programförslaget. MSB:s vägledning om kommunernas arbete med styrdokument för krisberedskap har konsulterats i framtagandet.

Övergripande handlar programmet om att stadens förmåga att förutse, förebygga och motstå oönskade händelser genom hela hotskalan ska vara stark och när en oönskad händelse ändå inträffar ska staden vidta rätt åtgärder för att minimera dess konsekvenser och säkerställa en snar återgång till normalläge. Det handlar också om att staden ska utveckla en robust beredskap för att möta svåra påfrestningar, där högsta beredskap är dimensionerande för stadens planering. Säkerhetsprogrammet anger att stadens planering för säkerhet och beredskap ska vara scenarioneutralt, vilket innebär att ha förmåga att hantera alla typer av händelser oavsett vad det är som inträffar. Måluppfyllnad av programmet ska ske genom att samtliga nämnder och bolagsstyrelser inom ramen för ordinarie planerings- och styrningsprocesser anger egna mål och aktiviteter.

Säkerhetsprogrammet föreslås utöva övergripande styrning av stadens åtaganden inom ramen för lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, säkerhetsskyddslagen (2018:585) samt utgöra det styrdokument för arbetet med krisberedskapen som alla kommuner ska ha i enlighet med MSB:s och SKR:s överenskommelse om kommunernas krisberedskap och som i skrivande stund är under revidering. Programmet innehåller dessutom inriktning för stadens olycksförebyggande arbete. Det innebär att säkerhetsprogrammet och Storstockholms brandförsvars handlingsprogram tillsammans täcker in stadens olycksförebyggande arbete enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Personsäkerhetsfrågorna har samlats i ett eget avsnitt i syfte att ta ett helhetsgrepp om dessa frågor.

Förslaget till reviderat säkerhetsprogram anger stadens skyddsvärden och synliggör den övergripande hot- och riskbilden för staden i det säkerhetspolitiska läge som råder. Förslaget anger därtill att säkerhetsarbetet ska ske samordnat och med en tydlig ansvarsfördelning så att stadens samlade resurser används i relation till de mest framträdande behoven. Det beskriver att ansvaret är tvådelat, vilket betyder att säkerhetsarbetet ska bedrivas på såväl central nivå av kommunstyrelsen som på lokal nivå av nämnder och bolagsstyrelser och att ansvaret för det verksamhets- och områdesspecifika säkerhetsarbete som åvilar samtliga nämnder och bolagsstyrelser är långtgående. Genom förslaget till säkerhetsprogram slås en ny sektorsorganisation för stadens arbete med civil beredskap fast. Syftet är att möta den generella ambitionshöjningen för civil beredskap i Sverige och den nya nationella myndighetsstrukturen som trädde ikraft i oktober 2022. Vidare är syftet att skapa organisatoriska förutsättningar och en tydlig ansvarsfördelning som bidrar till en sammanhållen, ändamålsenlig och verksamhetsfokuserad beredskapsplanering i hela staden. Deltagande och ansvar i sektorsorganisationen fördelas mellan stadens nämnder och bolagsstyrelser. Samordningen inom sektorsorganisationen betyder dock inte att någon nämnd eller bolagsstyrelse fräntas det ordinarie verksamhetsansvaret för säkerhets- och beredskapsfrågorna.

I förslaget lyfts att ett effektivt säkerhetsarbete bygger på systematik och helhetstänk där arbetet i så stor utsträckning som möjligt integreras i stadens ordinarie styr- och ledningsmodell. I det systematiska säkerhetsarbetet ingår också att omvärldsbevakning, kommunikation, samverkan och geografiskt områdesansvar samt utbildning och övning ska genomsyra och vara integrerade delar i arbetet samt att grunden för allt säkerhetsarbete är verksamhetsspecifika och tematiska risk- och sårbarhetsanalyser.

I säkerhetsprogrammet görs en uppdelning av arbetet i fyra sammanlänkade fokusområden; 1) beredskap, 2) säkerhetsskydd 3) olycksförebyggande arbete samt 4) personsäkerhet. För respektive område beskrivs hur stadens arbete ska bedrivas för att nå resultat.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret anser att det är av stor vikt att staden bedriver ett målinriktat arbete som utgår från stadens höga ambition för säkerhets- och beredskapsfrågorna och som också ligger i linje med gällande lagstiftning och andra relevanta riktlinjer.

Säkerhetsfrågorna omgärdas alltmer av ökade lagkrav och nya omvärldsförutsättningar som kräver särskild styrning av arbetet. Att samla den övergripande styrningen av dessa frågor i ett

stadsövergripande styrdokument utgör enligt stadsledningskontoret en förutsättning för att nå framgång i arbetet. Stadsledningskontoret gör också bedömningen att det försämrade säkerhetspolitiska omvärldsläget och Stockholms särskilda förutsättningar påkallar att stadens arbete med säkerhets- och beredskapsfrågor har en strategisk och systematisk inriktning.

Förslaget till säkerhetsprogram är anpassat till regelverk och andra relevanta riktlinjer vilket medför att det till stor del utgår från olika krav som ställs på Sveriges kommuner och som stadsledningskontoret menar ger en tydlig ram och avgränsning till programmets struktur och innehåll.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att stadens säkerhetsarbete bedrivs professionellt och systematiskt och att alla verksamheter i staden har god kunskap om roller och ansvar. Därför tydliggörs vad som menas med systematik i ett eget avsnitt samt att ett särskilt avsnitt behandlar ansvarsfördelningen inom staden. Stadsledningskontoret föreslår att nämnder och bolagsstyrelser även fortsatt ska ha en funktion på strategisk nivå som samordnar säkerhetsarbetet inom respektive verksamhet. Stadsledningskontoret är medveten om att arbetet hos flertalet nämnder och bolagsstyrelser är uppdelat på flera individer och verksamheter och att det i takt med frågornas betydelse skett en utökning och breddning av kompetenser men vill ändå framhålla att det behöver finnas ett grundläggande krav om att det finns en funktion som kan agera samordnande för verksamhetens arbete med säkerhetsfrågor.

Stadsledningskontoret föreslår genom säkerhetsprogrammet att en ny struktur och sektorsorganisation för arbetet med civil beredskap formellt inrättas i staden för att integrera civil beredskap i den ordinarie verksamheten och att de verksamheter som är ansvariga för och behöver samverka om uppbyggnad av civil beredskap inom särskilda sakområden har goda strukturella och organisatoriska förutsättningar för att nå framgång med det. I fullmäktiges budget för 2024 har berörda nämnder och bolagsstyrelser uppdragits att delta i detta arbete.

Stadsledningskontoret föreslår också en struktur där säkerhetsarbetet fokuseras på fyra områden, som inte ska ses som separata stuprör utan tvärtom är starkt sammanlänkade. Exempelvis tar samtliga områden avstamp i de verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyserna där verksamheterna identifierar vilka risker och sårbarheter som är prioriterade och som kräver direkta insatser, särskilda handlingsplaner eller kontinuitetshanteringsåtgärder. De fyra områdena är beredskap, säkerhetsskydd, olycksförebyggande arbete samt personsäkerhet. Att personsäkerhetsfrågorna beskrivs i

ett särskilt avsnitt är enligt stadsledningskontoret ett sätt att skapa medvetenhet och inriktning kring ett samhälls- och arbetsmiljöproblem med påverkan på stadens anställda och förtroendevalda och som kan få allvarliga följdverkningar som ytterst är demokratihotande.

Stadsledningskontoret föreslår att programmet inte har en rubrik som anger ett tidsspänn för dess giltighetstid men att giltighetstiden ska följa den rytm som anges för antagande av styrdokument i överenskommelsen om kommunernas krisberedskap, alternativt utifrån nya krav som kan tillkomma. Det betyder att programmet utifrån de förutsättningar som gäller i skrivande stund ska gälla till utgången av 2027.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att ytterligare tydliggöra och konkretisera vissa områden i säkerhetsarbetet genom tillämpningsanvisningar. Tillämpningsanvisningarna föreslås komplettera programmet och ge praktisk vägledning i arbetet. Inom ramen för säkerhetsprogrammet 2020-2023 har ett tiotal anvisningar tagits fram och därtill ett antal metodstöd. Exempelvis finns anvisningar om krisstöd, risk- och sårbarhetsanalys, säkerhetsskydd, larmvägar och trygghetspunkter. Stadsledningskontoret föreslår att tillämpningsanvisningar fastställs av stadsdirektören. Stadsledningskontoret anser också att det är viktigt att kompetenshöjande insatser genomförs och att stadens alla verksamheter drar lärdomar av inträffade händelser och övar regelbundet för att höja krishanteringsförmågan. Därför kommer den stadsövergripande utbildnings- och övningsplanen revideras parallellt med säkerhetsprogrammet. Utbildnings- och övningsplanen fastställs av stadsdirektören i enlighet med nationella riktlinjer.

Stockholm är en växande stad med höga ambitioner om utveckling inom många olika områden och det är en utmaning att tillgodose alla intressen. Det kommer därför att vara nödvändigt att både göra avvägningar och hantera olika målkonflikter. Utöver interna intressen pågår därtill en nationell planering och förmågeuppbyggnad med tillhörande finansiell tilldelning för både fredstida kriser och inom totalförsvaret och som staden har att förhålla sig till. Stadsledningskontoret anser att stadens säkerhetsprogram ska vara ett bidragande underlag för att kunna göra kloka prioriteringar och andra avvägningar.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige antar Stockholms stads säkerhetsprogram, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Samtliga nämnder ska inarbeta Stockholms stads säkerhetsprogram i sin

verksamhetsplanering. Stockholms stadshus AB anmodas att uppmana samtliga bolagsstyrelser inom koncernen att anta Stockholms stads säkerhetsprogram. Tidigare beslutat program Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023 (dnr KS 2019/1543) upphör att gälla. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram kompletterande anvisningar till Stockholms stads säkerhetsprogram 2024-2027.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Fredrik Alfredsson
Avdelningschef

Bilagor

1. Stockholms stads säkerhetsprogram